

פריט	תמונה	תאור
1		ספר הישר - ספורים ומדרשי חז"ל על התורה וספר יהושע שופטים - דפוס שלמה בילפורטי - ליוורנו תר"ל 1870. ספר הישר - ספורים ומדרשי חז"ל על התורה ועל ספרי הנביאים יהושע ושושנים - דפוס שלמה בילפורטי וחברו ליוורנו תר"ל. ספר מעניין - כל התוכן ערוך בצורה של מעין חומש, ומחברו לא נודע. רבינו החיד"א כותב על הספר בשם הגדולים "ספר הישר - הנדפס מספורים ובפרט מלחמת השבטים עם הכנענים דברים מבהילים וכתוב שם דבחרבן נמצא זקן אחד והוא נחבא בתוך הקיר ועמו כמה ספרים יקרים וס' זה בתוכם. ורבים אינם מאמינים בס' הנז' אבל הילקוט מביא ממנו ובעל הילקוט היה בתחלת האלף הששי, וגם רבינו בחיי בספרו פר' וישלח הזכירו בפשיטות. אך הרמב"ן בפירושו נראה כמסתפק שכתב "ואם נאמין בספר מלחמות בני יעקב" ע"ש. [3], קמא, דף. כריכה חדשה, מצב; טוב-בינוני, כתמי עובש לאורך הספר בשליש תחתון. נקבי עש. מחיר פתיחה: \$300
2		מחיר יין - זאלקווי תקנ"ח, נדיר! ספר מחיר יין לרבינו משה איסרליש - הרמ"א, זאלקווי תקנ"ח. מחיר יין הוא ספר הביכורים של הרמ"א, והוא מדמה את סיפורי מגילת אסתר, לימי חייו של אדם מצעירותו, ועד סוף ימיו. בתחילת הספר הקדמה, ולאחר מכן מעין 3 פרקים העוסקים בימי הנעורים, ימי העמידה, וימי הזקנה. לפי המסורת שהרמ"א נולד בשנת ש', הוא היה בזמן כתיבת החיבור בן שש עשרה, ובשעת ההדפסה בן תשע עשרה. רקע: בשנת ה'שט"ז, פרצה באזור העיר קרקוב מגפה, ומשפחת איסרליש, נאלצה לנדוד מן המקום, ולהגר לעיירה שידלוב, חייהם של הפליטים בשידלוב היו קשים ביותר, ומצבם הכלכלי לא אפשר להם לקיים את מצוות הפורים (סעודה, משלוח מנות ומתנות לאביונים). הרמ"א, הקדיש את חיבורו לאביו, במקום משלוח מנות שלא היה בהישג ידו. וכך כותב הרמ"א בסוף הספר - "מה שראיתי לפרש בזו המגילה, בעזר נורא תהילה, יתעלה שמו לדור דורים. שלחתי בימי פורים למנה, לאב"י ישראל ראש עדת מי מנה, הוא גיבור בגיבורים. הרוצה לבחון דברי, צריך ללמוד טבעיות ואלוהיות מחקרו הוא כדור בכדורים. בשם הבורא יש מאין, נשלמה מלאכת מחיר יין". הרמ"א קרא לספרו מחיר יין, וכוונתו כי במחירו של יין, אותו היה אמור לתת כמשלוח מנות לאביו, הוא נותן לו את פירושו למגילת אסתר. המהדורות הראשונות, וכן מהדורת זאלקווי שלפניו, נדפסו כספר בפני עצמו, במהדורות המאוחרות יותר, החלו להדפיס את הספר יחד עם מגילת אסתר. [52] עמ', ללא מספור. מצב; ללא כריכה, כתמים, חתכים בשולי הדפים ללא פגיעה בטקסט. נקבי עש בודדים. מחיר פתיחה: \$300

רבי עזריה פיגו, בעל "בינה לעתים" ו"גדולי תרומה" תולדותיו - דראהאביטש תרס"ז. תולדותיו, מאורעות חייו, פעולותיו הספרותיים ויחוסו לרוח זמנו ורבני דורו. מאת אבא אפפעלבוים (מעיר רישא / Rzeszów) דראהאביטש (Drohobycz) בדפוס א. ה. זופניק (A. H. Zupnik) תרס"ז [1907] מהות החיבור: מונוגרפיה היסטורית ומחקרית מקיפה המוקדשת לחייו, הגותו, ספריו ופועלו הציבורי של חכם איטליה ומגדולי דרשניה במאה ה-17 – רבי עזריה פיגו (פיגו). רקע מחקרי: הספר נכתב ונדפס ברוח תנועת "חכמת ישראל" של שלהי המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20. המחבר משלב בין מתודולוגיה מחקרית-מדעית (הערות שוליים, ניתוח היסטורי, בדיקת מקורות) לבין כתיבה ביוגרפית ישיבתית-מסורתית. תמצית התוכן: החיבור מתחקה באופן כרונולוגי אחר תחנות חייו של רבי עזריה פיגו (השס"ה – הת"ז; 1605–1647), מי שהיה רבה של פיזה ולאחר מכן מגדולי הדרשנים והדיינים בקהילת ונציה המעטירה. המחבר מנתח לעומק את שתי יצירותיו המרכזיות שהפכו לנכסי צאן ברזל: ספר "בינה לעתים" – קובץ הדרושים המפורסם, המנותח כאן הן מההיבט הרעיוני-פילוסופי והן כמקור היסטורי המשקף את חיי הרוח והחברה של יהודי איטליה. ספר "גדולי תרומה" – פירושו המונומנטלי והלמדני על "ספר התרומות" לרבי שמואל הסרדי (בחושן משפט). פרק מיוחד מוקדש ליחסיו של ר' עזריה עם בני דורו, ובראשם רבי יהודה אריה (לאון) ממודינה, ולמיקומו על קו התפר שבין המסורת הרבנית לבין תרבות הבארוק והמדע המקומי באיטליה. בדף השער חתימת הרב משה מאיר ישר. [מתלמידי החפץ חיים ומחבר הביוגרפיה עליו, (יצא בהוצאת 'תל-אביב', תשי"ח-תשכ"א, בשלושה כרכים)]. חותמת יצחק זילבער רישא, חתימה מרדכי זילבער רישא. X, 94, 2 עמ'. שני שערים האחד בלועזית. מצב; טוב מאוד, כריכה מקורית, כתמים, חיזוק והדבקות בשני השערים. מחיר פתיחה: \$300	 רבי עזריה פיגו, בעל "בינה לעתים" ו"גדולי תרומה" תולדותיו - דראהאביטש תרס"ז 3
מרפא לנפש חמדת ימים. ירושלם, תרל"ג 1873. מרפא לנפש ספר חמדת ימים בהלכות שבת בקריאה מידי שבת בשבתו. הוצאת רבי יעקב חי בורלא, ירושלם תרל"ג 1873, דפוס גאשציני ומהריד"ס (סלאטקי). הסכמת הראשל"צ והחכם באשי רבי אברהם אשכנזי (תקע"א-תר"מ). בראש הספר שיר בלאדינו "על סדר אלף בית", "ימים לא טובים מהקדוש מרן האר"י ז"ל" "סדר המעשר הנהוג פעה"ק ירושלם". בדף השער כיתוב בכת"י מזרחי עשיתי כריכה חדשה. [2] צח דף. 21 ס"מ. כריכה מקורית. כתמים, נקבי עש בודדים וקלים. מצב; טוב. ש. הלוי מס' 196. מחיר פתיחה: \$400	 מרפא לנפש חמדת ימים. ירושלם, תרל"ג 1873 4

קונטרס "שעור דעת" ד' - שעור קומה. טלז, תרצ"ד 1934. קונטרס "שיעור דעת" ד' – שיעור קומה שהודפס בעיר טלז (Telsiai, ליטא) בשנת תרצ"ד (1934), הוא חלק מסדרת חוברות וספרים המאגדים את שיעורי המחשבה והמוסר של רבי יוסף יהודה לייב בלוך זצ"ל (המהרי"ל בלוך), ראש ישיבת טלז וממנהיגיה הרוחניים הבולטים של יהדות ליטא. נאמר בש"ק פ' פנחס תרע"ו ונרשם ע"י הרב אלי' מאיר בלוך. רקע היסטורי ורעיוני על החיבור והקונטרס שלפנינו: הרקע לסדרת "שיעורי דעת" רבי יוסף לייב בלוך (נפטר בתר"ץ, 1930) פיתח בישיבת טלז גישה ייחודית בעולם המוסר, המכונה לעיתים "דעת" או "עיון מוסרי". בשונה מאסכולות מוסר אחרות (כמו סלבודקה או נובהרדוק) שהתמקדו יותר בעבודה רגשית או בתיקון המידות המעשי, שיטת טלז שמה דגש עצום על הבנייה פילוסופית-תורנית, הבנה עמוקה של יסודות האמונה, ועיון שכלי מטאפיזי. השיעורים הללו נקראו בישיבה "שיעורי דעת", והם נמסרו לטובי התלמידים במתכונת דומה לשיעורי גמרא עיוניים. הדפסת הקונטרסים בטלז (שנות התר"צ) לאחר פטירתו של רבי יוסף לייב, החלו בניו ותלמידיו (בהובלת בנו, רבי אברהם יצחק בלוך, שהתמנה לראש הישיבה אחריו) לערוך ולהוציא לאור את כתביו. לפני שהספרים נדפסו ככרכים עבים ושלמים (כפי שאנו מכירים אותם כיום), הם יצאו לאור בטלז בשנות ה-30 כקונטרסים בודדים (חוברות) לפי נושאים. קונטרס ד' – "שיעור קומה" שיצא בשנת תרצ"ד (1934), מבוסס על רשימות השיעורים הללו ונדפס בבית הדפוס המקומי בטלז. התוכן הרעיוני של "שיעור קומה" המושג "שיעור קומה" במחשבת חז"ל והקבלה עוסק כביכול ב"ממדיו" של הבורא, אך בשיטתו המחשבתית של המהרי"ל בלוך, הנושא מתווך בצורה רציונלית ועמוקה: קומת האדם והעולם: השיעורים בקונטרס זה עוסקים לרוב במבנה הרוחני של העולם, ביחס בין הגשמי לרוחני, וכיצד האדם – שנברא בצלם אלוהים – אמור להשלים את "שיעור קומתו" הרוחנית כדי להפוך לכלי שמשרה שכינה בעולם. השגחה ותכלית הבריאה: הנושאים נוגעים בשאלות יסוד של הנהגת ה' את עולמו, תפקיד עם ישראל, וכיצד תורה ומצוות בונות את האישיות השלמה. 16 עמ' כולל את כריכת המעטפת. כרוך בכריכת עור חדשה. כתמים. מצב; כללי טוב. מחיר פתיחה: \$500	5
ספר עברונות – אופנבך, תפ"ב – איורים ולוח מקופל. ספר עברונות, אסטרונומיה ומולדות החודשים, מאת רבי אליעזר בלין אשכנזי, עם קונטרס "נותן ישועה", מאת רבי מאיר בהר"ר נתן יהושע כסתר"ם [כותב ספרים תפילין ומזוזות]. אופי-באך [אופנבך], דפוס באנע פענטורא דע לא נאיי, ע"י המדפיס ישראל בן משה, [תפ"ב 1722]. שער מאויר עם דמויות משה ואהרן. בראש השער איור מערכת השמש והמזלות. בדפי הספר איורים וטבלאות רבות, לחישוב המולדות והתקופות. [2], כט, לא, לג-מ דף; [1] דף מקופל עם איורים שונים (בין דפים כד-כה). חסרים שני דפים: ל, לב. 20 ס"מ בקירוב. התכחות נייר בחלק מהדפים. מצב בינוני. כתמים. סימני עש, עם פגיעות בטקסט ובמסגרת השער. כריכה חדשה. מחיר פתיחה: \$900 הערכה: \$1,300 - \$1,500	6
נדיר ביותר! לוח ישרון, אדער, דער נייער יודישער קאלענדאר אויף 400 יאהר. זיטאמיר תר"נ. [1889]. לוח שנה היהודי החדש לארבע מאות שנה מאת מרדכי בילסקי בדפוס ה' בראדאוויטטש. זיטאמיר תר"נ. הספר/לוח שנה, כתוב בעברית וביידיש של סוף המאה ה-19, נועד לשמש ככלי עזר מקיף לחישוב מועדי השנה, ראשי חודשים, פרשיות השבוע, "מולדות" ותקופות למשך ארבע מאות שנה קדימה. לוחות מסוג זה דרשו מיומנות מתמטית ואסטרונומית גבוהה מצד המחבר, והם היו פופולריים מאוד בקרב הקהילות היהודיות במזרח אירופה לצורך תכנון לטווח רחוק וביורור תאריכים. 56 עמ'. 23 ס"מ. מצב; נייר חומצי ושביר, דפים מנותקים, כתמים. כריכה ישנה. מחיר פתיחה: \$300 הערכה: \$400 - \$500	7

ספר חזות קשה לרבי יצחק ערמאה בעל העקידה – מהדורה ראשונה – סביוניטה, שי"ב. ספר חזות קשה, על יסודות האמונה והיחס לפילוסופיה, מאת רבי יצחק ערמאה – "בעל העקידה". סביוניטה, דפוס טוביה פואה ע"י השותפים, שי"ב [1551]. מהדורה ראשונה. ל דף. ללא דפים לא-לח של המפתחות, החסרים במרבית הטפסים. 18.5 ס"מ. מצב; כללי טוב-בינוני. כתמים, בהם כתמי ועקבות רטיבות. קרעים חסרים בדף השער, עם פגיעה במסגרת השער המאוירת. חיתוך דפים עם פגיעות קלות בטקסט. כריכה חדשה. המדפיס טוביה בן אליעזר פואה - הגיע ממשפחה יהודית מסביונטה, שם הקים בית דפוס שהתמחה בספרים עבריים. מדפיסי פואה פעלו בסביונטה בשנים 1551 עד 1559, שם הפיקו מהדורות חשובות מאוד (כ-26 ספרים). בעקבות הצנזורה נסגר בית הדפוס היהודי בעיר, ובשנת 1567 השתלט עליו המדפיס הלא יהודי ויצ'נזו קונטי. על הספר, ראה: שרה הלר-וילנסקי, רבי יצחק ערמאה ומשנתו, ירושלים תשט"ז, עמ' 28-29. מחיר פתיחה: \$2,800 הערכה: \$4,000 - \$5,000		8
פרקי רבי אליעזר – ונציה, שס"ח – חתימות רבי משה אבוזאגלו - אביו של בעל ה"מקדש מלך". ספר פרקי רבי אליעזר. [ונציה, דפוס זואני זאניטי, שס"ח 1608]. קולופון בדף האחרון: "ותשלם כל המלאכה מלאכת שמים, יפה וברה מזוקקת שבעתים, פה ויניציאה העיר הגדולה אשר תחת ממשלת השררה יר"ה, בשנת שס"ח לפ"ק ע"י זואני זאניטי...". במספר מקומות חתימות ורישומי בעלות של רבי משה ב"ר שלום אבוזאגלו. הלא הוא הגאון המקובל רבי משה בוזאגלו, אביו ורבו המובהק של המקובל רבי שלום בוזאגלו בעל "מקדש מלך". ראה בהקדמת רבי שלום לחיבורו "מקדש מלך", בו מזכיר בחתימתו את שמו ואת שם אבותיו: "שלום בוזאגלו בן יכבד אב ורבו מובהק למד ולימד... הרביץ תורה בישראל... והשאיר אחריו... חברת תלמידים אשר אור תורתם זורח היום במבצר מתא סאלי... כבוד אדוני אבי רכב ישראל ופרשיו כמהור"ר משה זלה"ה... בן לאותו צדיק חסיד ישר ונאמן... כמהור"ר שלום זלה"ה בן בנו של אותו זקן שקנה חכמה.... הדיין המצויין כמהור"ר משה זלה"ה...". [רבי שלום בוזאגלו בעל "מקדש מלך" נולד בשנת ת"ס בסאלי הסמוכה לרבאט. על אביו רבי משה ראה: מלכי רבנן, דף צו]. נ דף. דף מה נכרך במהופך. 17.5 ס"מ. מצב; משתנה בין הדפים, מצב בינוני, הדבקות נייר מעבר לדף השער של הספר הראשון. חיתוך דפים על גבול הטקסט, עם פגיעות בכותרות הדפים במספר מקומות. כריכת חצי עור חדשה. מחיר פתיחה: \$2,600 הערכה: \$3,000 - \$3,500		9
עיני אברהם – אמשטרדם, שפ"ז-שפ"ח – מהדורה ראשונה. ספר עיני אברהם, מפתח לפירושי חז"ל על פסוקים המופיעים במדרש רבה ובמתנות כהונה, מסודרים על סדר התנ"ך, מאת רבי אברהם די פונשיקא. אמשטרדם, דפוס דניאל די פונשיקא, שפ"ז-שפ"ח [1627]. מהדורה ראשונה. דף שער כללי, וארבעה שערים מיוחדים לחמש מגילות, נביאים ראשונים, נביאים אחרונים, וכתובים. מעבר לשער מופיעה הקדמה קצרה מהמחבר, המסביר את אופן השימוש בספר, והבנת ההפניות השונות המופיעות בו בקיצורים ובראשי תיבות. קנג, [4] דף. 18.5 ס"מ. נייר בהיר ואיכותי. מצב טוב, פגעי עש באמצע הספר. כריכה חדשה. מחיר פתיחה: \$1,500 הערכה: \$1,800 - \$2,000		10

עיבור שנים ותקופות. ונציה, של"ט [1579]. עותק מיוחס! ספר עיבור שנים ותקופות, ספר יסוד אודות הלוח העברי, וסדר קריאת התורה והפטרה לאורך כל מחזור השנה "משנת הרצ"ט ליצירה ועד סוף העולם", עם חקר מנהגי קהילות. מאת רבי יששכר ן' סוסאן. ונציה, בדפוס די גארה, של"ט [1579]. המהדורה הראשונה והמושלמת בשם זה. המחבר - רבי יששכר אבן סוסאן נולד בפאס שבמרקו בתחילת המאה ה - 16. בצעירותו עלה לצפת ועמד בראש הנהגת קהילת המערבים בה, שם נשא ונתן עם מרן הבית יוסף אודות מנהגים שונים. לאחר מכן עלה לירושלים בה היה מתלמידיו של רבי לוי בן חביב - רלב"ח. בשל מצוקה כלכלית עזבה בשנת רצ"ט ונדד בקהילות השונות. בנדודיו הגיע למצרים, סלוניקי, קושטא, וונציה ולמקומות נוספים. בכל מקום ששהה חקר אודות מנהגי הקהילות. בספר עדויות רבות על מנהגי הקהילות שאותם חקר. עם פרקים מיוחדים על מנין שנות העיבור ושמיטה, לצד כל מנהגי קריאת סדרי פרשיות התורה בכל צורות קביעות השנים. קדמה למהדורה שלפנינו מהדורה בלתי גמורה, שנדפסה בערמה שלא מדעת המחבר ונקראה בשם תקון יששכר. ישנם הבדלים מהותיים בין המהדורות, ויש חלקים הכלולים רק במהדורת ונציה שלפנינו. עם עשרות טבלאות ו'עיוגולים' לחישובי המולדות והתקופות. רישומי בעלות וחתימות שונות, חלקן פגומות דהויות או מחוקות. בראש דף השער חתימה (קרועה בחלקה) של "הק' [יוחנן] הירש בהרב מהר"מ שלאנק" (תלמיד ה"חתם סופר". ראה: החתם סופר ותלמידיו" עמ' קפח-קפט, ועמ' שלה-שלו). חתימות נוספות בשער: " הצעיר מכל עניי[...]. יצחק [פרחי?] נר"ו" [אולי רבי יצחק פרחי, מחכמי ומקובלי ירושלים בתקופת המהרי"ט אלגאזי], ורישום: "מישיבת זרע יצחק יב"א". חתימות נוספות: "שלי הצעיר יצחק נשיא י"ץ", "זה הספר שלי ג'יליבי יצחק גאויזון יצ"ו איל חזן", "לי לשמי הצעיר יעקב ן' צהל... בס"ט נולד לי בן זכר". ועוד רישומים וחתימות. קלו דף. 19 ס"מ. מצב; בינוני. כתמים וסימני עש רבים, עם פגיעה בטקסט. מחיר פתיחה: \$1,500 הערכה: \$1,800 - \$2,000	 עיבור שנים ותקופות. ונציה, של"ט [1579]. עותק מיוחס!	11
נדיר ביותר ואינו בנמצא! דפוס ראשון - ספר ברכות מהר"ם - ריווא דטרינטו, שי"ט 1559. ברכות מהר"ם, הלכות ברכות האכילה, מאת המהר"ם מרוטנבורג. בו יודע איהו יברך גבר איש ירא ה' על כל מיני מאכלו ומשקו ויצא ידי שמים בחלקו: בהוצאת יעקב מרקריאה הרופא, ריווא דטרינטו, שי"ט 1559. מהדורה יחידה. יח דף. 14.5 ס"מ. כריכת חצי עור חדשה ומפוארת. מצב; כללי טוב מאוד, כתמי זמן, שיקומים מקצועיים בעיקר בשולי הדפים, שולי הדפים במקום דפדוף הדפים מעוגלים. מחיר פתיחה: \$4,500 הערכה: \$5,000 - \$6,000	 נדיר ביותר ואינו בנמצא! דפוס ראשון - ספר ברכות מהר"ם - ריווא דטרינטו, שי"ט 1559	12
ספר חסידים לרבי יהודה החסיד - בזל, שמ"א. חתימות. ספר החסידים, מוסר ועניני יראת שמים. מאת הקדוש רבינו יהודה החסיד. בסיליאה (בזל), כסלו שמ"א [1580]. דפוס אמברוסיאו פרוביניאו. בדף השער חתימות. מהדורה שניה של הספר, "הועתק מספר ישן נושן מוגה ומזוקק שבעתים...". במהדורה זו ישנן נוסחאות מתוקנות יותר מן המהדורה הראשונה שנדפסה בבולוניה בשנת רצ"ח [1538]. אך מאידך נוספו בה שינויים והשמטות מטעם הצנזורה הנוצרית. רקע וחשיבות הספר: ספר חסידים הוא מאבני היסוד של ספרות המחשבה, המוסר וההלכה של חסידי אשכנז בימי הביניים. הספר, המיוחס ברובו לרבי יהודה החסיד (מראשי תנועת חסידות אשכנז במאות ה-12 וה-13), מקיף מגוון של נושאים: החל מהנהגות יומיומיות, יראת שמיים וחסידות, דרך יחסים שבין אדם לחברו, ועד לענייני מיסטיקה, פולקלור, מנהג והלכה. על מהדורה זו - מהדורת בזל שמ"א היא המהדורה השנייה של הספר בדפוס, אשר נדפסה 43 שנים לאחר הופעת מהדורת דפוס הערש המקורית (בולוניה, רצ"ח / 1538). ספר זה ידוע ביופיו הטיפוגרפי ובאותיות המאירות עיניים, המאפיינים את בית הדפוס המפורסם של פרובן בבזל. המהדורה הוכנה והוגהה תחת פיקוח צנזוריאלי הדוק באותם ימים בשווייץ (על ידי המגיה מרקוס אמברוסיוס), ועל כן הושמטו או שונו בה מספר קטעים ומילים בהשוואה למהדורת בולוניה הראשונה, דבר המעניק לה חשיבות מחקרית והיסטורית רבה לחקר הצנזורה והטקסט של חסידי אשכנז. שער מפואר ומרשים, הכולל מסגרת ארכיטקטונית רנסאנסית מפותחת האופיינית לדפוס האיות של בזל במאה ה-16. [4], קיו דף. 20 ס"מ. כולל דפים [3-4] "רמזי כללי הספר" שאינם נמצאים בכל העותקים. מצב; טוב. כתמים ומעט נקבי עש חלקם משוקמים. כריכת עץ ועור מקורית עם שיירי אבזמים. מחיר פתיחה: \$1,800 הערכה: \$2,500 - \$3,000	 ספר חסידים לרבי יהודה החסיד - בזל, שמ"א. חתימות	13

דפוס ראשון ספר הקדוש זרע קודש להרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ למברג, תרכ"ח [1868] שני החלקים בשלמות. ספר זרע קודש להרה"ק רבי נפתלי צבי הורוויץ מרופשיץ – שני החלקים בשלמות בכ"א. ח"א: ביאורים על התורה. ח"ב: ראשי חודשים ומועדים ובסופו 'ליקוטי מוהר"ם' מאביו הרה"ק רבי מנחם מנדל מליסקא. לבוב (למברג), דפוס אורי זאב סאלאט, תרכ"ח 1868. מהדורה ראשונה. בראש החלק הראשון הסכמה מעניינת מאת תלמידו המובהק של המחבר – האדמו"ר רבי חיים מצאנז, הכותב כי אף שבעבר לא הסכים להדפסת כתבי הקודש של רבו, "כי ידעתי שגם המחבר הקדוש בחיים-חיותו לא הסכים שידפסו חידושי תורתו. אולם לאחר זה עלה בלבי שיפה עשו המדפיסים הנ"ל שהוציאו לאור כתבי קודש האלו. כי ידוע שגם הרב מהרח"ו זלה"ה מנע מלהוציא לאור חידושי ומה שקיבל מרבו האר"י זלה"ה, ולא הניח לתלמידיו לכותבם. ואעפ"כ עשו צדיקי הדור כמה תחבולות והתפעלות להעתיקם ולכותבם ולהוציאם לאורה, והארץ האירה מכבודו ומלאו פני תבל..." מעבר לדף ההסכמה: "מודעה" מאת המביא לבית הדפוס, הכותב: "אנכי קראתי שם הספר 'אור הנר', אמנם רבינו הגאון הקדוש מצאנז [תלמידו המובהק של המחבר] קרא את שמו 'זרע קודש' – ומפני שמו ניחת הנני ובטלתי רצוני נגד רצונו הקדוש". בראש הספר הסכמת הרה"ק מצאנז זיע"א. גדולי החסידות העריצו והקדישו את הספר 'זרע קודש' והגו בו בדבקות מדי שבת בשבתו. הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ - (תק"כ-תקפ"ז) מגדולי אבות החסידות. נולד ביום פטירת הבעש"ט ואמרו עליו וזרח השמש ובא השמש (אהל נפתלי אות ב' בשם הרה"ק רבי חיים מצאנז). תלמידו המובהק של רבי אלימלך מליז'נסק ומגדולי חבורת החוזה מלובלין. בנגלה קיבל מדודו הגאון רבי משולם איגרא. דרכו בחסידות הייתה מיוחדת: השמחה הייתה שורה עליו תמיד ובחכמתו הנפלאה אמר הרבה דברי חידוד ובדיחות, בהם היה מסתיר סודות עמוקים (ובשל כך כינהו תלמידו המובהק בעל דברי חיים 'האדמו"ר החכם' [דברי חיים פרשת נח]). ח"א: [2], ק [צ"ל: קכד] דף. ח"ב: [1] קד דף. 22 ס"מ. מצב; בינוני. כתמים, בהם כתמי רטיבות (וכתמים כהים בדפים הראשונים). בלאי. קרעים, קרעים קטנים עם פגיעות בטקסט, משוקמים בהשלמות נייר. סימני עש בכ-16 מהדפים האחרונים, עם פגיעות בטקסט, משוקמים במילוי נייר, עם השלמות בכתב-יד (דפים אלו הושלמו כפי הנראה מעותק אחר). רישומים. חותמת. שני החלקים כרוכים יחד בכריכת עור חדשה. ביבליוגרפיה: סטפנסקי, חסידות מס' 208. מחיר פתיחה: \$12,000 הערכה: \$13,000 - \$14,000

קוֹז'ניץ. חסידות דפוס ראשון. יקר מפז להמגיד מקוֹז'ניץ זיע"א - לעמבערג תר"ל. ספר 'יקר מפז' הוספות לספה"ק 'עבודת ישראל מהמגיד מקוֹז'ניץ זיע"א. לעמבערג (לבוב), תר"ל (1870). נדיר ביותר! תוכן: בשער: "דבריו הקדושים על התורה ועל הפטרות ועל ש"ע ושאר לקוטים אשר נשמטו מספר עבודת ישראל ועדין לא באו בדפוס". המחבר הרה"ק רבי ישראל הופשטיין המגיד מקוֹז'ניץ - (תצ"ז-תקע"ה), אנצ' לחסידות, ב', עמ' תקמב-תקמח), מגדולי אבות החסידות. תלמידם של הרב המגיד ממעזריטש, הנועם אלימלך ורבי לוי יצחק מברדיטשוב. מפורסם בתורתו הן בנגלה והן בחכמת הקבלה. מגדולי הצדיקים ומפיצי החסידות בפולין וממנו הסתעפו שושלות צדיקים. שבחו מפי גדולי הצדיקים. והשפעתו לדורות. על ספרו הקדוש 'עבודת ישראל' העידו צדיקים על קדושתו שהוא בבחינת קודש הקדשים ואף השווהו בקדושתו לספר הזוהר הקדוש. לפנינו הוספת לספר הקדוש שנשמטו בהוצאה הראשונה. מפרט: [20] דף. 15.5 ס"מ. נייר איכותי. כריכה רכה מהודרת, וכריכה קשה חדשה. מעט נקבי עש. כריכה. מצב; כללי טוב מאוד. סטפנסקי חסידות, מס' 236. מחיר פתיחה: \$1,800 הערכה: \$2,000 - \$3,000

מגילת סתרים לבעל ה"ערבי נחל" – דפוס ראשון – לבוב, תרכ"ב. ספר "מגלת סתרים", דברי מוסר ויראת השם על מזמור א' בספר תהלים, "כולל דרכי עבודת הקודש וכל עונשם של רשעים ומתן שכרן של צדיקים", מאת האדמו"ר רבי דוד שלמה אייבשיץ, בעל ה"ערבי נחל". לבוב (למברג), דפוס S. L. Flecker, תרכ"ב 1862. מהדורה ראשונה. [32] דף. 17.5 ס"מ. מצב טוב. כתמים. רישומים וחותמות. כריכה חדשה. המחבר, הגאון הקדוש רבי דוד שלמה אייבשיץ - (תקט"ו-תקע"ד, אנצ' לחסידות, א', עמ' תקא-תקג), מגדולי החסידות ומגדולי ההוראה, אב"ד סורוקה. בשנת תקס"ט עלה לארץ ישראל והתיישב בעיה"ק צפת, שם מנחתו כבוד. קרובו רבי לוי יצחק מברדיטשוב כותב עליו בהסכמה לספרו "לבושי שרד", "חריץ ובקי בחדרי תורה כחד מן קמאי וכל מעשיו לשם שמים". כתב חיבורים רבים, ביניהם חיבורו ההלכתי המפורסם "לבושי שרד". ספרו "ערבי נחל" הפך לאחד מספרי היסוד בתורת החסידות. מאז הדפסתו הראשונה, נדפס הספר בלמעלה מעשרים מהדורות. סטפנסקי חסידות 333. מחיר פתיחה: \$900 הערכה: \$1,200 - \$1,500	16 מגילת סתרים לבעל ה"ערבי נחל" – מהדורה ראשונה – לבוב, תרכ"ב
קול אריה – מהמוכיח מפולנאה – דפוס ראשון – קוריץ, תקנ"ח. מראשוני ספרי החסידות. ספר קול אריה, פלפול, דרוש ומוסר על פרשיות התורה, וליקוטים על נ"ך ואגדות חז"ל, מאת רבי אריה ליב גלינר – המוכיח מפולנאה. קארעץ, דפוס אברהם בן יצחק אייזיק ואליהו בן יעקב, [תקנ"ח 1798]. מהדורה ראשונה. עם הסכמת רבי לוי יצחק מברדיטשוב. הרב הקדוש רבי אריה ליב גלינר – "המוכיח מפולנאה" - (נפטר תק"ל, אנצ' לחסידות, א, עמ' שכה-שכו), מראשוני תלמידי הבעש"ט ומפיצי תורתו. איש קדוש ובעל מופת. בהשפעתו התקרבו ה"תולדות יעקב יוסף" והמגיד ממעזריטש אל הבעש"ט ותורתו. בדורו היה נודע כדרשן ומגיד מפורסם "אשר בעודו בחיים חיותו סבב בכל העולם והאיר את אור תורתו בכל תפוצות ישראל". רבים השיב מעוון בכח דרשותיו בקהילות ישראל (מתוך ההסכמות על הספר). בעל ה"תולדות יעקב יוסף" מרבה להביא בספריו מדברי תורתו של "המוכיח". רישומי בעלות בדף השער: "שייך לר' עזריאל מלמד מפולנאה"; "קניתי מר' זעלג בע--- נחמן". [1], ס, נא-נה דף. 19 ס"מ בקירוב. נייר כחלחל. מצב; בינוני. כתמים רבים. סימני עש, עם פגיעות בטקסט. קרעים, בהם קרעים חסרים בדף השער ובדפים נוספים, עם פגיעות בטקסט ובמסגרת השער, משוקמים במילוי נייר (מסגרת השער הושלמה בצילום). חיתוך דפים עם פגיעות בכותרות הדפים במספר מקומות. כריכה חדשה. ביבליוגרפיה: סטפנסקי, חסידות מס' 518 מחיר פתיחה: \$8,000 הערכה: \$9,000 - \$10,000	17 קול אריה – מהמוכיח מפולנאה – דפוס ראשון – קוריץ, תקנ"ח. מראשוני ספרי החסידות
ספר מצת שמורים עם ספר יין המשומר. ויניציאה תט"ו-ת"ך [1655-1660], דפוס ראשון. ספר מצת שמורים, ענין המזוזה, ציצית, כתיבת תפילין (ראשי תיבות מצ"ת) וסדר ברכות השחר על פי הסוד. כרוך עם ספר מאמר יין המשומר, בגודל העון החמור של השותים סתם יינם ומשחיתים פאת זקנם, מאת המקובל הרב נתן שפירא זצ"ל. ספר זה נדפס כחלק מפולמוס גדול שהתעורר נגד מנהג-טעות שרווח באיטליה להקל באיסור שתיית "סתם יינם" (ראה על כך: "לתולדות הפולמוס על סתם יינם באיטליה ומקורותיו", סיני, עז, עמ' סב-צ). רבינו המחבר - שנשלח בשליחות מירושלים לאיטליה, נדהם מהתפשטות הזלזול באיסור זה בקרב קהילות איטליה, ובעקבות כך חיבר את הספר. 19 ס"מ. ט [3] ט-פד, [8] לח דף. מצב; טוב, כתמים, שיקומים בדפים ראשונים עם פגם בכמה אותיות, כריכת עור עתיקה עם בלאי. מחיר פתיחה: \$1,800 הערכה: \$2,000 - \$2,500	18 ספר מצת שמורים עם ספר יין המשומר. ויניציאה תט"ו-ת"ך [1655-1660], מהדורה ראשונה

ספר יסוד, דפוס ראשון: כרתי ופלת לרבי יהונתן אייבשיץ. אלטונא תקכ"ג. ספר כרתי ופלת, על שו"ע יורה דעה. מאת גאון הגאונים והמקובל האלוף רבי יהונתן אייבשיץ שקמיעותיו הרעישו את דורו. הספר היחיד שהדפיס המהפכני בחייו והקנה לו תהילת עולם. מהדורה ראשונה. אלטונא, [תקכ"ג 1763]. בדפי הכריכה והפורזץ הקדמית והאחורית חתימות. לפנינו כאמור מהדורתו הראשונה של 'כרתי ופלת' ה- ספר העיוני החשוב ביותר שנדפס אי פעם, ונחשב לסמל הגאונות והחריפות התלמודית. מלבד חשיבותו העיונית של הספר, גם חשיבותו ההיסטורית רבה היות והוא ספרו היחיד של גאון הגאונים רבי יהונתן אייבשיץ שהדפיס אותו בחייו בעצמו, בעיצומו של פולמוס הקמיעות (שהמחבר אף רומז עליו בהקדמה שלפניו). שאר עשרות ספריו נדפסו רק לאחר פטירתו. בהקדמה לספר מזכיר רבי יהונתן את המחלוקת הידועה בינו לבין הגאון רבי יעקב עמדין שהסעירה את העולם היהודי. רבי יהונתן אייבשיץ - [תנ"ד-תקכ"ד], היה רב, מקובל, ראש ישיבה ודרשן. מגדולי פוסקי ההלכה ביהדות אשכנז בזמנו, ומחברם של ספרי הלכה שהמפורסם שבהם הוא 'כרתי ופלת' שלפנינו. כיהן כרבן של קהילות אה"ו. רבי יהונתן כתב עשרות ספרים, אך רק ספרו 'כרתי ופלת' נדפס בחייו (אלטונא תקכ"ג). כל ספריו זכו למהדורות רבות, הם שבים ונדפסים גם בעשור השני של המאה ה-21 במהדורות פאר מוערות. כגודל גדולתו של רבי יהונתן אייבשיץ בתורת הנגלה, עד שכל חכמי ישראל הסכימו פה אחד שהוא סמל הגאונות והחריפות. כך היתה גדולתו וקדושתו בחכמת הנסתר, ולא בקבלה העיונית בלבד אלא גם בקבלה-מעשית לא היה מי שהשתווה אליו בכל חכמי דורו. קמיעותיו המפורסמים שחילק למבקשי ברכותיו חוללו ניסים ונפלאות, אך הקימו עליו כמה מגדולי הדור שיצאו נגדו בחרב ובחנית עד כדי החרמתו רח"ל. גם מתנגדיו לא היו קוטלי קנים באגם, הם נחשבו מגדולי הדור ובראשם עמד הקדוש רבי יעקב עמדין – היעב"ץ. הסיבה להתנגדות הייתה מפני שתקופה קודם לכן הפציע משיח השקר ש"ץ ימ"ש ואף הוא השתמש רבות בקבלה מעשית (למעשה היתה זו מאגיה שחורה, אך זה התברר רק כעבור שנים) וחולל פלאות שהטעו אחריו רבים וטובים, כולל מגדולי ישראל, וכמעט שקרה אסון בלתי הפיך בעם ישראל. לכן היעב"ץ ועוד מגדולי ישראל, נאמנים לכלל העתיק ש'מי שנכווה ברותחים נזהר בצוננים', לא הסכימו לקחת שום סיכון ומיד כשהחל רבי יהונתן אייבשיץ להתעסק בקמיעות ובקבלה מעשית, יצאו נגדו בכל התוקף. אולם האמת תורה דרכה ולמרות שבחייו קמו לו לרבי יהונתן מתנגדים עוצמתיים, הרי שהוא וספריו התקבלו בעם ישראל כאחד המאורות הגדולים שאין לזוז מהם ימין או שמאל. עד כדי כך שבעל ה'קצות החושן' כותב בהקדמתו לספרו המונומנטלי שהוא שינה את הספר והשמיט ממנו דברים רבים בעקבות הדפסת אחד מספרי רבי יהונתן אייבשיץ! מפרט: [3], לד (צ"ל לה), [1]; [4], ה-קסה דף. 31 ס"מ. מצב; כללי טוב -בינוני. דף השער ואחריו מנותקים עם מעט פגמים בשוליים. דפים רופפים, כתמי זמן. כריכה עור עתיקה (מקורית?) מנותקת חלקית ללא גב. סטפנסקי - ספרי יסוד, מס' 177. מחיר פתיחה: \$800 הערכה: \$1,200 - \$1,500

סגולה ליראת שמים לשמירה וברכה! - סידור הרמ"ק דפוס ראשון - יחד עם - סידור אור הישר - נדפס במצוות הרה"ק מהר"י מבעלזא זיע"א ובהסכמתו הנדירה. פרעמישלא, תרנ"ב. נוסח ספרד! סידור סגולה! ליראת שמים לשמירה וברכה! סידור הרמ"ק דפוס ראשון, ביחד עם סידור אור הישר, לרבי צבי הירש מפוזין עם אור צדיקים, לרבי מאיר פאפירש זיע"א. סידור עם פירוש תפלה למשה לרבינו הרמ"ק רבי משה קורדובירו, דפוס ראשון. עם סידור אור הישר בכרך אחד, נוסח ספרד. פירוש תפלה למשה להקדוש המקובל האלוקי רבינו הרמ"ק [רבי משה קורדובירו מצפת], יצא לאור לראשונה אחר שהיה ספון בכתב יד, אליו נלווה סידור אור הישר שנדפס באמשטרדם הכולל 'אור צדיקים' מהרב המקובל מהר"ם פאפירש, גם ספר דרך החיים מאת רבינו החוות דעת רבי יעקב לוברבוים מליסא. ועם הוספות חשובות, וכן תוספת חשובה פירוש רש"י על אבות. חלק א: תפילות חול ושבט. [8], כד, רפז [4] דף. חלק ב: תפילות ימים נוראים. [2] רפט-תלב, ח; [1], מח, [3] דף. פרעמישלא תרנ"ב. כרך עב כרס. כ-6 דף ראשונים עם חתכים בשוליים, שני דפי ההסכמה מחוזקים בדבק חומצי וכן שני דפים מסוף הספר, העותק כולו במצב טוב מאוד. כריכת עור מקורית מחוזקת וכרוכה מחדש. "מעלות הסידור" הסידור המסוגל ליראת שמים לשמירה וברכה! סידור מקודש זה, מעוטר בהסכמות נדירות ונלהבות מכל גדולי הצדיקים הקדושים, בביטויים נוראים יוצאים מן הכלל על חשיבות סידור זה. סידור זה עם סידור אור הישר הודפס בפקודת הרה"ק רבי יהושע מבעלזא [די מיט'לע בעלזא רב] שאף העניק הסכמה חמה לספר (זו אחת משתי הסכמותיו היחידים שכתב על ספר כלשהו, על סידור זה ועל ספר 'גנזי יוסף' על הפרי מגדים) בשנת תרנ"ב על ידי רבי יעקב משה אמקרויט ז"ל חסיד בעלזא. הרה"ק רבי יהושע מבעלזא כתב בשם אביו הרה"ק השר שלום מבעלזא: "שהוא מלא מוסר ויראת שמים, כמו ששמעתי מאממו"ר הגאון הק' זצלה"ה זי"ע ועכ"י [השר שלום מבעלזא] שאמר, אם כי אין דרכו לתת הסכמה לדפוס, מכל מקום באם אחד ירצה להדפיס סידור אור הישר, היה נותן לו הסכמה, כי תחילת כניסתו ליראת שמים היה על ידי סידור הזה... כן תורף דברי קדשו... וכל מי שיראה ס' קדוש כזה מב' עמודי העולם [הרמ"ק ומהר"ם פאפירש], וגם מכתבי מה שכתבתי בשם אבי הקדוש יכניס בטח ברכה לביתו... וזכות הק' אלו יגן עלינו ועכ"י להתברך בתלת ברכתא ח"י אריכא מזונא רוויחא בנין בריכא ". סידור אור הישר היה חביב מאד על צדיקי בית בעלזא לדורותיהם. ראה עוד על סידור זה בהרחבה באור הצפון גליון ע"א, עמ' לז. סידור תפילה נדיר, מהחשובים והיקרים בעולם החסידות, עם הסכמות מכל גדולי צדיקי החסידות. הרה"ק משינאווא כתב בהסכמתו: "ותעלוזנה כליותי כי יזכה הש"י דורינו באור הגדול הזה וזכות המחבר הקדוש יגן עלינו להצילינו מכל רע ולהשפיע עלינו ברכת טוב". הרה"ק רבי דוד קשאנוב'ער כתב בהסכמתו: 'ברכתי לה' בברכת שהחינו', הרה"ק הצבי לצדיק מבלאז'וב כתב בהסכמתו: "שדרכי לחדול.. הסכמות .. ובפרט בס' הרמ"ק זצלה"ה שהוא אך למותר ומה גם שכבר נתנו כל הצדיקים ...אך זאת אביטיחהו כאשר יופיע אי"ה לאור אקבל סידור א' ואשלם עבורו הרבה יותר מכפי שיושת עלי ואבקש שכל ישראל יביאו ברכה לביתם ויתברכו ממעון הברכות" אחיו הרה"ק רבי מאיר יהודה מביקאווסק כתב בהסכמתו: "וששתי מאד על התגלות תורת משה אולם .. ליתן הסכמה אין זה כבוד המחבר ואין זה כבוד להאר"י הקדוש אשר העיד עליו שמת בעטיו של נחש והיה בעל גילוי אליהו ואיך שראה אשר עמודא דנורא אזלא קמי', אולם זאת .. להדפיס משמי אשר גם אני מבקש מדורשי שלומי... שיקנו הסידור בכסף מלא להביא ברכה אל תוך ביתם..." הסכמה בשם הרה"ק מטשארטקוב ומאחיו הרה"ק מהוסיאטין: "והשיב אדמו"ר שליט"א [הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זצוק"ל] אשר הסידור הלז אין צריך להסכמות... צוני לרשום אשר ברצות ה' כשיצא מביה"ד יקבל סידור .. במחיר אשר יושת עליו..." בשם הרה"ק רבי יוסף הכהן מרימנאו כתוב: "ופקד עלי לכתוב לכבודו בשמו שמאד עלץ לבו בהדפסת סידור הקדוש הזה..." בהסכמות בשם של הצדיקים הק' הרה"ק רבי יצחק מבאיאן ואחיו הרה"ק רבי ישראל מסאדיגורא כתוב: שנתנו מאוצרם להמדפיס כתב יד של הסידור הקדוש הזה של רבינו הרמ"ק להמדפיס למשך ימי ההדפסה.. הרה"ק רבי אורי מסאמבור כתב בהסכמתו ומבטיח בלשונו הק': 'מי שיקח הסידור הקדוש יתברך בבני חיי ומזוני רויחא ויהיה לו לשמירה בביתו', והשי"ת יעזור שיגן עלינו זכות הרמ"ק הקדוש שנזכה לגאולה שלימה בקרב אמן. הרה"ק רבי אליעזר צבי מקאמארנא כתב בהסכמתו: "והנה מי אנכי להעיד על שמש בצהרים כי בהיר הוא בשחקים... וזכות הקדושים יגן עלינו להאיר לנו מתוך חשיכה ונזכה לגאולתינו ופדות נפשינו" הרה"ק ה"אמרי יוסף" מספינקא כתב בהסכמתו: "אבקש מאת כל אנשי שלומנו... להכניס ברכה בתוך ביתם ליקח הסידור הקדוש הנ"ל, וזכות המחברים הקדושים יגן עליהם שיתברכו ממעון הברכות בבני חיי ומזונא רויחא" הרה"ק מהר"ש מבאבוב [די ערשטע באבובער רב] כתב בהסכמתו: ואבקש מאד

לקנות הסידור הנ"ל בכסף מלא להביא ברכה לביתו, וזכות המחבר הקדוש יגן על כל העוסקים ומסייעים לדבר מצוה רבה הלזו" הרה"ק האמרי ברוך מויז'ניץ כתב בהסכמתו: ובקשתי מכא"א ... ולקבל לביתם סידור הקדוש הלזה מב' עמודי עולם, ובטח יכניסו הברכה לתוך ביתם, וזכות רבותינו המחברים הקדושים זצללה"ה יגן עליהם שלא תאונה להם שום רע ח"ו ושלוה ושלום יהיה במעונם כנפשם. הרה"ק השם שלמה ממונקאטש כתב בהסכמתו: "על כל אות על כל מלה, שמות קודש קדשים..... כל ישראל יחדו לקראתו". הרה"ק העטרת ישועה מדז'יקוב כתב בהסכמתו: "חידה הוא לי לקחת כתב תעודה על כתבי קודש ... תהלתו מלאה הארץ, וכבר הובא בספר מצרף לחכמה אשר הרמ"ע פיזר אלף זהובים אדומים לאלמנת הרמ"ק זצללה"ה להעתיק כתביו.... הלא כבר יש ... מאת הה"צ הקדוש שליט"א מבעלזא ודי בזה וכל המוסיף...." הרה"ק רבי יצחק מאלעסק כתב בהסכמתו: הנה סידור זה א"צ הסכמה כי מי אשר לא נודע לו גודל קדושת הרמ"ק זצ"ל גאון הגאונים קודש הקדשים אשר נהירין ליה שבילי דרקיע... ובעזה"ת בודאי אקבל סידור הזה ויתברך בהצלחה בכל העינים" אחיו הרה"ק רבי שלמה מסאסוב, כתב בהסכמתו: " מכתב דודי הרב הצדיק הקדוש שליט"א מבעלזא... ואם כי מעולם אין דרכי לבוא בהסכמה, אך יען שעד לחדא ערבים עלי דברי כבוד קדושת דודי הה"צ הקדוש שליט"א אשר עלה בהסכמה לזכות הרבים ... באתי כיהודה לקרא ועוד. וע"י שזכינו שיצא לאור סידור תפלה למשה עם סידור אור הישר בודאי אלו הצדיקים יעמדו במרום לפני כסא כבודו יתעלה לשמור אותנו מכל פגעים רעים ולהמשיך עלינו טובות וישועות בני חיי ומזונא רויחא" ובודאי כל מי שיראת השי"ת נוגע בלבו יקח את הסידור בכסף מלא כדי להביא ברכה לתוך ביתו וזכות המחברים יגן עלינו ועכ"י" סידור זה שמלבד קדושתו וחשיבותו הינו 'שטר ברכה' בעדותם של צדיקי קדושי עליון נשמתם עדן לבני, חיי, מזוני, יראת שמים שלום ושלוה שמירה! "צדיק גוזר והקב"ה מקיים". מחיר פתיחה: \$1,500 הערכה: \$2,000 - \$3,000	
סעודת מצוה – ויניציאה תקנ"א [1791] דפוס ראשון. סעודת מצוה, דרשות לשלש רגלים וימים נוראים, מאת רבי דניאל טירני בעל "עיקרי הד"ט". ונציה, דפוס בראגאדין תקנ"א. מהדורה יחידה. בדף השער מאחור אישור הצנזור בפאדובה מ-3 ב-NOVEMBRE 1790. הסכמות גדולי איטליה ביניהם: רבי רפאל ישעיה אזולאי אב"ד אנקונה בן החיד"א, הגרי"ש סיניגאליה בעל "שבת של מי", רבי מתתיה נסים טירני בעל "שפת אמת" ועוד. בסוף הספר שאלה ותשובה מאת רבי משה חיים רימיני (בעל מח"ר חדש) ותשובת המחבר. [6], עה, [1], ב, [6] דף. 27 ס"מ. מצב; כללי טוב מאוד. נקבי ותעלות עש בשליש ראשון ואחרון. חתך קל בדף השער למטה ללא חסר. נייר משובח ועבה. כריכה חדשה. רבי דניאל ב"ר משה דוד טירני - (ת"ק - תקע"ד, 1740-1814) - מחכמי איטליה. תלמיד סבו רבי דניאל נחמו ותלמידו המובהק של רבי שמשון מורפורגו. נדד בין הקהילות היהודיות באיטליה: הוא מונה לדרשן באנקונה בשבת שובה ובשבת הגדול. כיהן כרב באחת מהקהילות בערי פיננטי, מלמד בעיר לוגו ודיין בקהילת פיזארו, משנת תקנ"א (1790) היה רב ואב"ד בקהילת פירנצה. מחבר ספרי "עיקרי הד"ט", "כתב הד"ט", "שם עולם", "מתנת יד", "סעודת מצוה", ועוד. מחיר פתיחה: \$200	 סעודת מצוה – ויניציאה תקנ"א [1791] דפוס ראשון 21
כתבי קודש מחכמי אמת – לעמבערג, תרכ"ב – דפוס ראשון. ספר כתבי קודש מחכמי אמת, על ימים נוראים וימים טובים, וכמה ליקוטים בפרד"ס ודרושים יקרים. [לעמברג (לבוב)], דפוס ישראל אלימלך שטאנד, [תרכ"ב] 1862. מהדורה ראשונה. עם הסכמת הרה"ק רבי ישעיה מושקאט מפראגא (וורשא). ליקוטים מארבעה גדולי החסידות הבעש"ט, המגיד ממעזריטש, הקדושת לוי מברדיטשוב, והמגיד מקוז'ניץ, על מועדי השנה. הספר הובא לדפוס על ידי רבי משה הכהן, נכד המגיד מקוז'ניץ. חתימה בדף השער: "אליעזר זוסמאן". [2], ה-נב דף. 25 ס"מ. מצב; כללי טוב מאוד. כתמים. שיקום בשול דף אחרון עם מעט חסר בטקסט. כריכה ישנה פגומה. מחיר פתיחה: \$800 הערכה: \$1,000 - \$1,200	 כתבי קודש מחכמי אמת – לעמבערג, תרכ"ב – דפוס ראשון 22

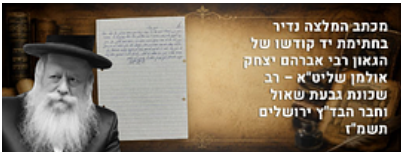
נדיר במיוחד! מלחמת חובה – קובץ ספרי ויכוח נגד הנוצרים – קושטא, ת"ע – דפוס ראשון הכולל את החיבור רעשים ורעמים להאריז"ל הקדוש. ספר מלחמת חובה, קובץ הכולל ספרי ויכוח נגד הנוצרים, בהם ויכוח הרמב"ן בברצלונה, ויכוח הרד"ק, ועוד. קושטא, דפוס נפתלי הירץ בן עזריאל מווילנא ויונה בן יעקב אשכנזי, [ת"ע] 1710. מהדורה ראשונה. בדף השער: "אלכם אישים אקרא, לכו לחמו במלחמתה של תורה... מצוה לשרש אחריה' ולגלות את מומן באמת אמרו כל ליצנותא אסירא בר מליצנותא דעבודה זרה... ועוד בה כי חובה היא לנו לחייב אותם ולגלות טעותם שיהפכו פניהם כשולי קדירה...". מעבר לשער מופיעה הקדמה ארוכה, הכוללת "הקדמה לס' סלע המחלקות שחבר הרב רבי אברהם רומאן זלה"ה". בהמשך מופיעות הסכמות רבני קושטא. לפנינו קובץ מיוחד הכולל מספר ספרי ויכוחים כנגד נוצרים. בדפים א-יג1 מופיע ויכוחו הנודע של הרמב"ן בברצלונה, נגד המומר פראי פול (Pablo Christiani); ויכוח זה נדפס לראשונה בספרו של וואגנזייל (Tela ignea Satanae, אלטדורף 1681); בדפים יג1-2 מופיע "ויכוח הרד"ק" (המיוחס לרד"ק), ואחריו (בדפים יח2-לח2) "ספר הברית" מאת אביו של הרד"ק – רבי יוסף קמחי, שנכתב כמדריך למתפלמסים היהודים עם הנוצרים (וככל הנראה חלקים ממנו נכתבו בידי מחברים אחרים); ובדפים לח2-סט מופיע החיבור "סתירת אמונת הנוצרים" לרשב"ץ. יב הדפים האחרונים כוללים את החיבור "רעשים ורעמים", המיוחס לאר"י, ונספח לספר בידי המגיה. [6], נא, נג-סט; יב דף. 16 ס"מ. מצב; כללי טוב. כתמים. מספר דפים מודבקים במקום השדרה. נקבי עש קלים ובודדים. כריכת עור עתיקה משופשפת מעט. דף י"ב מנותק. נדיר במיוחד. CB, no. 3810; Zedner, p. 590. מחיר פתיחה: \$1,800 הערכה: \$3,000 - \$4,000	23
הספר הראשון שנכתב אחרי הגמרא! שאילתות דרב אחאי גאון – דפוס ראשון. ויניציאה ש"ו. פסקי דינים והלכות כסדר הפרשיות מאת רב אחאי (י) משבחה, מראשוני גאוני בבל. דפוס ראשון בדפוס דניאל בומברג. ספר השאילתות הוא ספר ההלכה הראשון שהתחבר אחרי חתימות התלמוד, והוא מיסודי ספרי ההלכה. רבותינו הראשונים ייחסו משקל מכריע לדבריו וכתבו שיש לסמוך על הכרעתו, כאילו דבריו כתובים בתלמוד (שו"ת מהר"ם מרוטנבורג סימן ש"י). רב אחאי (י) משבחה היה מגדולי חכמי ישיבת פומבדיתא בבבל. הוא חי במאה הראשונה של תקופת הגאונים ובסוף ימיו עלה לארץ ישראל. חתימות בדף השער בכתיבה אשכנזית עתיקה: "סענדר זעירא הכהן"; "משה כהן". תיקון בכתב-יד בשולי אחד מהדפים. ויניציאה ש"ו [1546]. דפוס ראשון. נח דף, חסרים דפים נט-סב עם "סימני השאילתות" שאינם מגוף הספר. 31.5 ס"מ. מצב; בינוני. כתמים, בהם כתמי רטיבות כהים (בחלק מהדפים כתמים רבים). סימני עש מעטים. קרעים וקרעים חסרים קטנים, עם פגיעה בטקסט באחד מהדפים. כריכת חצי קלף חדשה ומפוארת. סטפנסקי, ספרי יסוד מס' 219. מחיר פתיחה: \$1,500 הערכה: \$3,000 - \$4,000	24
מכתב בכתב יד וחתימת הגאון רבי יחיאל יעקב וינברג בעל השרידי אש. מונטרי, תשי"ד. מכתב כולו בכתב יד קדשו ובחתימתו של הגאון הנודע רבי יחיאל יעקב וינברג ראש ישיבת מונטרי בשווייץ. מונטרי, תשי"ד [1954]. המכתב ממוען אל אחד מתלמידיו של ה'שרידי אש' הנושא בתואר "הרב דוקטור ש. גרינברג ראש המועצה הדתית". הגאון רבי יחיאל יעקב וינברג - [תרמ"ד-תשכ"ו], גאון ופוסק נודע, מגדולי תלמידי "הסבא מסלבודקה". לפני השואה עמד בראש בית המדרש לרבנים בברלין. במהלך השואה גורש לפולין, שמה תקופה בגטו וורשא, שם כיהן כנשיא אגודת הרבנים. נשלח למחנה עבודה ושרד את השואה. לאחר השואה הגיע למונטרי שבשווייץ, שם עמד בראשות הישיבה עד פטירתו. כתביו ששרדו אחר השואה פורסמו בשם שרידי אש (שו"ת וחיידושים) ועל שמם נתפרסם. [1] גלוית דואר מבולית [2 בולים] וחתומה. 14 ס"מ. הכל בכת"ק השרידי אש. מצב; טוב מאוד. כתמים קלים. מחיר פתיחה: \$500	25

מכתב מלא וגדוש בברכות לרוב בכתב ידו וחתימתו של הגאון רבי אליעזר רבינוביץ 'הגדול ממינסק' – בענייני כשרות וברכת השנים – מינסק תרס"א | 1902. מכתב כולו בכתב ידו וחתימתו של הגאון רבי אליעזר רבינוביץ ממינסק, חתנו של 'הגדול ממינסק' ממוען אל רבי יוסף דוב רושקין אב"ד סעמיאטיץ. מינסק תרס"א. "כפיתי הר כגיגית על מוכרי שומן" נושא המכתב, תשובה על שאלה אשר שלח הרב רושקין בנוגע לכשרות השומן המיוצא מעיר מינסק. רבינו כתב לו כי לא רצה לענות לו בטרם יסדר את העניין "ונעתרו לבקשתי כי יהיה משגיח בשעת מליחת השומן, וחותרם של המשגיח על כל תיבת שומן יהיו לעדה על כשרות הדבר". את מכתבו מסיים רבינו בברכת השנים "עתה הנני לברך את ידיד כתר"ה... ויבורך בשנה טובה ומבורכה שנת אושר והצלחה, עונג ורווחה, ששון ושמחה, שנת ישועה ונחמה, שנה שיש בהכל חפץ טוב ונעלה כל משא נפש וסגולה". רבה הנודע של מינסק הגאון רבי אליעזר רבינוביץ - [ה'תרי"ט-ה'תרפ"ד], ממנהיגיה הבולטים של יהדות ליטא החרדית בתקופת מלחמת העולם הראשונה ובשנים שאחריה. למד בסלוצק אצל רבי יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק, ה"בית הלוי", ואחר כך בישיבת וולוז'ין שבה נודע כ"עילוי מקיב". בשנת תרל"ט (1879) נישא לבתו הבכורה של "הגדול ממינסק", רבי ירוחם יהודה ליב פרלמן, ובשנת ה'תר"ם (1880), זמן לא רב אחרי חתונתו התמנה לשמש כרבה של סמולוביץ. לאחר פטירת חמיו "הגדול" בשנת תרנ"ו (1896), התמנה לכהן במקומו כרבה של מינסק בירת בלארוס, בתפקידו זה כיהן עשרים ושמונה שנים עד פטירתו. רבי אליעזר רבינוביץ היה מייסדי אגודת ישראל, לצד רבי אברהם מרדכי אלתר מגור, רבי חיים סולובייצ'יק מבריסק, רבי אליעזר גורדון מטלז. על חלקו בוועידת רבנים שהתקיימה בפטרוגרד נכתב בעיתון "הצפירה": "בא לוועידה רב, אדם רצוף שחזותו חולנית, כאילו נשא את כל הגלות היהודית על כתפיו, עם כושר דיבור בלתי-מצוי, שנון ומזהיר ברעיונותיו, בעל הבנה מרובה בעניינים יהודיים, שהייתה לו השפעה מרובה באסיפה. זהו הגאון ממינסק הרב ר' לייזר רבינוביץ". שמו נודע בדורו כאחד מגאוני ליטא, ואף הוא כחותנו כונה בחייו בתואר "הגדול ממינסק". שרידי חידושי תורתו הוברחו בסתר מרוסיה ונדפסו בספר "משנת אליעזר". הנמען, הגאון רבי יוסף דוב רושקין - שחור [נפטר תרס"ו], בנו של רבי אלכסנדר זיסקינד שחור מראזינו וירושלים, היה מגדולי תלמידיו של הנצי"ב מוולוז'ין שהיה דוד-אביו. כיהן כ-11 שנה כרב בקהילת אנטופול ומשנת תר"ס כיהן כאב"ד סומיאטיץ. מפרט: [4] עמ', מתוכם [2] עמ' כתובים, נייר שורות כפול. 13*20 ס"מ. מצב; טוב, סימני קיפול, כתמים קלים. מחיר פתיחה: \$1,000

מכתב מהאדמו"ר אהבת ישראל מוויז'ניץ – גרוסוורדיין, ראשית שנות התר"צ. מכתבים מבית האדמו"ר בעל ה"אהבת ישראל" מוויז'ניץ, בכתב יד, חותמת וחתימת יד ימינו המשב"ק "רבי ניסן יוסט משמש". גרוסוורדיין (אורדיאה), ראשית שנות התר"צ. המכתב נשלח אל אחד מחסידי האדמו"ר בשם רבי יצחק מנחם בלוק [שכיהן כש"ב וכלי-קודש בעיר לנדסקרונה (Landskrona), שבדיה]. המכתב כולל ברכות ועצות בעניינים שונים. במכתב כותב המשב"ק בשם האדמו"ר: מכתבו הי' למראה עיני אדמו"ר הק' שליט"א וברכו בישועה והרמת קרן במהרה ויוכל בניקל לשלם החובות ולנהל את ביתו בדרך התורה מתוך הרחבה גדולה, והוא ממשיך בתשובות לשאלותיו: "ובאם בכוחו לשלוח את בנו לישיבה מה טוב ומה נעים ובאם ח"ו אין לפי כוחו ילמדהו אומנת נקי' והשי"ת ינחהו במעגלי צדק כי בדרך שאדם רוצה לילך וכו'" כ"ד ידידו דו"ש כותב בפקודת הקודש – הק' ניסן יוסט". האדמו"ר הקדוש רבי ישראל הגר - (תר"ך-תרצ"ו). מגדולי האדמו"רים בדורו. בנו של האדמו"ר רבי ברוך הגר מוויז'ניץ וקוסוב. אדמו"ר בוויז'ניץ משנת תרנ"ג. במלחמת העולם הראשונה נדד לעיר גרוסוורדיין והקים בה את מדרשו. בתקופתו הפכה ויז'ניץ לחסידות הגדולה בהונגריה, מרמרוש וגליציה. האדמו"ר הקדיש את חייו להקמת ישיבות ותלמודי תורה ולמשיכת בני הנוער ללימוד תורה ולעבודת השם. נודע בתפילותיו שהיו בהתלהבות גדולה ובהשתפכות הנפש. עסק רבות בצרכי צדקה ובניהול קופת ארץ ישראל. חביבותו לאנשי ארץ ישראל היתה גדולה, והיה נוהג לכבד מאד כל מי שנסע לארץ ישראל, והיה מלווה עד הדלת. נודע על שם ספרו ה"אהבת ישראל". בניו הקדושים כיהנו כאדמו"רים ורבנים ברומניה ובארץ ישראל, והמשיכו בעבודת הקודש של הפצת תורה וחסידות: רבי מנחם מנדל מוויז'ניץ; רבי חיים מאיר מוויז'ניץ בעל "אמרי חיים", שמילא את מקומו כאדמו"ר בבית מדרשו עיר גרוסוורדיין, ולאחר השואה הקים את החסידות בבני ברק; רבי אליעזר בעל ה"דמשק אליעזר"; רבי ברוך מסערעט וחיפה, בעל ה"מקור ברוך". [1] גלויות דואר. 10.5X15 ס"מ. מצב; טוב מאוד. סימן קיפול באמצע, כתמים. מחיר פתיחה: \$400

מיוחד! - ברכות עם חתימת יד קודשו של הפני מנחם מגור - על מעמדות וכוללות קוויטעל משנתו האחרונה להנהגה - אייר - סיון תשנ"ה. כוללות קוויטעל ומעמדות של בית החסידים דגור - חתום בחתימת יד קודשו של האדמו"ר רבי פנחס מנחם אלתר מגור זיע"א - אייר - סיון תשנ"ה - השנה האחרונה להנהגתו. לפנינו קוויטעל מיוחד אשר נשלח בשנתו האחרונה של ההנהגה מאת בית החסידים דגור ברחוב רבי עקיבא בבני ברק. רשימה מפורטת של החסידים עם שם אמם ומשפחתם. חתומה בעצם חתימת יד קודשו של האדמו"ר זיע"א. האדמו"ר רבי פנחס מנחם אלתר [תרפ"ו-תשנ"ו], האדמו"ר השישי בשושלת גור ונשיא מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל. לפני כן שימש במשך שנים רבות ראש ישיבת שפת אמת, חבר מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל ויו"ר אגודת ישראל. נקרא בעל ה'פני מנחם' על שם ספרו. חי בפשטות והתגורר כל ימיו בדירת 3 חדרים ישנה. נהג להאריך בתפילתו, בליווי תנועות של התלהבות. נקבר בחצר ישיבת שפת אמת בשכונת מחנה יהודה שבירושלים, בסמוך לקבר אביו הרב אברהם מרדכי אלתר בעל ה'אמרי אמת'. 21*29 ס"מ. מצב; טוב מאוד, סימן קיפול. מחיר פתיחה: \$700	28
מכתב המלצה נדיר בחתימת יד קודשו של הגאון רבי אברהם יצחק אולמן שליט"א – רב שכונת גבעת שאול וחבר הבד"ץ ירושלים תשמ"ז. לפנינו מסמך היסטורי רב ערך: מכתב המלצה וברכה שנכתב ונחתם על ידי אחד מחשובי פוסקי ההלכה בירושלים בדורנו, הגאון רבי אברהם יצחק אולמן שליט"א. במכתב פונה הרב בלשון חמה ומליצית לטובת רב חשוב שמחתן את בניו ובנותיו. לבסוף הרב מרעיף מברכותיו על המסייעים והתומכים, ומסיים בחתימת ידו. הגאון רבי אברהם יצחק אולמן שליט"א הוא דמות מרכזית בעולם ההוראה והדיינות, משמש כדיין בבית הדין של העדה החרדית בירושלים, מכהן כרב שכונת גבעת שאול מטעם העדה החרדית. מגדולי פוסקי ההלכה המפורסמים בשערים, הידוע בבקיאותו העצומה ובפסקי ההלכה המכריעים שלו בנושאים סבוכים. 27*19 ס"מ. מצב; טוב מאוד, נקבי תיוק, סימן קיפול. מחיר פתיחה: \$100	29

יקר המציאות - תעודה היסטורית נדירה: בכור גאוני גליציה בעובי הקורה של "ביטול שידוך". מכתב ארוך ומרתק [2 עמ'] בכת"ק ובחתימתו של הגאון רבי יצחק ווידענפעלד אב"ד הרימלוב | הרימלוב, תרס"א (1901) | התכתבות אישית עם בעל ה'קול מבשר' רבי משולם ראטה. לפנינו מכתב יחיד במינו מאת הגאון רבי יצחק ווידענפעלד זצ"ל דמות הוד משושלת גאוני גליציה, בנו וממלא מקומו של בעל ה'כוכב מיעקב' מהרימלוב. ואחיהם הגדול של מרן הגאון מטשעבין (בעל 'דובב מישרים') והגאון רבי נחום מדומברובה. כתבי ידו הינם נדירים ואף ספרים לא הניח אחריו רבי יצחק, אך דבריו בהלכה ותשובותיו מפוזרים בספרים רבים של גדולי בני דורו, עימם התכתב בדברי תורה. כן נמצאות תשובות אליו בשאלות ותשובות בית יצחק, שו"ת מהרש"ם, ובשו"ת הרי"ם בשמים. תשובות רבות שלו נמצאות בספרו של אביו כוכב מיעקב ובספר שו"ת דובב מישרים של צעיר אחיו הגאון מטשעבין. המכתב, שנשלח אל תלמידו של אביו – הגאון רבי משולם ראטה (בעל 'קול מבשר'), עוסק באחת הסוגיות הסבוכות והרגישות בעולם היהודי: ביטול קשרי אירוסין. רבי יצחק דן במכתבו בחששות הכבדים המלווים ביטול שידוך על פי תורת הנסתר והחסידות עד שגדולים וטובים פסקו שעדיף להתחתן ולהתגרש מאשר לעזוב שידוך! יש הנותנים רמז לדבר בשם הגר"א מווילנא, בכך שתחת החופה נוהגים לשבור כוס מזכוכית ובשעת האירוסים נוהגים לשבור צלחת מחרס, מפני שכוס מזכוכית שנטמאה יש לה תקנה על ידי טבילה במקווה - כך גם לנישואין יש היתר ע"י גט; אולם כלי חרס שנטמא אין לו תקנה עולמית - כך גם קשר אירוסין אין לו התרה עולמית. רבי יצחק שנודע בגליציה בליבו הרחום, עד שהליצו עליו שגאונותו במידות אינה פוחתת מגאונותו בתורה. למרות שהוא מנסה בתחילה למשוך את ידו מהעניין המסובך, אולם כפי שהוא מציין במכתב לאור בקשות חוזרות מהצדדים, הוא אינו מסוגל לסרב להם ולמרות רצונו הוא נכנס לעובי הקורה ומנסה לפשר בין הצדדים בכל הדרכים העומדים לרשותו. אב"ד הרמילוב, מרחיב במכתבו בנושא העדין והמסתורי, שאינו מבואר כלל בשולחן ערוך, אולם הינו מהשאלות בהם נתקלו הפוסקים לאורך הדורות (ובפרט בזמנינו), וניכרת מהמכתב זהירותו הרבה של אב"ד הרימלוב בגשתו לדון בעניין, עד שהוא נוטה בתחילה למשוך את ידיו מהעיסוק בו. כן הוא דן במכתב בעניני פירוט הסכומים למחילה ולכתב פשר. הגאון רבי יצחק ווידענפעלד זצ"ל - [תרל"ד - תש"ג] מגדולי גאוני גליציה המובהקים. צניעותו היתה לשם דבר, אך גדולי הפוסקים כבעל 'בית יצחק' והמהרש"ם הריצו אליו שאלות קשות. תשובותיו הרבות משובצות בספרי אביו ובספרי אחיו הצעיר, הגאון מטשעבין, שהעריצו הערצה חסרת גבולות. נספה בשואה בשנת תש"ג. מפרט: [1] גיליון נייר מחולק ל-[2] דף. 23X14.5 ס"מ כל דף. נייר מכתבים רשמי. כולו [30 שורות] בכת"י וחתומתו. מצב: טוב. כתמי זמן. סימני קיפול. שיקומים בקיפולים.

מחיר פתיחה: \$3,900

הערכה: \$5,000 - \$6,000

מכתב הזמנה בכתב יד פוסק הדור הרב שמואל הלוי וואזנר אל כ"ק האדמו"ר מתולדות אהרן זיע"א. עם כתב ברכה ממנו בחזרה אל הרב וואזנר. מכתב הזמנה לנישואי בנו הרב בן ציון יעקב הלוי וואזנר 8 שורות בכתובת יד קודשו וחתימתו אל כ"ק האדמו"ר רבי אברהם יצחק קאהן זיע"א, בדף מאחור השיב לו האדמו"ר הקדוש מכתב ברכה בן שלוש שורות. אדר תשכ"ו. פוסק הדור הגאון המפורסם רבי שמואל הלוי וואזנר - (תרע"ג-תשע"ה) בעל "שבט הלוי", מגדולי פוסקי הדור האחרון. תלמידים של רבי שמואל דוד אונגר אב"ד נייטרא ושל רבי יוסף אלימלך כהנא אב"ד אונגוואר (שניהם נספו בשואה), ולאחר מכן תלמיד מובהק לרבו הגאון רבי מאיר שפירא בישיבת חכמי לובלין. בשנת תרצ"ט עלה לארץ ישראל עם רעייתו. תחילה התגורר בירושלים, שימש את גדולי העיר, התבלט עד מהרה כאחד מתלמידי החכמים החשובים, ומונה לרב ומו"צ בשכונת גאולה. בשנת תש"ז עבר לבני ברק, לכהן בה כרב ואב"ד שכונת זכרון מאיר. מינוי זה בא בהמלצתו של מרן ה"חזון איש" שהכיר כבר אז בגדלותו ובכוחו של האברך הצעיר וצפה את עתידו. לאחר תקופה קצרה מונה לרבם של קהילות "חוג חתם סופר" בעיר. ברבות השנים הפך הרב וואזנר לאחד מגדולי הפוסקים והיה לסמכות הלכתית מקובלת על כל החוגים. השיב תשובות לאלפים, אשר נדפסו באחד-עשר כרכי ספרו שו"ת שבט הלוי. מקבל המכתב האדמו"ר רבי אברהם יצחק קאהן מתולדות אהרן - [תרע"ד-תשנ"ז, 1914-1996], מייסד חסידות 'תולדות אהרן'. לאחר פטירת חמיו האדמו"ר רבי אהרן ראטה הנודע בכינויו 'רבי אהרל"ה', החליטו רוב החסידים להכתירו כממשיכו וממלא מקומו/ של האדמו"ר, בתקופתו פרחו החסידות וגדלה מאוד והוקמו מרכזי חסידות בעיר בית שמש וכן בניו יורק, נחשב מגדולי המתנגדים לציונות, נודע בקדושתו ופרישותו. נולד בצפת לרב אהרן דוד ושיינדל ברכה. אמו הייתה נכדת ר' אברהם יצחק הלר, בנו של הרב שמואל הלר ועל שמו נקרא. בילדותו עבר עם משפחתו לטרנסילבניה. למד אצל רבי ישראל פריינד מהוניאד (בנו של רבי אברהם יהושע פריינד) ואצל רבי יהודה סגל רוזנר בסקלהיד. כמו כן היה תלמידו וחסידו של רבי יואל טייטלבוים, האדמו"ר מסאטמר. לאחר פטירתו של רבי אהרן ראטה בשנת 1947 קיבלו עליהם רוב החסידים את מנהיגותו של חתנו רבי אברהם יצחק שהיה לאדמו"ר מ"תולדות אהרן". מיעוטם של החסידים בחרו בגיסו, רבי אברהם חיים ראטה, שבהמשך הקים את חסידות שומרי אמונים. בתקופת מנהיגותו נוסדו מוסדות של החסידות בישראל ובארצות הברית. נפטר בחנוכה תשנ"ז (דצמבר 1996) לאחר כ-50 שנות כהונה. [1] הזמנה עם תוספת כתב ידו [8 שורות] וחתימתו של הרב וואזנר, עם כתב הברכה בן שלוש השורות של האדמו"ר מתולדות אהרן. בתוספת המעטפה. מצב; טוב מאוד, כתמים. מחיר פתיחה: \$900

מכתב מליצי ומרהיב בכתי"ק וחתיתתו של הגאון רבי חיים צבי עהרנרייך אב"ד מאד. "בחורי חמד הרובצים על הבאר - ונזכה לשמוע קול מבשר שלום במהרה" מכתב בכתי"ק וחתיתתו של רבי חיים צבי עהרנרייך אב"ד מאד | מאד (Mád), תרצ"ו (1936). לפנינו מכתב יפהיפה, כתוב כולו בכתיבת ידו המהירה והאופיינית של הגאון רבי חיים צבי עהרנרייך, אב"ד מאד, בעל "קצות השולחן". המכתב ממוען אל הרב אליהו יונג, מנהל קרן העזרה בניו יורק, ובו מודה לו הרב על תמיכת הקרן בישיבתו המפורסמת במאד. המכתב עמוס במליצות תורניות ייחודיות ובברכות לבביות, המעידות על סגנונו המלוטש של הרב כותב המכתב: "בין גאולה לגאולה קרנם יתרומם לתהלה ויזכו לראות בקבוץ נדחי עם סגולה... וחפץ ה' בידו יצליח עדכ"ש הגדול לחזק ולאמץ חברתם הקדושה בכל כח ועוז ויזכה להרחיב גבול הקדושה ולתמוך ידים רפות וברכים כושלות בחורי חמד הרובצים על הבאר לשאוב ולשתות מים חיים של תורה ויראה עדי יחון ד' על שארית פליטתנו ונזכה לשמוע קול מבשר שלום במהרה" ברכה הנכתבת בתקופה שבין פורים לפסח, המבטאת תקווה לישועה. "בחורי חמד הרובצים על הבאר": תיאור ציורי ומרגש של בחורי הישיבה העמלים בתורה ("לשאוב ולשתות מים חיים"), ביטוי הממחיש את אהבתו הגדולה של הרב לתלמידיו. ומסיים בתפילה לישועה: המכתב נחתם בתפילה נבואית כמעט "עדי יחון ד' על שארית פליטתנו, ונזכה לשמוע קול מבשר שלום במהרה", על רקע ענני המלחמה שהחלו להתרקם באירופה. המכתב נכתב פחות משנה לפני פטירתו והוא ממכתביו האחרונים ויתכן אף האחרון.. הגאון המפורסם רבי חיים צבי עהרנרייך זלה"ה אב"ד מאד - (תרל"ה - תרצ"ז) בנו של הגאון רב יעקב עהרנרייך זלה"ה ולמעלה בקודש בעל הקול אריה זלה"ה. אחיו היה הגאון הק' רבי שלמה זלמן עהרנרייך זי"ע אב"ד שאמלוי. תלמיד מרן בעל הקדושת יו"ט ובעל הדרכי תשובה זצקוללה"ה. נלקח כחתן לבתו של דוד הגאון רבי נפתלי הכהן שווארץ אב"ד מאד. בעירו של חותנו כיהן בתחילה כדיין ולאחר פטירתו של הגאון בעל הלבושי מרדכי נתמנה לכהן פאר כאב"ד מאד, על שמה נקרא עד היום הזה. ספריו המפורסמים - שו"ת קב החיים, קצה המטה ושערי תורת חיים על ספרי הגאון רבי אפרים זלמן מרגליות. [1] דף [2] עמ' נייר מכתבים. 23.5 ס"מ. מצב; טוב. סימני קיפול, כתמים, שוקם מקצועית.

מחיר פתיחה: \$1,500
הערכה: \$2,000 - \$2,500

32

מכתב ברכות מ"הצדיק הירושלמי" רבי אריה לוי. מכתב בכתיב-ידו ובחתיתתו של הצדיק רבי אריה לוי, ירושלים, [תשכ"ו 1966]. נשלח אל הרב הראשי רבי אברהם יעקבסון, על גבי קבלה של ישיבתו בית אריה. המכתב כתוב בכתיב ידו הפניני של רבי אריה לוי, וחתום בחתימת-ידו. רבי אריה לוי מברכו על התרומה שתרם לישיבה, בכל רגשי כבוד ויקר וברכה שלמה מאת ד' בכט"ס כי ימלא משאלות לבבו לטובה וברכת חג כשר ביתרון ובשמחה כמצוה עלינו בשם ההנהלה אריה לוי. הצדיק רבי אריה לוי - [תרמ"ה-תשכ"ט] מדמויות הפאר של ירושלים. גאון עצום בכל חלקי התורה ואב רחום לכל נדכה, הוסמך לרבנות ע"י רבי שמואל סלנט, רבי חיים ברלין והראי"ה קוק. שימש כמשגיח בישיבת עץ חיים. נודע כרבם של האסירים בהיותו דואג לבקדם לעודדם ולטפל בצרכיהם, והיה בייחוד קשור לעולי הגרדום אותם ביקר לפני הוצאתם להורג. מלבד היותו גאון בכל מכמני התורה, התפרסם בעיקר בזכות ליבו הרחום ופעולות החסד הרבות שעשה, בשלהן כונה 'אבי האסירים'. ישיבת בית אריה - בשנת תש"ח עם קום מדינת ישראל הקים בחצר ביתו את הישיבה הנקראת על שמו "בית אריה" והעמיד בראשה את חתנו הרב אליעזר פלצינסקי זצ"ל, נכדו של הרב נתן צבי פינקל הידוע בכינויו "הסבא מסלבודקה". [1] דף, 14.5*11.5 ס"מ. מצב; טוב מאוד.

מחיר פתיחה: \$300

33

מכתב המלצה חשוב בכתב יד הגאון רבי נסים קרליץ - בני ברק תשנ"ז. המכתב נכתב להרב שמואל דב הכהן איזנבלט לספרו חיים של טובה, ומסיים רבי נסים את ברכתו שזכות הרבים יהי' על ידו בלי שום מכשול ורבים יהנו לאורו. הגאון רבי שמריהו יוסף נסים קרליץ [תרפ"ו - תש"פ], בכיר הפוסקים הליטאים. ראש כולל חזון איש ורבה של שכונת 'רמת אהרן' בבני ברק. כל דבר הקשה בציבוריות החרדית, הן בענייני ציבור, כמו גם בענייני ממונות בקרב אצולת הממון החרדית (ולא רק), התגלגל לפתחו של בית דינו (בית הדין הפרטי הגדול בעולם). נולד ב'קוסובה' לאביו הגאון רבי נחום מאיר קרליץ ולאמו שהייתה אחותו של מרן ה'חזון איש'. [1] נייר מכתבים בלאנק רשמי. 15*21 ס"מ. מצב; טוב מאוד.

מחיר פתיחה: \$200

34

מכתב בכתב יד וחתימת האבי עזרי' - גדול הדור מרן הגרא"מ שך, תשמ"ו. בשונה מרבים מכתבי ידם של גדולי הדורות, המלאים מחיקות והוספות בין השיטין ובשוליים. המכתב שלפנינו מתייחד בניקיונו ובסדורו המופתי, כתוב בכתב יד מהוקצע, בצורה מסודרת ויפהפיה. כמו שהיו כל חייו וצורת הנהגתו של האדם הגדול בענקים הלזה - נקיות שאין למעלה הימנה, ובהירות נפלאה ללא כל ספקות ובלבולים. כך הנהיג את הדור, וכך לחם את מלחמות ה', וגם ניצח. הרב שך נודע בכל העולם בהנהגתו את עולם התורה, בשום שכל וכקברניט נאמן. בכוחו ובחכמתו הקים יש מאין מפלגות עצומות שהפכו לגדולות ביותר בציבור החרדי. אולם כל אלו עשה רק כבדרך אגב, במקום שלא היו אנשים נצטרך הוא להיות האיש, אולם עיקר כוחו וגדולתו היו בשקיעותו העצומה בתורה ובאהבתו אותה ואת כל אשר בשם ישראל יכונה. לא יודעים זאת היום, ואי אפשר אפילו לצייר זאת במחשבה, אולם האדם הפרקטי' הזה, ששידד את המערכות הפוליטיות במדינת ישראל וכל שועי עולם עלו לביתו, היה נחשב בליטא ל"עילוי" מופשט מהוויות העולם, שבינו ל"עולם הזה" אין ולא כלום. מפורסם הסיפור, כיצד בעיצומה של הכנסיה-הגדולה הראשונה בה השתתפו כל מנהיגי היהדות החרדית, בראשותם של החפץ חיים ורבי חיים עוזר גרודזינסקי, באמצע הנאומים התפרץ פנימה אברך נמוך קומה ורץ לעבר יושב ראש הוועידה הגר"ע גרודזינסקי, הסתודד עמו מספר דקות ופנה לצאת. לתמיהת הרבנים על החוצפה של האברך שהתפרץ באמצע הוועידה, השיב להם הגר"ע כי מדובר באברך השקוע כולו בתורה, ואמש הוא דיבר עמו בשאלה סבוכה בלימוד, וכרגע צץ במוחו של האברך רעיון איך ליישב את השאלה, ומגודל שקיעותו של אותו אברך בלימוד, הוא אינו שת ליבו לסובב אותו עד שממש אינו יודע מהקורה מסביבו, ולכן רץ פנימה בשמחה עם התירוץ... אותו אברך היה כמובן הגרא"מ שך! היו מהרבנים באותה הוועידה שלא ראו התנהגות זו בעין יפה, אך בין הרבנים בוועידה היה גם האדמו"ר הנודע רבי אברהם אלימלך מקרלין, שנודע כאיש חכם וקדוש, והוא פנה מיד לאחר הוועידה לגר"ע בבקשה: "כזה אברך בדיוק אני מעוניין שישמש כראש ישיבה אצלי בחסידות ויהווה דוגמא לצעירי החסידים" ואכן הרב שך ה'ליטאי' שימש מאז במשך שנים רבות כראש הישיבה החסידית הגדולה בעיירה קרלין. לא מפתיע שתוכן המכתב הוא כסף שקיבל לא אחר מהרב שך מאת הרב דוד אלבוים לחלק לנצרכים וכותב לו הרב שך 'וכן אעשה'. הגאון רבי אלעזר מנחם מן שך - [תרנ"ט-תשס"ב], ראש ישיבת פוניבז' ונשיא מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל ולאחר מכן של דגל התורה. משנות ה-70 הנהיג את הציבור החרדי ליטאי במדינת ישראל, אשר ראה בו את "גדול הדור". הרב שך היה חניך ישיבות ליטא בתקופה שלפני מלחמת העולם הראשונה ובמהלכה. בגיל 23 התמנה לראשונה כר"מ, ומאז לימד תורה במשך כשבעים וחמש שנה, בישיבות בליטא ובאשראלי. פריצתו לקדמת ההנהגה התורנית והציבורית החלה בשנות ה-60. במשך כשלושה עשורים הוא נחשב הסמכות הרוחנית והציבורית העליונה בציבור החרדי-הליטאי. הוא העצים את חשיבותן של "דעת התורה" וההשקפה התורנית בתודעת הציבור החרדי. יזם הקמתן של ישיבות רבות בישראל ושימש נשיאן ופטרונן. במקביל גיבש את הציבור הליטאי כקבוצה. ייסד את מפלגת דגל התורה, את העיתון "יתד נאמן" ואת מערכת הכשרות "שארית ישראל". חיבורו המפורסם: סדרת ספריו המונומנטלית אבי עזרי, על שמה נקרא לדורות עולם. מפרט: [1] דף, בלאנק מכתבים. כתב ידו חתימתו וחותרו. 17*25 ס"מ. מצב; טוב מאוד. סימני קיפול מחיר פתיחה: \$800

פריט מוזיאלי: מכתב התחייבויות "נוטריוני" יפהפה מהפונביז'ער רב לנגיד רבי יוסף חגיז. בני ברק, תשכ"ד "בברכת כהנים באהבה, יוסף ש. כהנמן". תעודת "נציב עולם" ערוכה כמסמך נוטריוני [כולל סרטים] וחתומה בחתימת יד קודשו ובתוספת ברכות בכתב יד קדשו של הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצוק"ל - הפונביז'ער רב. התעודה הוענקה לנגיד הנודע סוחר וגואל הקרקעות רבי יוסף חגיז. בני ברק, תשכ"ד [1964]. במכתב מפורטים ששה סעיפים בנוגע לזכויות נציב עולם - "לאורך ימים טובים מזכרים תמיד בתפלה וברכה לחיים ארוכים ומאושרים.... לארח אריכת ימים ושנים זכותם... בשמירה מדויקת באמירת קדיש, למוד משניות במשך כל השנה ראשונה... הישיבה מציינת בהוקרה את נציבותם בטבלה מיוחדת..." צמוד למילים "הכו"ח בברכה" הוסיף רבינו בעצם כתב יד קודשו את המילים "כהנים באהבה". באחד הסעיפים במסמך מתחייב הפונביז'ר רב להקים ארבע דירות ולשכן בהן תלמידי חכמים והזכויות יזקפו לטובת ה'נציבים', הלא הן הדירות הרבות השוכנות במרכז בני ברק, כשמעל דלתותיהן קבועים לוחות שיש עם הנצחת שמות הנדיבים לדורות עולם, הממשיכים ואוכלים עד היום הזה בעולם הבא את פירות השקעתם המוצלחת בידיו הנאמנות של הפונביז'ר רב. הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן - [תרמ"ז-תשכ"ט], ה'פונביז'ער רב'. רב העיר וראש ישיבת פוניבז' שבליטא (לפני השואה), ומייסד הישיבה בארץ לאחר השואה. ראשה הראשון של 'מועצת גדולי התורה' ומייסדי 'אגודת ישראל'. נחשב ממקימי עולם התורה בארץ ישראל שלאחר השואה, הקים גם את מוסד 'בתי אבות' לילדים פליטי שואה, וייסד את קריית פוניבז' באשדוד ואת ישיבת גרודנא. מפרט: [1] דף, 21X33 ס"מ. נתון בכריכת מעטפת ומושחל בסרט וחותם דמוי נוטריוני. מצב; טוב מאוד. פריט אספני מרהיב! מחיר פתיחה: \$900 הערכה: \$1,000 - \$1,200

36

מכתב המלצה בכתב יד וחתומת רבי יוסף צבי דושינסקיא זיע"א - ירושלם תרצ"ז. מכתב המלצה לשו"ב הרב פנחס גאלדבערג אשר הראה את סכיני לפני ונמצא יפה ויאכלו ענוים משחיטתו וישבעו. הגאון הקודש רבי יוסף צבי דושינסקיא (תרכ"ז - תש"ט), מגדולי אונגארן ואב"ד ירושלים, תלמיד מובהק לבעל 'שבט סופר' ועוד, בתר"נ נלקח לחתן ע"י הגאון האדיר ה'לבושי מרדכי' אב"ד מאד, בתרנ"א הוכתר כאב"ד גאלנטא שם הקים ישיבה גדולה, בתרפ"א נתקבל לשמש ברבנות עיר חוסט, לשם העביר ישיבתו, שנהייתה אז לאחת הגדולות ביותר באונגארן. אחר פטירת הגה"ק רבי יוסף חיים זאנענפעלד הוכתר להיות ממלא מקומו ברבנות והנהגת העדה החרדית בירושלים עיה"ק. בירושלים יסד עם כמה מתלמידיו מאונגריא את ישיבת 'בית יוסף צבי', 'שתלמידה הפכו ברבות הימים לחסידות 'דושינסקיא' המפוארת כיום. [1] דף נייר מכתבים. 13*21 ס"מ. מצב; טוב, כתמים, סימני קיפול. מחיר פתיחה: \$700

37

מכתב ארוך כולו פסקי הלכה בכתב יד בעל 'השמירת שבת כהלכתה' הגאון רבי יהושע נויבירט. תשכ"ו - 1966. "בקשת מכתב המלצה לספר שמירת שבת כהלכתה". תוכן: אגרת ובו ז' תשובות ארוכות בהלכות שונות אותן נשאל הגאון רבי יהושע נויבירט בעל ה'שמירת שבת כהלכתה' על ידי רבו של מעמפיס [מעמפיץ במקור] - ארה"ב, הגאון רבי אפרים גרינבלט בעל שו"ת רבבות אפרים. פותח את דבריו בדברי חיבה וידידות ומספר לו שאינו חש בטוב כל הזמן וכך הוא מספיק בקושי למלאות רק את חובותיו הציבוריים.. נושאי התשובות: גרירת מלח מעוגה משום איסור בורר. האם מותר להכניס בגדים למכונת כביסה בשבת משום הכנה ומוקצה - ומבקש מהרב גרינבלט שיבדוק את המסקנא בספר משנה הלכות החשוב. בעניין בניה בקוביות. להכניס כלים מלוכלכים לתוך מדיח ללא שפועלת. אמירת תהלים בשבת לחולה. קידוש בשפה אחרת כשהבעל אינו יודע לקדש בלה"ק והאשה כן מי יקדש? להתיז נזל המקשה את השערות משום איסור בונה ומסיים את מכתבו בבקשה שיפנה לרבו רבי משה פיינשטיין שיתן את הסכמתו לספארש מירת שבת כהלכתה למהדורה הבאה.. ומברכו בברכת התורה ובכבוד רב. וחותר שמו. הגאון רבי יהושע נויבירט זצ"ל - [תרפ"ז-תשע"ג] מחבר סדרת הספרים המפורסמת ביותר 'שמירת שבת כהלכתה' - מרבני שכונת בית וגן, מפליטי יהדות הולנד ומגדולי התורה אחר השואה. תלמיד חבר לרבו המובהק רבי שלמה זלמן אוירבך. יצירתו המופלאה 'שמירת שבת כהלכתה', הינה אחת היצירות ההלכתיות הבולטות במאה השנים האחרונות, בפסקי הלכות שבת. [1]. איגרת אור. 20*28 ס"מ. כולו בכתב ידו. כ-55 שורות. מצב; טוב מאוד, סימני קיפול. מחיר פתיחה: \$400

38

לא נדפס! מכתב בכתב יד וחתומת הגאון בעל בצל החכמה רבי בצלאל שטרן - תשכ"ח. "יודע אני מך ערכי, ומי אנכי לפקפק בדברי רבן של ישראל הגאון בעל שפת אמת זצוק"ל, תורה היא וכו', ולענ"ד דבריו בזה תמוהים מאד". תשובה בהלכה מאת הגאון רבי בצלאל שטרן בעל 'בצל החכמה' אב"ד מעלבארן-וינה. מעלבארן, תשכ"ח - 1968. לפנינו תשובה בהלכה מאת הגאון רבי בצלאל שטרן זצ"ל אב"ד מעלבארן-אוסטרליה ובווינה-אוסטריה בעל שו"ת 'בצל בחכמה' שכתב לרבי אפרים גרינבלאט אב"ד מעמפיס מגדולי תלמידי פוסק הדור הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל. במכתב דן רבינו במה שכתב בספרו בצל החכמה אודות מצוות קידוש ידים ורגליים לכהנים שהיו מניחים יד ימין על רגל ימין וכן יד שמאל על יד שמאל וכך קדשו את עצמם, איך עלתה להם קדושה בו ברגע שנגעו ברגליהם, וע"ז שלח לו רבי אפרים גרינבלאט הערה שאולי אכן היו הכהנים נוטלים ידיהם שוב, ע"ז עונה רבינו במכתב ארוך שלפנינו שלא יתכן שלאחר קיום מצוות קידוש ידים ורגלים, עדיין לא הוכשרו והוצרכו ליטול שוב וכלל לא מסתבר לומר כך ומאריך בדבריו. מעניין לציין, שבין דבריו מביא רבינו השגה בדברי הגה"ק בעל ה'שפת אמת' מגור זי"ע, בענין, וכותב בזה"ל, "אם אמנם יודע אני מך ערכי, ומי אנכי לפקפק בדברי רבן של ישראל הגאון בעל שפת אמת זצוק"ל, תורה היא וכו', ולענ"ד דבריו בזה תמוהים מאד". בראש המכתב מתנצל רבינו שאיחר במכתב תשובתו זה זמן רב, מחמת שנעדר מעיר רבנותו - מעלבארן שבאוסטרליה, כיון שהוצע לו את רבנות העיר ווינה שבאוסטריה, ושהה בווינה פרק זמן ראוי, כדי לבדוק את רחשי הקהילה וצרכיה לפני שיקבל החלטתו לעבור ממעלבארן לווינה, וכן ביקר בארץ ישראל. הגאון רבי בצלאל שטרן - (תרע"א-תשמ"ט), מגדולי פוסקי הדור האחרון. בן הגאון רבי אברהם שטרן הי"ד בעל "מליצי אש", "גפי אש", "כתבי אש". חתן הגאון רבי צבי קינסטליכר אב"ד הרמנשטט שאצלו קיבל דרכי ההוראה ואף שימש לצידו כ"רב הצעיר" בהרמנשטט. כבר בצעירותו נודע בגאונותו. תלמיד ישיבות הונגריה המפורסמות: גאלנטא, שוראן, טירנאוי ופרעשבורג, לאחר השואה כיהן ברבנות מלברון שבאוסטרליה ומשנת תשכ"ז כיהן ברבנות בעיר וינה שבאוסטריה ובסוף ימיו עלה לא"י. נודע על שם סדרת ספריו "שו"ת בצל החכמה" ו' חלקים. (אחיו הוא הגאון המפורסם רבי משה שטרן אב"ד דעברצין-ארה"ב בעל שו"ת באר משה). הרב אפרים גרינבלאט - (תרצ"ב-תשע"ד) היה מפוסקי ההלכה בארצות הברית. תלמידו המובהק של פוסק הדור הגאון רבי משה פיינשטיין זצוק"ל. מפורסם בשל תשובותיו הרבות - בעמח"ס שו"ת רבבות אפרים, כיהן ברבנות עיר מעמפיס שבארה"ב משך למעלה מ-60 שנה. בסוף ימיו עלה לירושלים. [1]-אגרת אויר. 29*17.5 ס"מ. 53 שורות. כולה בעצם כתב ידו וחתומתו. סימני קיפול. מצב; טוב מאוד.

מחיר פתיחה: \$800

39

מכתב הגאון רבי פנחס הירשפרונג ממונטריאל לרב הראשי רבי יצחק אייזיק הרצוג. מונטריאל, תשי"ח - 1958. "והוא עובד במסירות נפש בעד ישיבות ומוסדות התורה". לפנינו מכתב מאת הגאון המופלא רבי פנחס הירשפרונג ממונטריאל ששלח לגאון הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג - רבה הראשי לארץ ישראל זצ"ל, אודות ידידו, "איש יקר ונכבד עסקן במצוות ונוסע בתור ביקור לישראל והוא עובד במסירות נפש בעד ישיבות ומוסדות התורה", כאן מבקש רבינו כנראה לכתוב לו המלצה ולסייע בעדו, "כי הוא ראוי והגון לזה". הגאון רבי פנחס הירשפרונג - [תרע"ב-תשנ"ח]. גאון עצום. בור סיד שאינו מאבד טיפה. מגידולי פאר שבגאליציא. רבה של מונטריאל ומגדולי הרבנים בארה"ב, תלמיד ישיבת חכמי לובלין והיה לתלמידו המובהק של הגאון רבי מאיר שפירא. בתקופת מלחמת העולם השנייה, ברח לשנחאי ויחד עם קבוצת תלמידי ישיבת חכמי לובלין המשיכו את לימודם שם. בשנת תש"א הגיע לקנדה והתמנה לרבה של מונטריאל. ספריו: 'פרי פנחס' 'אש פנחס' ועורך קובץ תורני 'אוהל תורה' בקראקא ועוד. הגאון רבי יצחק אייזיק הלוי הרצוג [תרמ"ט-תשי"ט], היה הרב הראשי האשכנזי של ארץ ישראל מאחר פטירת הרב קוק שנת תרצ"ו. לפני כן היה רבה הראשי של יהדות אירלנד. מגדולי חשובי הרבנים. פעל רבות ללא ליאות לאחר השואה בהצלת ילדי ישראל ממדינות פולין ועוד. [1] דף. על נייר מכתבים רשמי. מידות: 28*21.5 ס"מ. 11 שורות. כולו בכת"ק וחתומתו. סימני קיפול. מצב טוב.

מחיר פתיחה: \$400

40

מכתב סמיכה חשוב מאת הטעפליקער רב הגאון רבי שמשון אהרן פולונסקי זיע"א - תרפ"ד. יצילו ויצילו מכל מכשול - מכתב סמיכה חשוב לרבנות - כולו בכתב יד קודשו של הגאון המפורסם מטעפליק - ירושלים תרפ"ד. טעפליקער רב - מכתב היתר הוראה מעניין - מאת הגאון המפורסם רבי שמשון אהרן פולונסקי גאב"ד טעפליק - ירושלים תרפ"ד | 1924. רבי שמשון אהרן פולונסקי זלה"ה - גאון עולם ופוסק הדור. רבם של רוב מורי ההוראה ופוסקי ירושלים. לפנינו כתב סמיכה אותו כתב הטעפליקער רב לאחד מבני ישיבת סלבודקא רבי יצחק בהה"ג הר"ר אהרן רודמן. ניתן לשער כי לא בנקל השיג הצורב הצעיר את הסמיכה מגדול הפוסקים בארץ ישראל... "וראוי הוא לסומכו בסמיכת זקנים, יורה יורה ידין וכל עיר שתקבלו לרב ומורה ישבעו נחת ועונג גדול". בסוף הסמיכה כותב רבינו ברוב ענוותנותו "והשי"ת יצילו ויצילו מכל מכשול בהוראה ח"ו...". מכתבי סמיכה מאת הטעפליקער רב הינם נדירים ביותר. נתנו במשורה, אך ורק למי שיקל לעמוד במבחן הקשה של גאון עולם זה. הגאון רבי שמשון אהרן פולונסקי ה'טעפליקער רב' (אב"ד טעפליק) - [תרל"ו-תש"ח] היה גאון מופלא מגדולי הפוסקים בדורו, נולד לאביו רבי יצחק אברהם מגזע רבי פנחס מקוריץ ורבי לוי יצחק מברדיטשוב, בהיותו בן עשרים התקבל לרבה של העיירה מדווין בפלך קייב, משרה שבה כיהן כחמש שנים. ובשנת תרס"א מונה לרבה של העיירה טפליק שעל יד אומן בפודוליה. תפקיד שבה שימש במשך 21 שנים. התפרסם כמורה מוסמך עוד ביושבו ברוסיה כשכיהן כאב"ד טעפליק וכבר אז התפרסם מאוד בכוח תורתו ובפסקיו, בשנת תרפ"ב (1922) עלה ארצה עם אשתו ושתי בנותיו. הרב יוסף חיים זוננפלד השיג עבורו את הסרטיפיקט, ובבואו סידר לו דירה בקומת מרתף בשכונת בית ישראל, בחצר בית הכנסת השכונתי "בית יעקב". שם התגורר עד ליומו האחרון. בירושלים כיהן כרב שכונת בית ישראל. היה נערץ על כל גדולי דורו בשל ידיעתו וגאונותו המופלגת בתורה, נודע כמומחה גדול בהלכות טהרה, רובם מרבני ירושלים עשו אצלו שימוש להוראה מסורותיו ופסיקותיו בהלכות כתמים ומראות התקבלו לדורות. בין הגאונים שעשו אצלו שימוש: רבי דוד יונגרייז, רבי שלמה זלמן אוירבך, רבי שמואל הלוי וואזנר, רבי ישראל יעקב פישר, הרב עובדיה יוסף, הרב יוסף שלום אלישיב, ועוד. [1] דף, נייר מכתבים רשמי. 26*22 ס"מ. כתמים, מודבק על נייר חיזוק, מצב טוב. מחיר פתיחה: \$800

41

מכתב בכתב יד וחתימת המקור ברוך מסערט ויז'ניץ זיע"א. מכתב נדיר וחשוב מהאדמו"ר ה"מקור ברוך" מסרט ויז'ניץ - חיפה, תשט"ו. המכתב נשלח אל רבי חיים מנלי סורקיס על גבי בלאנק של אגודת משכן ישראל ברמת ויז'ניץ שבחיפה בכתב יד הנהלת הישיבה ובתוספת כתב יד וחתימת יד קדשו של האדמו"ר "ברוך בהה"צ מוהר"י זצללה"ה". האדמו"ר המקור ברוך רבי ברוך הגר מסערט ויז'ניץ - [תרנ"ה - תשכ"ד], מייסד חסידות סערט-וויז'ניץ לפני השואה, מכונה על שם ספרו בעל ה'מקור ברוך'. בנו של ה'אהבת ישראל' מוויז'ניץ. חבר מועצת גדולי התורה. היה ת"ח עצום ונסמך לרבנות אצל גדולי התקופה, רבי מאיר אריק ורבי אברהם מנחם מנדל שטיינברג. בזיווג ראשון נישא לבתו של רבי ישכר דב רוקח - המהרי"ד מבעלז, כיהן ברבנות בערים פוילען וקוצמן ובשנת תרצ"ו היה לרבה הראשון של סערט שבבוקובינה, שם הקים את ישיבת 'בית ישראל ותמכין דאורייתא' ועמד בראשותה, עד לגירוש היהודים בימי השואה, אז עמד בראש גולת טרנסניסטריה ודז'ורין. בשנת תש"ז עלה לארץ ישראל והקים מחדש את החסידות. את משכנו קבע בעיר חיפה, כשמספר שנים לאחר מכן ייסד את שכונת 'רמת ויז'ניץ' במורדות הכרמל. היה נואם בחדר עליון ובכל כינוסי אגודת ישראל בה היה חבר נשמע קולו חוצב הלהבות. נטמן ליד אביו באוהל אדמו"רי ויז'ניץ על יד אביו בעל ה'אהבת ישראל'. דברי תורתו בספרים 'מקור ברוך'. [1] דף נייר מכתבים. 22*13 ס"מ. מצב; טוב מאוד, כתמים, מעט מריחת דיו, סימני קיפול. מחיר פתיחה: \$800

42

מכתב שואה בכתי"ק רבי יוסף אלימלך כהנא אב"ד אונגוואר. תרצ"ט. "אין לך יום שאין קללתו וכו'". מכתב מהגה"ק רבי יוסף אלימלך כהנא אב"ד אונגוואר והגלילות, ומגדולי ראשי הישיבות והרבנים המפורסמים בהונגריה ערב השואה. אונגוואר, תרצ"ט [1939]. המכתב נשלח מהעיר אונגוואר לאמריקה בעיצומה של מלחמת העולם השנייה. בתאריך כתיבת המכתב עדיין התנהלו בעיר החיים היהודיים כסדרם. במכתבו מפרט אב"ד אונגוואר את מצבת התלמידים בישיבתו "מאה וששים תלמידים ומהם מאה ושלושים מבני עניים שמהם תצא תורה". למרות הדעה הרווחת שיהודי הונגריה כלל לא ידעו על השואה המתחוללת מעבר לגבולותיהם ולכן לא ניסו להינצל וכך הצליחו הנאצים [באמצעות משתפי"ם ציונים] להערים עליהם ולשלחם למחנות ההשמדה. מהמכתב שלפנינו מצטיירת תמונה שונה מעט, שכבר בתרצ"ט הרגישו יהודי אונגוואר כי הקרקע נשמטת מתחת לרגליהם וניסו לברוח, וכה כותב הגה"ק רבי יוסף אלימלך כהנא למכרו באמריקה: "כי אנחנו פה בלי משען ומשענה ורוב יהודים דעירנו עיניהם כלות כל היום לילך ולבקש להם מנוח אחר אשר ייטב להם ובעוה"ר אין מקום מפלט לנוס שמה ה' ירחם על שארית עמו ישראל במהרה ברחמים אמנ". הגאון רבי יוסף אלימלך כהנא הי"ד אב"ד צעהלים ואונגוואר - [תרכ"ו-תש"ד], מגדולי רבני הונגריה. מרביץ תורה מופלג וישיבתו נתפרסמה לתפארת. תלמידו של רבי שלמה גאנצפריד בעל הקיצור שלחן ערוך ואף סייע לרבו בכתיבתו. מגדולי תלמידיו בדורינו: פוסק הדור רבי שמואל הלוי וואזנר, רבי מנשה קליין אב"ד אונגוואר ועוד. חסידא ופרישא. כיהן כנשיא כולל שומרי החומות. ספרו: חידושי מהרי"א הכהן (י-ם תשכ"ט). נספה עקד"ה באושוויץ, הי"ד. [1] דף נייר גדול, כ-33 ס"מ. נייר מכתבים רשמי כ"נשיא כולל שומרי החומות", כולו בכתי"ק ובחתימת הגאון רבי יוסף אלימלך כהנא, בחותמתו וחותמת הישיבה. מצב; טוב-טוב מאוד. סימני קיפול. קרעים זעירים בשוליים, ללא פגיעה או חיסרון.

מחיר פתיחה: \$2,200

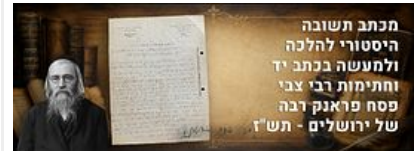
הערכה: \$3,000 - \$4,000

לא נדפס! פריט היסטורי - תשובה ארוכה להלכה - בעניין עגונות הרוגי ליל הגשרים' - בכתב יד הגאון רבי אברהם ליב זילברמן אב"ד צפת. ושנמצאו שם הרבה אברים מרוסקים שלא היה כל מציאות להכיר את מי שהוא - תשובה להלכה בעלת חמשה עמודים גדולים - הכל בכתב ידו וחתירתו של הגאון המפורסם רבי אברהם ליב זילברמן אב"ד צפת ו"הרב הראשי להגליל העליון". - ממוען אל הגאון רבי שלמה דוד כהנא זצ"ל "אבי העגונות" - בנוגע להיתר עגונה לאשתו של לוחם הפלמ"ח אשר נפל ב"ליל הגשרים" - צפת, תמוז תש"ז [1947]. רקע: "ליל הגשרים" היה מבצע גדול של הפלמ"ח, שיצא בפעולה מתואמת לניתוק נתיבי האספקה שהיו בשימוש הבריטים. שבמהלכה הותקפו 11 גשרים בכל גבולות ארץ ישראל, בו בזמן בלילה אחד, בי"ח בסיוון תש"ו (הלילה שבין 16 ל-17 ביוני 1946). תשעה מהגשרים פוצצו, אחד מהגשרים ניזוק קשות ואחד הגשרים לא פוצץ. אולם פעולת פיצוץ גשר א-זיב הסמוך לאכזיב השתבשה ו-14 מאנשי הכוח התוקף נהרגו. בשאר הפעולות לא היו נפגעים לכוחות הפלמ"ח. האסון אירע כתוצאה מפגיעת קליע בחומר הנפץ אותו נשאו הלוחמים, תוך כדי שהגשר קורס על הלוחמים אשר עוד שהו תחתיו. באמצעי אותם הימים נקברו הלוחמים בקבר אחים וללא זיהוי פרטני של כל אחד ואחד מהנופלים. תשובה הלכתית להתרת עגונות, מנשות ארבעה-עשר חללי "ההגנה" שנהרגו בקרב בגשר א-זיב ב"ליל הגשרים" בי"ח סיון תש"ו, ונקברו בקבר אחים בחוף אכזיב. התשובה נשלחה אל רבה של ירושלים העתיקה, הגאון רבי שלמה דוד כהנא מווארשא "אבי העגונות", שהיה מומחה בתחום פסקי התרת עגונות עוד מתקופת מלחמת העולם הראשונה. הרב זילברמן מספר: "בחוודש סיון תש"ו נתפרסם ידיעה בעתונות על התקפה במעברות גשר זיב ושנמצאו שם הרבה אברים מרוסקים שלא היה כל מציאות להכיר את מי שהוא, ונתפרסם שארבע עשרה איש נעדרים ולא הודיעו את שמותיהם, ורק ככלות שנה בחודש סיון תש"ז נתפרסם בכל עתוני א"י שמותיהם ותמונותיהם, אשר חברי ההגנה פירסמו אותם שאלו היו שלוחיהם לפעולה זו, ושהלכו בשליחותם ולא חזרו, וביניהם התמונה של יעקב ברלינגר מגרמניא ומאז עלותו ארצה הי' [ה] חבר בקיבוץ דפנה, והשאיך שם אשה צעירה לימים וילד אחד. האשה פנתה אלינו להתירה מכבלי העיגון ולדון בעניינה כדי שתוכל להנשא שוב...". הרב זילברמן דן בסוגיות ההלכתיות של נאמנות אנשי "ההגנה" להעיד שהנ"ל הלך בשליחותם ונהרג שם. בתחילה מתאר הרב את האסון הנורא "ושנמצאו שם הרבה אברים מרוסקים שלא היה כל מציאות להכיר את מי שהוא ונתפרסם שארבע עשרה איש נעדרים ולא הודיעו את שמותיהם ורק ככלות שנה... נתפרסם.. שמותיהם ותמונותיהם אשר חברי ההגנה פירסמו אותם שאלה היו שלוחיהם לפעולה זו ושהלכו בשליחותם ולא חזרו...". הרב זילברמן פותח בצורת ההתייחסות לשאלה כזו בדור כזה וד"ל... "והנה השאלה כשלעצמה בצורתה כמו שהיא חמורה היא מאד ויש עוד להוסיף לגבב בה הרבה ספיקות להחמר ואולם מכיון שהאשה ילדה וצעירה לימים ובמקום ובזמן שבעונות הפריצות מרובה מאד עלינו החובה לחפש כחא דהיתרא ככל האפשר...". בהמשך התשובה מפלפל הרב זילברמן, כיד ה' הטובה עליו ומצטט עשרות ספרי ראשונים ואחרונים, ביניהם ספרו של סבו הגדול הרה"ק רבי שמואל העליר זי"ע. - הגאון רבי אברהם יהודה לייב זילברמן זלה"ה - (תרמ"ט - תש"ח). היה רבה הראשי של צפת במשך שלושים שנה פרסם מאמרים תורניים בכתבי עת שונים. הכין לדפוס את ספרו "לב אברהם", אך הספר לא ראה אור. מקורב לצדיקי בית רוז'ין. ונסע להסתופף בצילו של הרה"ק משטפינשט מיד לאחר חתונתו. המשיך את המסורת של שושלת הרבנים לבית זילברמן ושימש כשלוחם של אדמו"רי בויאן שהחזיקו בחזקת ההדלקה על גג ציון קברו של רשב"י בל"ג בעומר. [5] דפים. נייר מכתבים רשמי. 27*21 ס"מ. מצב; טוב. סימני קיפול. נקבי תיוק עם פגיעות קלות בטקסט.

מחיר פתיחה: \$900

הערכה: \$1,500 - \$1,800

מכתב תשובה היסטורי להלכה ולמעשה בכתב יד וחתומות רבי צבי פסח פראנק רבה של ירושלים - תש"ז. מכתב הלכתי חשוב בכתב ידו וחתומותו של הגאון רבי צבי פסח פראנק רבה של ירושלים - בניית מקוה קודמת לבניית בית הכנסת! ובית המדרש! ענין הטהרה שהוא מיסודי התורה ומבצר ומגן לקיום האומה הישראלית. במכתב תשובה בדבר ציבור שיש להם מגרש, והם מסתפקים אם לבנות עליו בית כנסת או מקוה טהרה, הרצ"פ משיב להם שמקוה יותר חשוב מבית הכנסת שכן הוא טהרתם של ישראל ויסוד היהדות ומצטט תשובת שואל ומשיב לרבי יוסף שאול נתנזון שנשאל שאלה דומה אם מותר לקחת חומרי בנין של בית כנסת לצורך מקוה, והשיב שמותר! להלן העתק המכתב מילה במילה. ב"ה ירושלים ת"ו יום כ"ח לחודש טבת שנת תש"ז. כבוד הרה"ג ועד למשמרת הקדש לטהרת המשפחה באה"ק ובראשם הרה"ג מוה"ר אפרים זלמן היילפרן שליט"א. ע"ד השאלה בציבור שיש להם מגרש לבנין ציבורי, ומסתפקים אם לבנות בית הכנסת, או ליחדו לבנין בית הטבילה, לאיזו מצוה יש משפט הקדימה, שאלה מעין זו יש בת' שואל ומשיב להגאון ר' יוסף שאול נאטזאן [הטעות במקור] זצ"ל בעיר אחת רצו לבנות ביהכ"נ וכבר הכינו חומרי הבנין, ושוב רצו לבנות מקוה טהרה, אם רשאים לקחת אותם חומרי הבנין, שהכינו לשם ביהכ"נ ולבנותם בבית הטבילה, והשיב שבית הטבילה הוי ג"כ צורך גבוה ואדרבה זה נצרך יותר לקדושת ישראל ומשום פריה ורביה התירו למכור ס"ת, ולכן התיר לבנות מאותם חומרי הבנין, מקוה טהרה, והדברים קל וחומר, בשאלה הנזכרת שעדיין לא הקדישו לשם ביהכ"נ, בודאי מצוה להקדים בנין בית הטבילה, ובפרט בדורנו זה שענין הטהרה שהוא מיסודי התורה ומבצר ומגן לקיום האומה הישראלית שהיה נשמר בכל עוז בכל משך הדורות ובזה היינו סגולה מכל העמים כי ילידי הטהרה היו זרע ברך ד' וכל רואיהם יכירום כי שם ד' נקרא עליהם, וזה מזמן שנחרב הטהרה בישראל, ומחלק גדול של הנוער נשכח מלב, ומחזיקים זה למנהג עתיק, ואינם מרגישים כי בנפשם הם מדברים, ולפי רוח הזמן הסוער העצה היעוצה להשיבם לתחיה, הוא לבנות מקוה טהרה בכל מיני שכלולים האפשריים, למען נוכל להחזיר את הנוער שלא יהיו נידחים ח"ו, ממצוה זו שעומדת ברומם של עולם, ואשרי המסייע ונטפל למצוה זו להיות לעזר בבנין מקוה טהרה, זכות הרבים יהא תלוי בהם ויעלו ויצליחו בכל אשר יפנו כעתירת הבאעה"ח למען המצוה כי רבה היא נאם צבי פסח פראנק. לאור חשיבות הדברים שב הגרצ"פ וכותב בעמוד ב' שוב את הדברים ביתר שאת גם לגבי בית המדרש. ונעתיק את דבריו שוב מילה במילה. וראוי לבאר מה שהזכרתי ממלד"ז ביהכ"נ ה"ה בית המדרש כי חיזוק טהרת המשפחה הוא קודם לכל שזה בכלל פקו"נ וכמו שאמור חז"ל גדול המחטיאו יותר מן ההורגו ולהציל בני"י מחטא נורא כזה הוא יותר מפקו"נ וקודם לבנין ביהמ"ד ובאעה"ח ביום ג' לסדר והיתם לי סגולה מכל העמים וברחמי' הרבים רוח טהרה עלינו יערה ונמלאה הארץ דעה כעתירת הבא-עה"ח צבי פסח פראנק. הגאון רבי צבי פסח פרנק - (תרל"ג - תשכ"א) היה דיין, אב בית דין, פוסק, ממייסדי הרבנות הראשית, חבר במועצת הרבנות הראשית ורבה הראשי האשכנזי של ירושלים בין השנים תרצ"ו-תשכ"א (1936-1960), נולד בשנת תרל"ג בקובנא, חתן רבי דוד שפירא רב בקובנא (בנו של רבי חיים יעקב ראב"ד ירושלים). בשנת תרס"ח חבר בית הדין בירושלים של רבי שמואל סלנט, ומשנת תרע"ג ראב"ד בירושלים. בשנת תרצ"ה מונה לרבה של ירושלים. נפטר תשכ"א, חתנו הוא הגאון רבי שמואל רוזובסקי ראש ישיבת פוניבז'. [1] דף [2] עמ'. נייר מכתבים רשמי. 28*22 ס"מ. מצב; טוב מאוד, נקבי תיוק, סימני קיפול, כתמים.

מחיר פתיחה: \$1,200

הערכה: \$1,600 - \$1,800

מכתב היסטורי שלא נדפס מעולם, מאת בנו חביבו של החפץ חיים - הגאון רבי אהרן הכהן. ראדין, ניסן תרצ"ד [1934; מספר חודשים לאחר פטירתו]. מכתב היסטורי חשוב, נדיר מאין כמותו, שנכתב בסמוך להסתלקותו של ענק הדורות, מרן רבי ישראל מאיר הכהן מראדין – בעל ה'חפץ חיים' וה'משנה ברורה'. המכתב כולו בכתב ידו ובחתימתו של בנו האהוב והקרוב אליו ביותר, הבחור המופלג רבי אהרן הכהן, אשר שימש כיד ימינו ואיש סודו של אביו הקדוש, ולא זזה ידו מתוך ידו. ראדין, ניסן תרצ"ד [1934]. בחודש אלול תרצ"ג כבה נרו של עולם עם הסתלקותו של מרן רבי ישראל מאיר הכהן מראדין, בעל ה'חפץ חיים'. חודשים ספורים לאחר מכן, מתוך ענני היגון והיתמות, כותב בנו האהוב ויד ימינו, הגאון רבי אהרן הכהן קגן זצ"ל, מכתב ארוך ורוטט אל מקורבו באותם ימים, הגאון רבי נתן נטע אפרמוביץ (לימים רבה של מונטריאול, קנדה). במכתב מספר לו רבי אהרן על שהקב"ה מלא רצון אביו זצ"ל ורצונו זכו בסכום הגון לשלם את החובות לישיבת ראדין.. [רבי אהרן הכהן לא התאושש מעולם מהסתלקות אביו הקדוש. גם לאחר שהיגר לקנדה – בין השאר בסיועו של נמען מכתב זה – וכיהן כרב קהילת "קנין תורה" במונטריאול, לא שב לאיתנו. הוא לא הקים בית ונפטר עירי ל"ע]. הכהן הגדול מאחיו - רבי ישראל מאיר הכהן מראדין [תקצ"ח-תרצ"ג], הנקרא בסילודין בעל ה'חפץ חיים', ומחבר הספרים: 'משנה ברורה', 'שמירת הלשון' ועוד עשרות ספרים שהפכו לספרי היסוד שבארון הספרים היהודי. ואשר כל בית ישראל נשען על פסקיו כאחד מן הראשונים. כבר בימי חייו קראו אחריו כל עם ישראל מקודש מקודש, והוא נודע כבעל רוח הקודש גלויה, אשר דבר מפיו לא שב ריקם. השתתף בכנסיה הגדולה בווינה-תרפ"ג ונבחר לנשיא העולמי של מועצת גדולי התורה. בנו הגאון רבי אהרן הכהן קגן – נולד בערך בשנת תרס"ו. בימי המלחמה נמלט עם אמו דרך סיביר ליפן ומשם למונטריאול, קנדה, שם כיהן כרב בית הכנסת "קנין תורה". בשנת תש"ה עבר לניו יורק. לא זכה להקים בית, ונפטר ביום ש"ק א' אדר א' תשי"ז. מנוחתו כבוד בניו יורק. [1] דף נייר מסמכים רשמי כתובת בכתב ידו חתימתו וחותמו. 21*28 ס"מ. מצב; טוב, סימני קיפול, כתמים קלים. עם המעטפה. מחיר פתיחה: \$2,800 הערכה: \$3,500 - \$4,000

46

מכתב חשוב בכתובת חתימת רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי. ערב השואה. מכתב מודפס במכונת כתיבה, על גבי נייר מכתבים רשמי של אחד המוסדות הוותיקים ביותר בוויילנא - 'מושב-זקנים ווילנע'. המכתב נשלח לר' יוסף גורביץ' מאוסטרליה, מיוצאי ווילנא, אודות עזרה למוסד. בשולי המכתב הוספה ארוכה [35 מילים] בכתובת יד קדשו ובחתימתו של רשכבה"ג הגאון רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי. ווילנא, תרצ"ח 1937. המכתב משנת תרצ"ח (שדורשי רשומות דרשו עליה כי פרט השנה רומז על הרציחות הנוראיות הממששות ובאות). ערב פרוץ מלחמת העולם השנייה, עננים שחורים כבר הקדירו את שמי אירופה, והאנטישמיות הרימה את ראשה השטני. הפגיעה הראשונה הייתה כרגיל כלכלית, והנפגעים הראשונים היו האוכלוסייה המבוגרת, אלו שכל ימיהם תרמו לחברה ובהגיע זמנם לקבל את חלקם בחזרה מהחברה, התמוטטו בפניהם מוסדות עולם. וכה נכתב במכתב מכמיר הלב המסמל את ניצני שואת יהדות אירופה, "המשבר הכלכלי אשר פשוט שוטף עובר... ותעקר משורש מצבים ומעמדים... מושב הזקנים אשר בו יחסיון יותר משלוש מאות זקנים וזקנות... מי שהיו לפניו בעלי בתים אמידים אשר תמכו בעצמם במוסד הזה... סוחרים נכבדים, אינטליגנטים, ובני תורה, בעלי מלאכה אשר התפרנסו בכבוד מיגיע כפיהם, והמוסד הזה דואג לכל מחסורם". המכתב נחתם בחתימת ידיהם וחותמותיהם של שבעת חברי הועד. אחרי חתימתם הוסיף רבי חיים עוזר שתי שורות בכתב ידו, בהן הוא מחזק את האמור במכתב, ובסוף הוא מוסיף את חתימת ידו ותאריך. רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי - [תרכ"ג-ת"ש], גדול דורו ורבן של כל בני הגולה. רבה של ווילנא (למרות שלא כיהן כרבה הרשמי, מכיוון שלאחר פטירת הגר"א, מפני כבודו לא מינו יותר רב רשמי בוויילנא), ובעל שו"ת אחיעזר. רבי חיים עוזר כיהן בתפקיד הרם ביותר, כנשיא מועצת גדולי התורה, ונחשב למנהיג היהדות החרדית הליטאית בתקופה, בה חיו גדולי עולם כגון החפץ חיים והגר"ח מבריסק, והחפץ חיים אף נהג לכנותו "נשיא כלל ישראל". [2] עמ', 21*28 ס"מ. מצב; טוב מאוד. סימני קיפול. נקבי תיוק. מחיר פתיחה: \$1,800 הערכה: \$2,500 - \$3,000

47

מסמך ממסעו המפורסם של הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ לארה"ב בכתב ידו וחתימתו - ברוקלין, חשוון תרפ"ט. קבלה עבור ישיבת קמניץ בפולין, אותה כתב בכתב-ידו וחתימתו ראש הישיבה הגאון רבי ברוך דוב (בער) לייבאוויץ. ברוקלין, [חשוון] תרפ"ט [1928]. קבלה שנכתבה לנדיב ר' רפאל הורוויץ מברוקלין על תרומתו בסך שלשה דולר. נכתבה ע"י רבי ברוך בער בעת מסעו המפורסם לארה"ב בשנים 1928-1929. בסוף שנות התר"פ הורע מאד מצב הכלכלי של הישיבות בפולניה, וראש הישיבה רבי ברוך בער נאלץ לעזוב את תלמידיו בישיבת קמניץ, ולנסוע מעבר לים למסע התרמה ארוך בארצות הברית, יחד עם חתנו רבי ראובן גרוזובסקי. באותה תקופה הוא התארח בביתו של הצדיק ר' יעקב יוסף הרמ בארה"ב (ראו אודות כך: הכל לאדון הכל, ירושלים תשס"ג, עמ' 62-56). הגאון הקדוש רבי ברוך דוב (בער) ליבוביץ - (תרכ"ד-ת"ש), בעל "ברכת שמואל", מגדולי מרביצי התורה בדורו. מתלמידי הגר"ח מבריסק בישיבת וולוז'ין. חתן הגאון רבי אברהם יצחק צימרמן אב"ד הלוסק. לאחר שעבר חותנו לכהן כרב בקרמנצוג, מילא את מקומו ברבנות הלוסק והקים בה ישיבה. לאחר י"ג שנה הוזמן לכהן כראש ישיבת "כנסת בית יצחק" בסלבודקה. בתקופת מלחמת העולם הראשונה נדד עם ישיבתו למינסק, לקרמנצוג ולווילנה, עד שלבסוף הקים אותה בקמניץ. בעל "ברכת שמואל" על סוגיות הש"ס. תורתו שבעל-פה ושבתב היא מאבני היסוד של הלימוד הישיבתי המעמיק. [1] דף. 11*13.5 ס"מ. מצב; טוב. סימני קיפול, כתמים. מחיר פתיחה: \$2,200 הערכה: \$2,500 - \$3,000

מכתב הזמנה להתרמה לישיבת קמניץ - בחתימת הגאונים רבי נפתלי ליבוביץ ורבי יעקב משה צימרמן גיסיו של מרן בעל הברכת שמואל זלה"ה. מכתב רשמי של ישיבת קמניץ - עם קריאה לרכישת כרטיסים לקונצרט התרמה! של ישיבת קמניץ בארה"ב וירושלים - חתום בחתימת ידם של הגאונים רבי יעקב משה צימרמן ורבי נפתלי ליבוביץ זלה"ה גיסיו של מרן הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ זלה"ה בעל הברכת שמואל - ניו יורק תשי"ב | 1952. קריאה לרכישת כרטיסים עבור קונצרט פורים, לטובת ישיבת כנסת בית יצחק "מפליטי סיביר ושנחאי". המכתב כתוב ביידיש וכולל קריאה נואשת לעזרה עבור התלמידים פליטי המלחמה. פריט מרגש, המלמד על מצוקת של בני הישיבות פליטי המלחמה, לאחר השואה. עד כדי נקיטת צעדים, שבימים כתיקונם לא היו עולים על דעתם של רבני הישיבה... הגאון רבי יעקב משה צימרמן - (תרל"ד לערך - תשכ"ב) גיסו של מרן הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ בעל הברכת שמואל. בנו של הגאון רבי אברהם יצחק אב"ד האלוסק וקרמנצ'וג, וחותנו של מרן בעל הברכת שמואל זלה"ה. תלמיד מרן רבי חיים מבריסק ותלמידו של גיסו בעל הברכת שמואל. כיהן כאב"ד העיר קאנאטאפ ובשנת תר"ץ היגר לארצות הברית. הגאון רבי נפתלי זאב הכהן ליבוביץ - חתנו של הגאון רבי אברהם יצחק צימרמן אב"ד הלוסק וקרמנצ'וג, חותנו של מרן בעל הברכת שמואל זלה"ה. כיהן כמשגיח ומנהל רוחני בישיבת קמניץ בראשות גיסו הגאון הברכת שמואל. וניהל את כל ענייני הישיבה בתקופת נסיעתו הארוכה של הברכת שמואל לארה"ב. הקים את ישיבת קמניץ בארה"ב לאחר השואה. דברי ימיו ותולדותיו בספר 'דגל נפתלי'. [1] דף נייר מסמכים. הישיבה הגדולה דקאמעניץ. 21*28 ס"מ. מצב; טוב מאוד, סימני קיפול חזקים חורים זעירים, נקבי תיוק. מחיר פתיחה: \$800

מכתב המלצה מאת הגאון מטשעבין הגאון רבי דב בעריש וויידנפלד - תשכ"ד. "דא מליצתי תערב עבור המוסד החשוב מבצר התורה ישיבת - המתמידים", מכתב המלצה בחתימת הגאון רבי דוב בעריש וויידנפלד "הטשיבינער רב". טו"ב טבת תשכ"ד [1964]. הגאון מטשעבין רבי דב בעריש וויידנפלד - [תרמ"א - תשכ"ו], מגדולי גאוני גליציה. כונה 'שר התורה' ו'פוסק הדור'. כבר מילדותו נחשב לעילוי, אך הוא סירב לקבל משרת רבנות ועסק לפרנסתו במסחר. עד שהגאון רבי מאיר אריק 'קילולו' שיפסיד את כל כספו ויאלץ לקבל עליו משרת רבנות וכך היה. לאחר מכן נתמנה לאב"ד העיר טשעבין והקים בה ישיבה חשובה. לאחר השואה, בה איבד את בניו שהיו מגדולי תלמידי החכמים באירופה, עלה לירושלים, בה הקים מחדש את ישיבתו 'ישיבת טשעבין'. הגאון מטשעבין. נודע בדורו כגאון וקדוש חסידי, ועוד בחייו צבאו המונים על דלתותיו לקבל את ברכותיו. היה נערץ ע"י כל גדולי הדור, חסידים כמתנגדים, וכל גדולי דורו קיבלו את דעתו כדעת התורה. האדמו"ר מגור בעל 'אמרי אמת', כיבדו פעם בעליה לתורה והתבטא עליו: "היום כיבדנו בעליה לתורה את התורה בעצמה". כשנפטר קרא עליו שכנו הגרש"ז אורבך "משמת רבינו בטלה ענווה". [1] דף. נייר מכתבים. 14*22 ס"מ. מצב; טוב - טוב מאוד, נקבי תיוק ומעט קרעים קלים בשוליים. כתם בשוליים למטה. מחיר פתיחה: \$800

מכתב ברכות משפחתי בכתב יד וחתימת הדעת סופר - תש"ד. מכתב ברכות משפחתי נאה. נכתב כולו בכתב יד קדשו של הגאון רבי עקיבא סופר אב"ד פרשבורג בעל 'דעת סופר', בחתימת ידו בשמו ובשם אבותיו, י"ג תשרי תש"ד. נשלח אל בן דודו א. שרייבר מבני ברק מזכיר את דודו ואת בת דודתו גיטל. הגאון רבי עקיבא סופר אב"ד פרשבורג, בעל 'דעת סופר' [תרל"ח-תש"ך], ממנהיגי הדור. ממשיך שושלת אבותיו - אביו ה'שבט סופר', בן ה'כתב סופר', בן ה'חתם סופר'. משנת תרס"ז מילא מקום אביו ברבנות פרשבורג, בראשות הישיבה הרמה ובהנהגת היהדות החרדית בהונגריה וצ'כסלובקיה. בשנת ת"ש עלה לירושלים והקים את הישיבה מחדש. התמנה לכהן כחבר מועצת גדולי התורה והיה בין חבריה הבולטים והחשובים, כאשר גדולי הדור תלו עיניהם בו להכרעת דעת תורתו ואצילות טהרת לבו, כמסורת הנהגת אבותיו רועי ארץ מדורי דורות. מחיבוריו: שו"ת 'דעת סופר' על ד' חלקי שו"ע ו'דעת סופר' על התורה ומועדים. ידוע ומפורסם מפי סופרים וספרים שכתבי יד קדשם של צדיקי הדורות ובפרט חתימות יד קדשם משמשים כקמיעות לשמירה ולהצלחה, ובייחוד כת"י של מרנא החת"ס וצאצאיו. לפנינו ברכות חשובות בעצם כתב יד קדשו של מרנא ה'דעת סופר' אחד מענקי הדור הקודם, חוליה רביעית בשושלת הזהב של ממלכת פרשבורג, בן אחר בן למרנא החתם סופר. מפרט: [1] גלויה, 8.5*13 ס"מ. הכל בכת"ק הדעת סופר, וחתימתו. מצב; טוב. סימני קיפול. כתמי זמן. שיקום במקום הדבקת הבולים עם מעט חסר בטקסט. מחיר פתיחה: \$1,000 הערכה: \$1,300 - \$1,500	51
מכתב ברכות נדיר במיוחד בעיצומה של השואה, בכת"ק וחתימת רבי צבי הירש כהנא מספינקא-תש"א. המכתב נכתב בתאריך יום ד' פרשת שמיני שנת תש"א תאריך זה הוא בעיצומו של חול המועד פסח [י"ט ניסן ד' דחזה"מ תש"א]. האדמו"ר הקדוש רבי צבי הירש כהנא הי"ד אב"ד ספינקא - [תרמ"ד-תש"ד], היה בנו של האדמו"ר רבי נחמן בעל "ארחות חיים", שהיה חתן ה"אמרי יוסף" מספינקא. כיהן ברבנות ואדמו"רות על מקום אביו משנת תרס"ו. נהרג בשואה. כל כתביו אבדו. בנו הוא האדמו"ר רבי נחמן כהנא זצ"ל (תרס"ה-תשל"ז), האדמו"ר מספינקא בני-ברק. [1] גלויה. הכל בכת"ק וחתימתו. עברית ואידיש. 10.5*14.5 ס"מ. מצב; כללי טוב מאוד, סימן קיפול. מחיר פתיחה: \$800	52
הוראת תשלום מקופת ת"ת הכללי והישיבה הגדולה 'עץ חיים' בחתימות הגאון רבי איסר זלמן מלצר ורבי אלעזר בריזל, ראש ישיבת 'עץ חיים'. ירושלים, ת"ש. הוראה להעברת תשלום 140 פונט א"י -מיל מקופת מוסדות 'עץ חיים' לרבי אלעזר בריזל בחתימת הגאון רבי איסר זלמן מלצר, ובחתימת המקבל רבי אלעזר בריזל. ירושלים, ת"ש. הגאון רבי איסר זלמן מלצר - [תר"ל-תשי"ד], מכונה על שם ספרו בעל ה'אבן האזל'. היה תלמידם של ה'חפץ חיים' והגר"ח מבריסק. כבר כנער התבלט בכשרונותיו הנדירים והיה התלמיד הצעיר ביותר בישיבת וולאז'ין, שם כונה "זוניא מיר'ר", על שם עירו. שימש כראש ישיבת סלבודקה, ולאחר מכן, משנת תרנ"ז [1897] שימש כראש ישיבת סלוצק, ומתרג"ג גם כרבה של העיר. משנת תרפ"ה כיהן כראש ישיבת עץ חיים בירושלים, עד לפטירתו. בין תלמידיו נמנים גדולי הדור: רבי אהרן קוטלר (שהיה חתנו), רבי משה פיינשטיין, הרב שך, הגרש"ז אוירבך ובנו הגר"ש אוירבך, רבי מיכל יהודה לפקוביץ, ועוד רבים מגדולי הדורות האחרונים. [1] דף. מידות: 10*17 ס"מ. מצב; טוב מאוד. מודבק על קרטון בתוך ניילון. מחיר פתיחה: \$200	53

מכתב ברכות מוקדם בכתי"ק וחתימת המשגיח הגאון הצדיק רבי אביגדור מילר. "לימוד מוסר מלמד את האדם איך לחיות, אבל לימוד התלמוד מחיה אותו." מכתבי ברכות מוקדמים, בכתב יד קדשו ובחתימתו של הגאון הצדיק רבי אביגדור הכהן מילר משגיח ישיבת רבינו חיים ברלין ומעמודי התווך של היהדות החרדית בארה"ב. ניו-יורק, תשל"ג [1973]. המכתב ממוען אל הגאון רבי דוב בערל אייזנבלט מחבר ספר 'דברי שלום' וחתנו של רבה הנודע של ציריך הגאון רבי משה חיים שמרלר. הגאון הצדיק רבי אביגדור הכהן מילר (מיללער) - [תרס"ח-תשס"א], מעמודי התווך של היהדות החרדית בארה"ב. כיהן כמשגיח ישיבת רבינו חיים ברלין. למד בישיבת רבי יצחק אלחנן ובסיום הלימודים קיבל סמיכה לרבנות מרבני הישיבה. בעידודו של הרב יעקב יוסף הרמן נסע ללמוד בסלבודקה שבליטא שם שדכו הרב מרדכי שולמן עם בתו של הרב יעקב משה ליסין. בשומו לארצות הברית התמנה לרב בית הכנסת בצ'לסי, מסצ'וסטס. הקהילה הופתעה מהשקפתו הבלתי מתפשרת של הרב מילר ומהתנגדותו התקיפה לחומרות ולחיי המותרות האמריקאיים. בשנת תש"ד שכנע אותו הרב יצחק הוטנר להפוך למשגיח ישיבתו, ישיבת רבנו חיים ברלין. בשנת תשמ"ו פתח בנו הרב שמואל את הישיבה הגדולה "בית ישראל" בפלטבוש, ומינה את אביו למשגיח וראש ישיבה. הרב מילר נודע כדרשן בשפה האנגלית, ודרש גם ביידיש. את רוב הרצאותיו מסר בבית הכנסת שלו בפלטבוש. מאות אלפי עותקים מהקלטות שלו נמכרו. הוא דיבר בביתו ביידיש, והקפיד לא לדבר אנגלית עם בני משפחתו. חיבר גם ספרים במחשבת ישראל, ספרים בהם הכחיש את תורת האבולוציה, ועוד. היה מתנגד תקיף לציונות, הן חילונית והן דתית. הרגיל את עצמו לסגפנות. במשך למעלה משישים שנה נהג לישון על ספסל. כתלמיד בישיבת סלבודקה, שבה הקפידו על ניקיון והדר, הוא לבש מעיל בקיץ על מנת להסתיר את הכתמים על מכנסיו מפאת קשייו הכלכליים. הקפיד על ניצול זמנו. עסק בנושא זה גם בשיעוריו. בלט גם בעיסוק במידת הביטחון. [1] אגרת-אוויר. 27X18.5 ס"מ. מעבר לדף פרטי השולח והנמען. מצב; טוב-טוב מאוד. סימני קיפול. כתמי זמן. משוקם מקצועית. מחיר פתיחה: \$2,000 הערכה: \$2,500 - \$3,000

54

מכתב ברכות 'שנה טובה' מהגאון רבי יוסף דוב הלוי סולוביצ'יק. תשי"א. מכתב נאה על גבי בלאנק רשמי - אגרת ברכות 'שנה טובה' בחתימת יד קדשו של הגאון הנודע רבי יוסף דוב הלוי סולוביצ'יק מבוסטון, ראש היהדות האורתודוקסית-מודרנית בארה"ב. מסצ'וסטס, יום אחד, כ"ט אלול תשי"א [1951] ערב רעש השנה תשי"ב. המכתב ממוען אל הרב הגאון משה לייטר. "הנני משתמש בהזדמנות זו לבטא לו ברכתי לקראת השנה החדשה. ייטיב ה' עליו את הכתיבה ואת החתימה בספרם של צדיקים לשנת חיים ושלווה. בכבוד רב, יוסף דוב הלוי סולוביצ'יק" הגאון רבי יוסף דוב הלוי סולוביצ'יק - [תרס"ג-תשנ"ג], בן רבי משה בן מרן הגר"ח מבריסק. עמד בראש היהדות האורתודוקסית-מודרנית בארה"ב. עמד בראש "ישיבה יוניברסטי" בארה"ב. כיהן ברבנות במספר ערים וקהילות חשובות בארה"ב ופעל רבות להפצת היהדות ולהסברתה בקרב יהודי אמריקה. היה מועמד להיות רבה הראשי של תל אביב, וסירב להתמודד על משרת הרב הראשי לישראל. אלפים רבים היו באים לשמוע את הרצאותיו והושפעו ממנו רבות. עשרות ספרים יצאו לאור משיעוריו ודרשותיו. מפרט: [1] דף, 21 ס"מ. נייר משובח עם הטבעת מים. בלאנק רשמי. מוקלד במכונת כתיבה. בחתי"ק הרב סולוביצ'יק. מצב; טוב מאוד. סימני קיפול. מחיר פתיחה: \$500

55

מכתב נאה ביותר בכתב יד וחתומת הגאון רבי חיים ברלין - קאברין, תרנ"ה. מכתב בכתב-ידו הפנימי וחתומתו של הגאון רבי חיים ברלין. [קוברין, תרנ"ה 1895].

מכתב בקשה לסייע לשד"ר רבי גדליה לייב קרייטמאן הנוסע לטובת ישיבת "עץ החיים" בירושלים, אשר עומדת בפיקוחו של רבי חיים [ישיבת עץ החיים, ונתייסדה עפ"י גאוני גדולי ירושלים בדורות שלפנינו, וזה כשלישים שנה אשר אנכי מפקח על ענייניה...], עם דברים על חשיבות החזקת לימוד התורה בארץ ישראל: "...אשר אין תורה כתורת א"י, הלא עלינו החובה... לצאת כגבור... לחזק הענין הגדול הקדוש והנשגב הלזה...". וברכות "להאריך ימים ושנים על מי מנוחות... ועוד ינוב בשיבה... ותרב גדולתו בקרב עדתו...". הנמען הוא רבי שלמה דוב בער פילשטיין ["אבן רבה"], מו"ץ בעיר אודסה. שמו נמחק מפתיחת המכתב (בגירוד הדף). הגאון רבי חיים ברלין - [תקצ"ב-תרע"ג], גאון הגאונים שכל העולם היהודי חרד מפני תורתו. היה מגדולי דורו ומדמויות ההוד של ליטא וירושלים. בנו הבכור של הנצי"ב מוואלוז'ין. שימש כרבן של הערים המרכזיות ביותר: ירושלים, מוסקבה, קוברין, יליזבטגרד, וולאז'ין וכראש ישיבת וולאז'ין, לצד אביו. לעת זקנתו בשנת תרס"ו עלה לירושלים, בתחילה לא חפץ לשאת במשרה רשמית והוא כותב באחד ממכתביו "והנני מברך בכל יום בשמחה רבה שלא עשני אב"ד (עבד)". אולם עם פטירת רבי שמואל סלנט בשלהי שנת תרס"ט, הטילו עליו ראשי העדה בירושלים את עולה של הרבנות, והוא נשאה עד יומו האחרון. הגר"ח היה לראש הרבנים ונציגם הראשי של עדת האשכנזים בירושלים. מפרט: מכתב, [2] עמ'. בכתב ידו הפנימי וחתומתו וחותמו. 13*21 ס"מ. מצב; שיקום מקצועי עם מעט פגיעה בטקסט. מחיר פתיחה: \$1,200 הערכה: \$1,800 - \$2,000

סקולען. מכתב קודש מלא וגדוש בברכות בכתב יד וחתומת הרה"ק רבי אליעזר זוסיא מסקולען זיע"א. ניו יורק, תשל"א [1970]. "שלא יפלו הילדים ברשת החינוך החופשי" - מכתב קודש - המלצה מאת האדמו"ר רבי אליעזר זוסיא מסקולען זיע"ש שכתב בעצם כתי"ק, להגה"ח רבי אברהם מיכאל הלפרין רבה של עתלית ומחשובי חסידי חב"ד בארה"ק עבור בניית מוסד תורני לילדי העולים לקרבת לתורה ולמצוות. את מכתבו פותח הרבי בכותרת בעזה"ת אדון כל.. רבינו הקדוש מסקולען היה מפורסם בפעולותיו הגדולות למען הפצת תורה ויהדות אצל יהודים וילדים שבאו מארצות מצוקה לארץ ישראל ומפורסם באהבת ישראל השופעת ששפעה מלבו למען כלל ישראל, אשר למענם ייסד ובנה את רשת מוסדות "חסד לאברהם" בארץ הקודש, והיה הנושא קרוב לליבו ובבת עינו. לפנינו אחד ממכתביו היחודיים למען מטרה קדושה זו, אשר נכתב עבור הגאון החסיד רבי אברהם מיכאל [הלפרין] אב"ד העיר עתלית, החפץ להקים בעירו מוסדות תורה עבור ילדי העיר. בנוסף הרבי מציין גם את הצורך לבוא לרווחתם הגשמית של הילדים, וז"ל קדשו: "וכדי שלא יפלו הילדים ברשת החינוך והזרם החופשי בעה"ש, נחוץ מאוד שם מוסד תורה גם באש"ל כמדתו של אברהם אבינו ע"ה". הרבי מעתיר בברכות קדשו עבור הנדיבים, "כי ברך אברכך"; "חיים וברכה ושלום"; "ויקוים בכם הכתוב 'עץ חיים' היא למחזיקים בה', הק' אליעזר זוסיא בהרה"צ ר' י"א זצ"ל פרטיגול". הרה"ק רבי אליעזר זוסיא פורטוגל מסקולען זיע"ע - [תרנ"ז-תשמ"ב], מגדולי האדמו"רים והצדיקים המפורסמים בארה"ב. בנו וממלא מקומו של רבי ישראל אברהם אב"ד סקולען. היה תלמידו של הרה"ק רבי אברהם מתתיהו משטפנשט זיע"ע, אשר התבטא עליו עוד בימי חורפו עוד יעמדו על פתח ביתו חסידים רבים בכדי להתברך מפיו ולראות את עבודת השם שלו. בשנות הזעם פעל במסירות נפש להצלת פליטי פולין. לאחר המלחמה התגורר בבוקרשט ולחם למען היהדות ברומניה הקומוניסטית. ואף ישב במאסר בכלא הרומני בעוון הפצת היהדות. בביתו התגוררו כבנים ממש, עשרות יתומים, ורבנו חש להצילם מהחינוך הכפרי של השלטון, והבריחם בגבורה לארצות אחרות. לאחר שנאלץ להימלט גם הוא, הגיע הרבי מסקולען לארצות הברית, שם נודע לתהילה, ורבים פקדו את מעונו לעצה וברכה, והיה מגדולי צדיקי הדור. הקים רשת בתי יתומים ובתי חינוך "חסד לאברהם - סקולען" בארה"ק ופעל הרבה בענייני צדקה והצלת ישראל. מפרט: [1] דף נייר, 14*21 ס"מ. נייר מכתבים אישי של הרבי כולו בכת"ק וחתומתו. 13 שורות. סימני קיפול. קרע משוקם מקצועית. סימני הדבקה ישנים. מצב טוב. מחיר פתיחה: \$4,500 הערכה: \$5,000 - \$6,000

מכתב מהגאון רבי אליעזר יהודה פינקל אל הרה"ר איסר יהודה אונטרמן - תשכ"ה. מכתב תנחומים לרב איסר יהודה אונטרמן, הרב הראשי לישראל, על פטירת אשתו הרבנית. שבת תשכ"ה [1965]. הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל ראש ישיבת מיר - [תרל"ז-תשכ"ה], מגדולי הדור. ראש ישיבת מיר בליטא ובארץ ישראל. חבר מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל. בנו של הסבא מסלבודקא רבי נתן צבי פינקל וחתנו של הגרא"ב קמאי ראש ישיבת מיר ואב"ד העיר. ומייסדה מחדש אחר השואה בארץ ישראל. תלמידם של מרנן ורבנן הגר"א גורדון מטלז, הגר"ש שקאפ והגר"ח מבריסק. מלבד גאונותו האדירה בתורה נודע הגרא"י בצדקתו הרבה, כאשר היה תומך באברכים שאינם מבני ישיבתו באותה המידה כבבני ישיבתו, והיה דואג לתרומות עבור ישיבות אחרות יותר משדאג לישיבתו שלו, באמרו שזו החזקת תורה חשובה יותר מפני שהיא ללא פניות אישיות. מפרט: [1] דף בלאנק רשמי, מוקלד במכונת כתיבה, בחתי"ק ראש הישיבה. מצב; טוב מאוד, סימני קיפול. מחיר פתיחה: \$300

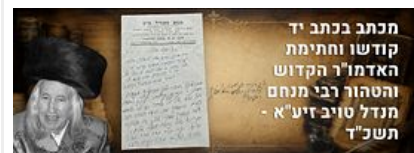
מכתב הסטורי המאבק על עצמאות הישיבות באירופה מבעל ה"אמרי משה" - בריסק דליטא, תר"צ. [1930]. "המאבק על עצמאות הישיבות" רקע היסטורי: מסמך מרתק ובעל חשיבות עילאית בדברי הימים של עולם התורה במזרח אירופה בין שתי מלחמות העולם. המכתב חושף את המאבק העיקש שניהלו ראשי "ועד הישיבות" בראשות רשכבה"ג רבי חיים עוזר גרודז'נסקי זצ"ל, לשמירה על טהרת החינוך הישיבתי מפני ניסיונות התערבות חיצוניים. הציר הדרמטי: בעקבות ועידה שנערכה בציריך, ביקשו נציגי ארגון ה'ג'וינט' - שהיה המשענת הכלכלית המרכזית של מוסדות התורה באותם ימי דוחק - להתנות את תמיכתם בצמצום מספר הישיבות ("איחוד מוסדות") ובהכנסת לימודי חול והכשרה מקצועית לתחומי הישיבה. ההתגייסות: בהוראתו הדחופה של רבי חיים עוזר, הוחתמו גדולי ראשי הישיבות על עצומה נחרצת השוללת לחלוטין פשרות אלו. במכתב זה נוכחים אנו לדעת את עמדתו התקיפה של ה'אמרי משה' - הגאון רבי משה סוקולובסקי זצ"ל, ראש ישיבת תורת חסד בבריסק, משיב במכתב זה ומצטרף לעמדת הוועד בקביעה כי שילוב מלאכה בישיבות יחריב את מהותן, ומצהיר כי "בכדי שלא תשתכח תורה מישראל חלילה" - אין מקום לשום משא ומתן או פשרה בנושא. הגאון רבי משה סוקולובסקי - (תרכ"ח-תרצ"א), מגדולי מרביצי התורה בליטא. מתלמידיו הקרובים של רבי חיים מבריסק. בשנים תרנ"ו-תרצ"ו עמד בראשות הישיבה "תורת חסד" בעיר בריסק [יחד עם הגאון רבי שמחה זליג ריגר]. נודע בכח התמדתו הרב ושקיעותו בלימוד: "כשהיה הולך לומר השיעור בהישיבה היו כל חושיו ומחשבותיו בהענין שעליו סובב הולך השיעור, עד שהרבה פעמים הלך על העצים ולא היה מרגיש מרוב עיונו בתורה... העיד עליו אחד מגדולי זמנינו שיכול לעיין ולחשוב בדבר אחד לערך ט"ז שעות" (גדולי הדורות, עמ' 1021). ספרו "אמרי משה" נתקבל בעולם הישיבות בהערצה רבה והוא משמש עד היום כאחד מספרי היסוד לעיון למדני ומעמיק. מתלמידיו הנודעים: בני משפחתם של רבני בריסק הגר"ח והגר"ז סולובייציק [שהעריכוהו מאד בסברתו העמוקה והישרה], רבי זאב איידלמן, רבי משה סולובייציק משוויץ, ורעו מרן רבי אהרן ליב שטיינמן שליט"א מבני ברק. [1] נייר מסמכים רשמי ועד הישיבות. בחתימתו וחותמו. 21*27 ס"מ. מצב; טוב מאוד. משוקם מקצועית. מחיר פתיחה: \$1,200 הערכה: \$1,800 - \$2,000

מכתב הסטורי מהעדה החרדית בירושלים אל הרה"ק רבי יואל טייטלבוים מסאטמר - תשי"ז. מכתב היסטורי מרתק ובעל ערך תיעודי רב, המציג את הקשר החם, הכפוף והרשמי שבין הנהגת "העדה החרדית" בירושלים לבין מנהיגה הרוחני דאז – כ"ק מרן האדמו"ר מסאטמאר, בעל ה"יואל משה" זיע"א. הוד כבוד רבינו הגאון הקדוש רבן של כל ישראל ציס"ע, שר התורה ראש על ארץ רבה מלך ישראל יחיד הדור מדברנא דאמתיה, כקש"ת אדמו"ר מרן יואל טייטלבוים שליט"א, גאב"ד דפעיה"ק ירושלם ת"ו. אחדש"ת ב"ק מרן שליט"א! הנני בזה להודיע לכ"ק מרן שליט"א כי עפ"י החלטת הנהלתנו אני נוסע בע"ה בשבוע הבעל"ט ללונדון לטובת העדה החרדית. בדעתי אי"ה לנסוע מלונדון בהקדם לארה"ב אם אקבל ויזה. ואני תפלה לא-ל חי שאזכה ככל ההקדם לבוא אל שער המלך, היכלא קדישא, ולראות את פני מלכנו ולהסתופף בצלו, אשר לזה ערגה נפשי כמה בשרי, וזה כל חיות נפשי בע"ה. ואבקש את כ"ק שליט"א להאציל עלי ברכתו, שאזכה לראות ברכה והצלחה בעבודת הקדש אשר שמתי על שכמי למען כבוד שמו יתש'. השי"ת יאריך ימי ושנות מלכנו אשר לאורו בלבד נסע ונלך עד ביאת מלך המשיח אכ"ר. החותם בקידה יוסף שיינברגער. הנמען והתואר הרשמי: המכתב נשלח אל האדמו"ר מסאטמאר, רבי יואל טייטלבוים זצ"ל, כשהוא מכהן כבר מספר שנים כגאב"ד העדה החרדית באופן רשמי (מאז מינויו בשנת תשי"ג). התארים המופלגים במכתב ("מלך ישראל", "לראות את פני מלכנו", "אשר לאורו בלבד נסע ונלך") אינם רק מליצות חסידיות, אלא משקפים נאמנות מוחלטת והתבטלות מלאה של הנהלת העדה החרדית בירושלים כלפי מנהיגם השוכן בניו יורק, שהיה המשענת הרוחנית והכלכלית של הקבוצה. הקשר היסטורי דרמטי – מבצע קדש: המכתב נכתב בכ"א בחשוון תשי"ז (אוקטובר 1956). ימים ספורים קודם לכן פרצה מלחמת סיני (מבצע קדש). מוסדות "העדה החרדית" ו"ועד העיר" בירושלים, שהיו תלויים לחלוטין בתרומות מחו"ל (ובמיוחד בכספי "שקל הקודש" שייסד הרבי מסאטמאר כדי שלא ליהנות מכספי המדינה), נקלעו למצוקה כלכלית חריפה בעקבות המצב הביטחוני והמשק לשעת חירום בארץ. הנסיעה והוויזה לארה"ב: רבי יוסל" מדווח על יציאה דחופה ללונדון ומציין את השאיפה להמשיך לארה"ב "אם אקבל ויזה". באותם ימים, קבלת אשרת כניסה לארה"ב עבור אנשי העדה החרדית בירושלים הייתה משימה קשה ומורכבת מאוד. רבים מהם סירבו להחזיק בדרכון ישראלי והשתמשו בתעודות מעבר (Laissez-Passer) או דרכונים זרים, מה שגרם לקשיים קונסולריים משמעותיים מול השגרירות האמריקאית. זהות הכותב והחתימה: המכתב נכתב ע"י המזכיר המיתולוגי רבי יוסל" שיינברגער בשם הנהלת "ועד העיר לקהילת האשכנזים" – הזרוע המבצעת והכלכלית של העדה החרדית באותן שנים. שנשלח מטעם ההנהלה למסע ההצלה הכלכלי בלונדון ובניו יורק. המכתב משלב פניות מליציות מעולם החסידות והחצרות ("לבוא אל שער המלך, היכלא קדישא") יחד עם דיווח פרקטי, יבש ורשמי על ניירות המכתבים הרשמיים של הוועד, מה שמאפיין מאוד את הניירת האדמיניסטרטיבית של העדה החרדית באותה תקופה. מכתב יפהיפה, המהווה עדות חיה למאמצי העסקונה הירושלמית לבסס את עצמה מחדש מיד לאחר קום המדינה תחת הנהגתו של הרבי מסאטמאר. [1] נייר מכתבים רשמי. כתוב במכונת כתיבה וחתום בידי המזכיר המיתולוגי. 28*21 ס"מ. מצב; טוב מאוד, סימני קיפול. מחיר פתיחה: \$400

מכתב ברכות עם כתב יד קודשו וחתימתו של האדמו"ר הק' בעל החקל יצחק מספינקא - סעליש תרצ"ג. מכתב ברכות - עם כתב יד קודשו וחתימתו של האדמו"ר הק' ובעל המופת רבי יצחק אייזיק ווייס זיע"א מספינקא בעל החקל יצחק - ממוען אל שאר בשרו אדמו"ר רבי יוסף מאיר כהנא זיע"א מספינקא ירושלים - סעליש תרצ"ג | 1933. המכתב נשלח אל האדמו"ר רבי יוסף מאיר כהנא מספינקא-ירושלים, נכדו של גיסו אדמו"ר הק' רבי נחמן כהנא בעל האורחות חיים, חתנו של אביו אדמו"ר הק' בעל האמרי יוסף מספינקא. במכתבו מברכו רבינו על לידת בתו "ויזכה לגדלה לבעל תורה ומע"ט מתוך הרחבה... שיהי' הקנין בשט"מ ויוכל לברך על המוגמר בנקל...". בסוף המכתב הוסיף רבינו הק' בעצם כי"ק "דודו וידושת"ה המעתיר והמצפה לישועה הק' יצחק אייזיק". את מכתבו כתב רבינו בעיר סעליש - העיר האחרונה במסכת נדודיו אשר החלה במלחמת העולם הראשונה. למעשה כיהן רבינו כאדמו"ר בעיר סעליש יותר שנים מאשר בעיר אבותיו - ספינקא. הרה"ק האדמו"ר רבי יצחק אייזיק ווייס - (תרל"ה - תש"ד) האדמו"ר השני לבית חסידות ספינקא. ידוע כבעל ה"חקל יצחק". בנו יחידו של מייסד חסידות ספינקא הרה"ק רבי יוסף מאיר וייס ה'אמרי יוסף', התפרסם מגיל צעיר בכשרונותיו ובהתמדתו בתורה בנגלה ובנסתר ובתפילותיו הנלהבות. מגיל צעיר החליף שאלות ותשובות עם גדולי הדור ובהם המהרש"ם, ר' יצחק אלחנן ספקטור מקובנא ור' אברהם פאלאג'י, מרא דאתרא של איזמיר. משהגיעה שעתו למלוך בפועל אחרי הסתלקות אביו, הופיעה דמותו הכבירה במלוא הדר אישיותו כגאון אמיתי וכצדיק, נכדו האדמו"ר רבי יעקב יוסף וייס סיפר: לא היתה אפילו מדה אחת שמנו חכמים שלא היה סבא עובד בה את בוראו במסירת נפש ממש אבל גולת כותרתן היתה אהבת התורה והתמדתו בתורה. אלפים הסתופפו בצלו בימיו חצר הקודש של חסידות ספינקא הפכה לאחת משלוש החצרות הגדולות בהונגריה יחד עם מונקאטש וסאטמר. עת השתלטו הגרמנים על הונגריה, באסרו חג פסח תש"ד כונסו יהודי סעליש והסביבה בגטו, בו ישבו כעשרת אלפים נפש. האדמו"ר סירב להפצרות של חסידיו לנסות לברוח, למרות שנשלחו אליו אשרות כניסה לבריטניה ולארץ ישראל. הוא, משפחתו ובני קהילתו גורשו להשמדה באושוויץ בא' בסיוון, שם נספה האדמו"ר בי"ג לחודש. שלושת ילדיו נספו אף הם בשואה, וכך גם רוב נכדיו. נכדו רבי יעקב יוסף וייס בן בנו ר' ישראל חיים, הוכתר על ידי שרידי חסידי ספינקא כאדמו"ר וממשיך השושלת. בחייו לא יצאו ספרים מכתביו למעט הקדמה ארוכה שכתב לספרו של אביו "אמרי יוסף" בה הוא מבסס את שיטת חסידות ספינקא, וכן תשובות בשם "בן פורת יוסף" בסוף ספריו של אביו. ספריו שיצאו לאחר השואה קיבלו את השם "חקל יצחק" (שדה יצחק בארמית) שבגימטריא זה שווה לשמו "יצחק אייזיק". תשובותיו ששרדו כונסו לאחר השואה בספר בשם שו"ת "חקל יצחק" שיצא לאור לראשונה בניו יורק, תשכ"ו. ספרו על התורה - חקל יצחק על התורה, שני כרכים, ניו יורק, תשי"ב-תשי"ד. [1] גלויה. בלאנק מכתבים רשמי. 14.5*10.5 ס"מ. כמו מרבית מכתבי החקל יצחק, רוב המכתב הינו בכתובת ידי הגבאי, ובסופו הוסיף רבינו את ברכותיו וחתימתו. מצב; כללי טוב מאוד, כתמים, סימני קיפול. מחיר פתיחה: \$12,000 הערכה: \$13,000 - \$14,000

המלצה נדירה לתלמיד, מהגה"ק רבי שאול בראך אב"ד קאשוי. קראלי, תר"צ. שאול בחיר ה' תעודת המלצה נאה, כולה [10 שורות] בכתב יד קדשו, בחתימתו ובחותמו האישי של הגאון הקדוש רבי שאול בראך - מגדולי רבני דורו - אב"ד קאשוי, מגדורף וקראלי. קראלי [הונגריה] תר"צ [1930]. התעודה ניתנה לבחור יודא ווייס, שלמד בישיבתו של רבינו, בזמן חורף תר"צ ושקד על דלתי תורה ויגע בה בכל כוחו וראה סימן יפה במשנתו. את תעודת ההמלצה חותם הגה"ק מקאשוי: "הק' שאול בראך מנייטרא יע"א", שם נולד. הגאון רבי שאול בראך מנייטרא אב"ד קאשוי - [תרכ"ה-ת"ש], מגדולי רבני וצדיקי הונגריה בדור שלפני החורבן. כיהן ברבנות מגדורף משנת תרנ"ב, בין השנים תר"ע-תרפ"ג כיהן ברבנות קראלי, עד שעבר לרבנות קאשוי (ועל מקומו עלה האדמו"ר רבי יואל מסאטמר). העמיד תלמידים רבים וישיבתו הייתה מהחשובות והידועות בהונגריה, קנאי לוחם מלחמות ה' ללא שום פחד ומורא. תלמיד מובהק של המהר"ם שיק וגדולי רבני דורו. ובחסידות קיבל מהייטב לב, הרה"ק משינאווא ואדמורי בעלז. תולדותיו בספר שאול בחיר ה'. לאחר שעבר הגה"ק רבי שאול בראך מקראלי לקאשוי, מונה תחתיו הגה"ק רבי יואל מסאטמר כאב"ד העיר קראלי. בהקשר זה מן העניין לצטט את המפגש בין שני האישים, כפי שהוא מתואר בספר 'שאול בחיר ה' (נתניה תשל"ו), עמ' קכב): "אנשי קראלי היו קשורים אל רבם רבנו [הגה"ק רבי שאול בראך] בכל נימי האהבה והחיבה והערצה, גם אחרי עזבו את קהלתם ועבר לקאשוי. אחרי הרבה בקשות והפצרות במשך שנים עלתה בידם ורבנו קיבל את הזמנת הקהלה לבקרו ולשבות אצלם... כשנפגש רבנו עם הרב מרא דאתרא כ"ק האדמו"ר מסאטמר שליט"א שהלך לפני קבלת הפנים של אורחו החשוב לטבול במקוה טהרה ומסביב הסתובבו מאות ילדי הת"ת עם פאות ארוכות וכיפות שחורות, אמר רבנו לכ"ק האדמו"ר: 'קראליר רב איך ערקען גורנישט דיא קהלה וויא שענה זיא איז געווארן' [-הרב מקראלי איני מכיר כבר את הקהלה שהשתנתה כ"כ לטובה] ע"ז השיב האדמו"ר: 'דאס איז קיין קונצט נאכדעם וויא דער קאשויער רב איז דא געוועזן' [-אין זה פלא אחרי שהרב מקאשוי כיהן פה כרב]. מפרט: [1] דף, כ 17 ס"מ. נייר עבה. מצב; טוב. השתקפות קלה של האותיות בשוליים הלבנים, מחמת קיפול התעודה לאורך שנים. קרע משוקם מקצועית לרוחב הקיפול מאותה סיבה. שיקום מקצועי, עם פגיעה מזערית במילים בודדות. מחיר פתיחה: \$2,500 הערכה: \$3,000 - \$4,000

מכתב בכתב יד קודשו וחתומת האדמו"ר הקדוש והטהור רבי מנחם מנדל טויב זיע"א - תשכ"ד. נשלח אל הרב אברהם אבא זיס אודות הספר של זקינא הרה"ק מקאמרנא זיע"א. האדמו"ר רבי מנחם מנדל טויב מקאליב זיע"א - (תרפ"ג תשע"ט) נולד במרגיטה שבטרנסילבניה למשפחת אדמו"רים צאצאי רבי יצחק אייזיק מקאליב. בתרצ"ט נפטר אביו. לאחר כיבוש הונגריה על ידי הגרמנים בשנת תש"ד, נשלח רבי מנחם מנדל עם כל אחיו ואחיותיו לאושוויץ, וכל אחיו נספו שם, הי"ד. למרות העינויים הקשים הוא שרד את השואה. לאחר מכן עבר לארצות הברית. בשנת תש"ם עבר לבני ברק, שם הקים את מרכז חסידות קאליב. בשנת תשס"ב עבר להתגורר בירושלים ובה בית מדרשו. עסק כל ימיו בהנצחת קדושי השואה. [1] דף, דו צדדי. נייר מכתבים רשמי. מצב; מצוין, סימן קיפול. מחיר פתיחה: \$800

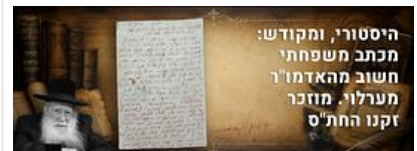
מכתב ברכות בכתב יד וחתומת רבי שאול עהרנפלד נכדו חביבו של מרנא החת"ס - סיקס תרנ"א. מכתב ברכות רפואה שלימה וזרע של-קיימא גלויה בכתב ידו וחתומתו של הגאון רבי שאול עהרנפלד אב"ד סיקס. סיקס, "תרומה" [1891]. נשלח לירושלים אל רעו הגאון רבי עקיבא יוסף שלזינגר, מחברי-נעוריו בעיר מולדתם פרשבורג. הוא כותב כי מילא שליחותו ושלח משהו להתפלל על קבר חמותו [אשת רבי הלל ל"ש מקולומייא] "לבקש רחמים עבור בתך חוה ריזל שת' [חיה]... וד' ישלח לה עזרו מקודש רפואה שלימה, ותזכה לבנים זכרים כשרים...". הגאון הגאון הנודע רבי שאול עהרנפלד בעל 'גבעת שאול' - (תקצ"ט - תרס"ה), בן-בתו של ה"חתם סופר". נולד בפרשבורג לאביו רבי דוד צבי עהרנפלד ונימול ע"י סבו ה"חתם סופר זיע"א". בבחרותו למד אצל דודו רבנו בעל ה'כתב סופר', שאמר עליו "שמתקנא בו על עוצם חריפותו ומשנתו הזכה". בתרכ"ב נישא והתגורר בערים גרויסווארדיין, אוהעל ועוד, עד שבשנת תרל"ח התמנה לרבנו לאב"ד העיר סיקס (סיקס Szikszó, צפון-מזרח הונגריה) על מקום אחיו הגדול רבי שמואל בעל ה'חתן סופר' שעבר לכהן ברבנות העיר מאטרסדארף. רבנו על אף היותו פוסק הלכה היה גם מקובל אלוקי וידיו רב לו בתורת הח"ן, וכפי שהתבטא הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא (על טענות החסידים בסיקס על שרבנו לא טובל כל יום במקווה) "הסיקסא רב אינו צריך למקווה, ער איז אליין א מקווה" (הוא בעצמו מקווה). מספריו נדפסו בשנים האחרונות ספריו 'גבעת שאול' על הש"ס. ראה עוד אודותיו במבוא לספרו גבעת שאול. (החתם סופר ותלמידיו, עמ' תקל"ח). גלויית דואר. 9*14.5 ס"מ. מצב; בינוני-טוב. כתמים, קרעים וקמטים. קרע משוקם בפינת הגלויה, עם פגיעה בטקסט. חותמות דואר (פגומות בחלקן) מסיקס, טריאסט וירושלים.

מחיר פתיחה: \$1,200

הערכה: \$1,500 - \$1,800

"כל משאלות לבם לטובה ולברכה": מכתב הגאב"ד ודייני הבד"ץ - מארי דארעא דישראל. ירושלים, תשמ"ו. מכתב המלצה נאה ועמוס בברכות, מאת שלושת ענקי ירושלים הגאב"ד ובעל המופת רבי ישראל משה דושינסקי, הראב"ד הדיין המפורסם רבי ישראל יעקב פישר והדיין רבי בנימין רבינוביץ האדמו"ר ממשכנות הרועים. ירושלים, ט"ז אב תשמ"ו [1986]. "להתברך בכל משאלות לבם לטובה ולברכה.. נאם ישראל משה דושינסקי, נאם ישראל יעקב פישר, נאם בנימין ראבינאוויטץ" וחותם הבד"ץ. כל כתבי-ידי הצדיקים ובפרט חתימות קדשם, משמשים לאורך הדורות כקמיעות לשמירה ולהצלחה, על אחת כמה וכמה המכתב שלפנינו, הכתוב כמעשה בית דין, וחתום בחותמת בית הדין ובחתימת יד קדשם של שלושה מגדולי הדור, ומופיעות בו ברכות הצלחה ושפע. מפרט: [1] בלאנק רשמי 22 ס"מ. מצב; כללי טוב מאוד, סימני קיפול חזקים, חתך באמצע, נקבי תיוק. ===== הגאון הקדוש רבי ישראל משה דושינסקי [תרפ"ב-תשס"ג], האדמו"ר וראש ישיבת דושינסקיא, וראב"ד וגאב"ד העדה החרדית בירושלים. בן המהרי"צ דושינסקי, בז' באלול ה'תרצ"ג עלה לארץ ישראל יחד עם אביו, שהגיע לכהן כגאב"ד העדה החרדית בירושלים. לאחר פטירתו של אביו התמנה לכהן בראשות הישיבה והקהילה של אביו. בתקופתו התבססה הקהילה סביבו כחצר חסידית לכל דבר, ונוסדו לה מוסדות ובתי מדרש בישראל ומחוצה לה. בשנת ה'תשכ"ח התמנה כדיין בבד"ץ של העדה החרדית. בשנת ה'תשמ"ט מונה לראב"ד. לאחר פטירת קודמו בתפקיד, הגה"ק רבי משה אריה פריינד, החל לכהן בשנת ה'תשנ"ו כגאב"ד העדה החרדית, עד לפטירתו בשנת תשס"ג. נקבר ליד קבר אביו בבית הקברות הקטן הסמוך למבנה הישן של בית החולים שערי צדק. על מצבתו נכתב: "ממשה ועד משה לא קם כמשה בישראל". האדמו"ר רבי בנימין רבינוביץ "בנימין הצדיק" [תרע"ב-תשס"ב], בעל אמרי בנימין. רב ודיין, ראש ישיבת תולדות אהרן וחבר הבד"ץ של העדה החרדית, מייסד והאדמור של חסידות "משכנות הרועים". אביו היה נכד של האדמו"ר רבי יהושע מפוריסוב, בנו של "היהודי הקדוש" מפשיסחה. בי"ג באלול תרצ"ד נשא את רוחמא ליבא הכהן, נכדתו של הרב עקיבה יוסף שלזינגר. שהה עשרה ימים במעצר עם עמרם בלוי ואחרים. באחת ההפגנות על חילולי השבת ספג מכת אלה בראשו שממנה סבל כאבים כמה שנים. היה נוהג לומר: "מחאה עוצרת גזירות רעות, מחאה מסירה חרון אף, מחאה מסירה את הקיטרוג מעלינו כאילו מסכימים לחילול שמו יתברך המחאות אינם מיועדים כדי לפעול ולנצח, עלינו לעשות את המוטל עלינו והמצוה המוטלת עלינו היא חובת המחאה". הגאון רבי ישראל יעקב פישר [תרפ"ה-תשס"ג], ראב"ד העדה החרדית ורבה של שכונת זיכרון משה בירושלים. מגדולי הפוסקים בדורו. בעל שו"ת אבן ישראל. בעל הסגולה הבדוקה והמנוסה להתפלל 40 יום רצופים בכותל המערבי. רבנותו: בשנת ה'תש"ך התמנה על ידי הרב פנחס אפשטיין לרב שכונת בתי הורודנא הקטנה מטעם העדה החרדית. בשנת ה'תשכ"ג החל לכהן כרב שכונת זיכרון משה בירושלים מטעם העדה החרדית למשך כארבעים שנה, וכדיין בבד"ץ העדה חרדית. בסוף ימיו נתמנה לראב"ד של הבד"צ. הרב פישר נחשב לאחד מחשובי הפוסקים בדורו. פסיקותיו נאספו בתשעת כרכי שו"ת "אבן ישראל". מפסיקותיו הידועות: אישה בחודש התשיעי להריונה פטורה מלצום ביום הכיפורים והיתר לפתוח בשבת פקקים של בקבוקי פלסטיק וזכוכית. פועל ישועות: רבים שיחרו לפתחו לעצה ולברכה בכוח התורה. הרב פישר נהג להמליץ לאנשים המצויים במצוקה להתפלל בכותל המערבי. ידועה הנחייתו להתפלל 40 יום ברציפות בכותל. מחיר פתיחה: \$400

נדיר ולא מצוי! - מכתב כולו בכתב ידו וחתימתו של הגאון רבי ברוך הלוי אפשטיין בעל התורה תמימה - פינסק תרס"ב | 1902. "ויתברך... בחג משומר ומהודר ומלא רצון ושמחה" מכתב מאת הגאון רבי ברוך הלוי אפשטיין בנוגע להפצת יצירתו המונומנטלית "תורה תמימה" - פינסק תרס"ב. במכתבו כותב רבינו "נתכבדתי לשלוח לכבוד הדר"ג שליט"א את חומשי תורה תמימה ואקוה כי ימצא בהם רצון בעזה", מסיבת... ערבי ימי החג לא עלתה בידי לשלחם מכורכים כאשר היה עם לבבי, ויען כי רציתי שיגיעו לימי החג, לכן לא אחרתי שילוחם למען הכריכה, ואתו רב הסליחה". את מכתבו מסיים ה'תורה תמימה' בברכות חמות לרגל החג "ויתברך הדר"ג וביתו וכל הנלווים אליו בחג משומר ומהודר ומלא רצון ושמחה".

מכתבים מבעל התורה תמימה נדירים ואינם מצויים! הגאון רבי ברוך הלוי אפשטיין - [תר"כ-תש"ב], נודע על שם ספרו בעל התורה תמימה. נולד לגאון רבי יחיאל מיכל הלוי אב"ד נובהרדוק ומחבר ה"ערוך השולחן", ולמיכלה, שהייתה אחותו של הנצי"ב מוולאז'ין, שהיה לימים גם גיסו (לאחר פטירת אשתו הראשונה של הנצי"ב, התחתן עם אחותו של התורה תמימה). בגיל שלוש-עשרה החל ללמוד בישיבת וולוז'ין, שם למד 5 שנים, והיה נחשב אחד מהעילויים. הוסמך לרבנות על ידי דודו - הנצי"ב מוולאז'ין, ועל ידי ה'בית הלוי'. התחתן עם בתו של רבי אלעזר משה הלוי הורוויץ, רבה ששל פינסק. חיבר ספרים שונים, המפורסם שבהם הוא 'תורה תמימה'. אחר פטירת חמיו נתבקש לשמש רב בפינסק אך סירב. כמו כן הוצעו לו משרות רבנות בפטרבורג ובמוסקבה, אך הוא סירב לקבל. זכה וספרו תורה תמימה התקבל בעם ישראל כאחד מפרושי המקרא המפורסמים ביותר ובה עוסק מכתבנו זה. גלויה, 14*9 ס"מ. מצב; כללי טוב, כתמים.

מחיר פתיחה: \$2,400
הערכה: \$2,800 - \$3,000

היסטורי, ומקודש: מכתב משפחתי חשוב מהאדמו"ר מערלוי. מוזכר זקנו החת"ס. מכתב משפחתי-תורני מוקדם וחשוב, בכתב יד קדשו ובחתימתו של האדמו"ר רבי יוחנן סופר מערלוי, מתקופת רבנותו כאב"ד ערלוי בהונגריה. נשלח אל בן דודו רבי אביעד שר שלום שלמה סופר. אגר [EGER ערלוי, ראשית שנות ה'ת"ש 1940].

מכתב משפחתי-תורני נדיר וחשוב, בין שני נכדי החת"ס סופר וההתעוררות תשובה. בחלק המשפחתי מוזכרת ש"ב [שארית בשרנו] מרת הנדל, בהקשר לדיון משפטי, בו ידונו עוד יהודים חשובים מ"היותר חשובים במדינה" ששמותיהם נקובים במכתב. האדמו"ר מערלוי מבטא ברמז את מורת רוחו מההגינות של אותם הליכים משפטיים "עתה אנו מבינים היטב את המשך הדברים - כי שופטים כאלו גורמים יגון ואנחה וד"ל". בחלק התורני מוזכרים ספרי ה'יד סופר' אביו הקדוש של הרבי מערלוי (ובנו של ההתעוררות תשובה מערלוי). כמו כן מקשה הרבי מערלוי קושיא על דברי זקנם החת"ס סופר ומפלפל בה. רבי יוחנן סופר, הרב מערלוי [תרפ"ג-תשע"ו], אדמו"ר מערלוי. גאון מופלג וצדיק נשגב. דור חמישי למרנא החת"ס. בן רבי משה סופר אב"ד ערלוי בעל שו"ת יד סופר, בן הגאון בעל התעוררות תשובה בנו של בעל כתב סופר, מראשי מועצת גדולי התורה של 'אגודת ישראל'. לאחר השואה הקים בפרשבורג מחדש את ישיבת 'חתם סופר' ולאחמ"כ ישיבה בעיר ערלוי שם כיהן כאב"ד. בשנת תש"י עלה לארץ ישראל וזמן קצר לאחמ"כ ייסד בירושלים את ישיבת 'אהל שמעון-ערלוי' שבראשה עמד עד יומו אחרון והעמיד תלמידים רבים. ואת חסידות ערלוי - מהקהילות החסידיות החשובות שנוסדו בארץ ישראל לאחר השואה. הנמען הרב אביעד שר שלום שלמה סופר [תר"צ-תשפ"א], בנו של הג"ר אברהם, בן ההתעוררות תשובה מערלוי, בנו של בעל כתב סופר. מפרט: [1] גלוית דואר מבוילת וחתומה, כתובה משני צידיה. מצב; טוב מאוד. סימן תלישה במקום חתימות הדואר, רחוק מהטקסט.

מחיר פתיחה: \$400

מכתב תורני מרתק בכתב יד וחתימת הגאון רבי יוסף שמעון פולק זצ"ל בעניין הדפסת חידושי תורה – סאטמאר, תרצ"ו (1936). המכתב נשלח אל רבי מנשה מרגליות בברוקלין ניו יורק, בענין הדפסת חידושי תורתו. מכתב שלם (כ-36 שורות) בכתב ידו ובחתימתו של רבי יוסף שמעון פולק מסאטמאר. מכתב היסטורי-תורני יפהפה, השופך אור על קשרי המדע והתורה שבין גדולי רבני טרנסילבניה לבין תלמידי החכמים בארצות הברית קודם לשואה האיומה. השולח הגאון רבי יוסף שמעון פולק (פאללאק) הי"ד- (תרל"ב-תש"ד), מגדולי וחשובי הרבנים בסאטמאר ובסיגט. תלמידים המובהק של בעל "קדושת יום טוב" ובעל "עצי חיים" מסיגט. כיהן כראב"ד וראש ישיבה בסאטמאר, והתפרסם לתהילה בכל רחבי העולם היהודי כעורך ומייסד כתב העת התורני המרכזי "בית ועד לחכמים", וכמחבר ספר השו"ת המוערך "ראשי בשמים". נספה בשואה. הנמען: הגאון רבי מנשה מרגליות זצ"ל, מתלמידי החכמים הבולטים בברוקלין שבניו יורק, אשר עמד בקשר רציף עם גדולי הדור באירופה לשם הדפסת חידושיו. תוכן המכתב: המכתב עוסק כולו בחידושי תורה ששלח רבי מנשה לרבי יוסף שמעון באמצעות שד"ר (שלוחא דרבנן). רבי יוסף שמעון מפליג בשבחו של הנמען "מכתבו הממולא באורייתא... ועושה רושם דבריו ותורתו", מתאר כיצד לומדי התורה משתעשעים על תירוציו, ומברך אותו מעומק הלב שיזכה להוציא את ספרו לאור עולם: "ומברכו שיזכה להוציא לאור תעלומות חכמה וספרו יתקבל ברצון אצל חכמי הדור". [1] גלויה כתובה משני צידיה. מצב: טוב מאוד. סימני דואר וחותמות מקוריות, כתמים ללא חיסרון בטקסט. מחיר פתיחה: \$400	68
נדיר במיוחד! מכתב בדברי תורה – רבי זאב וואלף ציטרון אב"ד דאראג – האידו-דאראג, תרמ"ט. (למעלה משני עמודים גדולים) בכתב-ידו וחתימתו של הגאון רבי זאב וואלף ציטרון אב"ד דאראג (חתן הרה"ק רבי שמואל פרנקל מדאראג). ה' דאראג, [טבת] תרמ"ט [1888]. בירורים בעיניים הלכתיים שונים. נכתב כתשובה למכתב גיסו הגאון רבי יעקב צבי כ"ץ אב"ד ה' סאבסלו (אף הוא חתן של הרה"ק מדאראג רבי שמואל פרנקל בעל "אמרי שפר"). האדמו"ר רבי זאב וואלף ציטרון מדאראג - (תרי"ז - תרפ"ז, 1857-1927) בן רבי אברהם אליעזר ציטרון, חתנו וממלא מקומו של הרה"ק רבי שמואל פרנקל מדאראג בעל ה"אמרי שפר". מגדולי תלמידי הרה"ק רבי מנחם מנדל מדעעש ורבי אברהם יצחק מקליינוורדיין. משנת תרמ"ד (1884) שימש כאדמו"ר ורב בדאראג ועמד בראשות הישיבה הגדולה שם. לתפילותיו יצאו מוניטין בכל האיזור וכן לשולחנות שערך בהתלהבות גדולה. ארבעים ושש שנה שפט את ישראל, עד ליל הסדר שנת תרפ"ז, יום הולדתו, אז ערך סדר בהתלהבות עצומה ובקול רעש גדול, ולמחרת הסתלק לשמי רום, והקב"ה מלא שנותיו של הצדיק מיום ליום. חיבר את הספר "אגדות מהרז"צ" [מישקאלץ, תרצ"ח] על התורה, רוב חידושי תורתו אבדו בתקופת השואה. [2] דף, כתוב משני צדי הדף הראשון, ובחלק העליון בעמוד השלישי. 34.5 ס"מ. מצב: בינוני-טוב -טוב מאוד שוקם מקצועית, עם מעט פגיעות בטקסט. מחיר פתיחה: \$4,900 הערכה: \$6,000 - \$7,000	69

כתב-יד אוטוגרף, שו"ת מהרב רבי שמואל ענגיל - ראדומישלא, תרס"א. שני דפים גדולים בכתב-ידו וחתירתו של הגאון רבי שמואל ענגיל. ראדומישלא, [אב תרס"א מתוארך לפי הנדפס בספר]. שני עמודים מתוך פנקס התשובות של מהר"ש ענגיל. הדף כולל שני עמודים ראשונים מתוך תשובה בענייני כתיבת סת"ם (חסר סיום התשובה). התשובה שנכתבה אל רבי אלישע בראנדער דומ"צ בייטש, נדפסה בשו"ת מהר"ש ענגיל, חלק א', סימן פ"ט [מתאריך אב תרס"א]. בראש כתב היד שלפנינו נכתב: "ב"ה אעתיק מה שהשבתי בס"ד לכבוד הרב החר"ף ובקי החסיד וירא מו"ה אלישע מו"ץ מפה...". הגאון הנודע רבי שמואל ענגיל אב"ד רדומישלא - (תרי"ג-תרצ"ה), מגדולי גאוני גליציה ומגדולי הפוסקים בדורו. תלמיד מובהק של האדמו"ר בעל ה"דברי חיים" מצאנז ובנו האדמו"ר רבי יחזקאל הלבברשטאם משינווא. בגיל 18 נתקבל לאב"ד בילגוריי (פולין). בשנת תרל"ט נאלץ לעזוב את פולין והתגורר כשנתיים בעיר רודניק (גליציה), אצל רעו האדמו"ר רבי ברוך הלבברשטאם מגורליץ. יחד עסקו בתורה, בהלכה ובחכמת הנסתר. בשנת תרמ"א התקבל לאב"ד דוקלא (גליציה) ומשנת תרמ"ז בערך כיהן כאב"ד ראדומישלא (גליציה). בתקופת מלחמת העולם הראשונה גלה להונגריה לעיר וויטצען, ובשנת תרע"ח עבר לעיר קאשוי (קושיצ'ה), שם מונה לראב"ד ונשאר בעיר עד פטירתו בשיבה טובה. בנו רבי חיים ענגיל נתמנה על מקומו ברבנות העיר רדומישלא. מחבר סדרת הספרים "שו"ת מהר"ש" ח' חלקים, "חידושי מהר"ש" על הש"ס, "שפתי מהר"ש" על התורה וספרים נוספים. לתולדותיו נדפס הספר "שם משמאל" (מונקאטש, ת"ש). [1] דף כתוב משני צידיו בצפיפות רהוטה. 33 ס"מ. מצב; טוב, משוקם מקצועית, כתמים. מחיר פתיחה: \$2,500 הערכה: \$3,000 - \$4,000

"מאמר סוד ה' ליראיו" - מכתב מופלא מהאדמו"ר מראדזין הרה"ק רבי ירוחם ליינער ז"ע. מכתב ארוך בכתב יד וחתירת האדמו"ר מראדזין, הרה"ק רבי ירוחם ליינער ז"ע, שנכתבה כולה בכתב יד קדשו ונחתמה בחתירתו. לונדון, ראש חודש חשוון תש"ז (1946). מסמך תורני מרתק, שטרם נדפס מעולם! האיגרת נשלחה מהגולה לארץ ישראל בשנה הסוערת בתולדות העם והארץ - בה הוקמה מדינת ישראל. נמענה של האיגרת הוא הרב יהודה ליב פישמן (מיימון), עורך הירחון התורני החשוב סיני, ומי שיהיה שר הדתות הראשון של מדינת ישראל. הרבי מראדזין, כמו רבים מגדולי ישראל בדורו, נהג לפרסם מאמרים תורניים בכתב עת זה - והאיגרת עוסקת בהכנת מאמר נוסף לפרסום. המכתב הוא איגרת שלומים אישית וחתומה, ובה דברי ידידות, עניינים תורניים ואיזכור מייסד השושלת, הרה"ק רבי יעקב בעל בית יעקב מראדזין, בנו של הרה"ק רבי מרדכי יוסף מאיביצא, בעל מי השילוח. במכתב מבקש הרבי מהרב מיימון לפרסמו באחד מגיליונות סיני הקרובים, "סוד ה' ליראיו". על רקע צוק העיתים, ערב הקמת המדינה, שהנמען היה מראשי הנהגתה ונמנה בין חותמי מגילת העצמאות, ובצל המאבקים הקשים עם הערבים והבריטים - המאמר לא נדפס בירחון 'סיני' ואף לא נכלל בספר ראדזין [למיטב בדיקתנו], ורק שמונים שנה לאחר שהוכן לדפוס, הוא מתפרסם כאן לראשונה. [1] דף. 21*15 ס"מ. מצב; טוב-טוב מאוד. סימני קיפול. האדמו"ר מראדזין הרה"ק רבי ירוחם ליינער ז"ע (תרמ"ח-תשכ"ד | 1888-1964) בעל תפארת ירוחם. מגדולי התורה והחסידות בדורו, גאון מופלג בנגלה ובנסתר, חוקר תורני פורה ומנהיג חסידי חשוב בדור המעבר שלפני ואחרי השואה. נולד בשנת תרמ"ח לאביו האדמו"ר רבי אברהם יהושע העשיל מחלם-ראדזין, בעל ליקוטי דברי תורה, אחיו הצעיר של האדמו"ר רבי גרשון חנוך ליינער, בעל סדרי טהרות ומחדש מצוות התכלת. כבר בצעירותו ניכרו בו כישרונות יוצאי דופן, בקיאות רחבה ועומק עיוני נדיר. נודע כגאון הן בתורת הנגלה והן בחכמת הנסתר, ושילב בלימודו דיוק למדני עם מחשבה חסידית עמוקה. עמד בקשרי התכתבות עם גדולי הדור, ובהם הגאון רבי שלום מרדכי שבדרון מברעז'אן (המהרש"ם), ואף נדפסה תשובה אליו בספר שו"ת מהרש"ם. בשנת תרצ"ה הגיע לאנגליה, שם הקים את בית מדרשו של חסידות ראדזין והיה למוקד רוחני-תורני חשוב. בשנת תש"י עבר לארצות הברית והקים את בית מדרשו בשכונת בורו פארק שבניו יורק, שם המשיך בפעילותו התורנית והחסידית עד פטירתו. דמותו מייצגת שילוב נדיר של מסורת חסידית עמוקה, גאונות למדנית, מחקר תורני רחב-אופקים ויכולת הנהגה - והוא נמנה עם הדמויות המרכזיות בשימור והמשכיות דרכה הייחודית של חסידות ראדזין במאה העשרים. מחיר פתיחה: \$400

"אוי לי אם אומר" –
מכתב פולמוסי חריף
מאת הגאון רבי יוסף
חיים שאכטער אב"ד
קוסטנצא, נגד פסיקת
הראש"ל רבי יעקב
מאיר

מכתבי שו"ת
מהגאון רבי עובדיה
הדאיה בעל
"ישכיל עבדי" –
ירושלים, תשכ"ו

"אוי לי אם אומר" – מכתב פולמוסי חריף מאת הגאון רבי יוסף חיים שאכטער אב"ד קוסטנצא, נגד פסיקת הראש"ל רבי יעקב מאיר. מכתב הלכתי-פולמוסי חשוב וחריף במיוחד, מאת הגאון רבי יוסף חיים שאכטער, אב"ד קוסטנצא (רומניה), אל הגאון רבי חיים מרדכי ראללער, אב"ד ניאמץ ובעל שו"ת באר חיים מרדכי. קוסטנצא, יום א', פרשת חוקת – "ובחרת בחיים לפ"ק" [תרפ"ו 1926]. הרקע למכתב: העיר קוסטנצא שברומניה הייתה עד השואה מרכז יהודי חשוב, ובתחילת המאה העשרים פעלו בה שתי קהילות: אשכנזית וספרדית. בקהילה הספרדית התעוררה בעיה חמורה של נישואי תערובת בין יהודים לנכריות. בעקבות זאת אסר רב העיר, הגרי"ח שאכטער, על מוהלי העיר למול את ילדי התערובת שנולדו לנכריות שלפי ההלכה דינם כגויים (ובמכתב הוא מכנה אותם בלשון חריפה "שרצים"). בשנת תרפ"ו הגיע לביקור ברומניה הראשון לציון רבי יעקב מאיר, הרב הראשי לארץ ישראל, ופסק בניגוד מוחלט לדעת אב"ד קוסטנצא: לא רק שהתיר למול את ילדי התערובת, אלא אף קבע כי מדובר במצווה גדולה. במכתב שלפנינו מתוארת בהרחבה השתלשלות המחלוקת ההלכתית והאישית בין אב"ד קוסטנצא לבין הראשון לציון. הדברים כוללים תיאורים מפורטים של השיחות שהתנהלו ביניהם, לצד התבטאויות חריפות במיוחד משני הצדדים. כך, בין היתר, מתאר הגרי"ח שאכטער את שינוי גישתו כלפי הראשון לציון: "מתחילה דיברתי עמו בדרך כבוד... כי באמת יש לו הדרת פנים כתואר פני מלאך... אבל כשראיתי שהוא באחת... החלתי לדבר עמו מעט קשות". עוד כתב: "אמרתי לו שאכתוב לכל הרבנים... איך שהתיר הרצוה" ועל כך השיב לו הראשון לציון, כדבריו: "אדון הרב מקוסטנצא יכתוב לכל רבני העולם... והצדק עמי". ובהמשך: "ועוד אחרת שאלתי אותו כבודו מסכים לברך על שרץ טמא מנוצרת ברכת אשר קידש [ידיד מבטן]?" המחבר מביא גם ביטויים קשים שנאמרו עליו: "הרה"ג הנ"ל עשה ממני חוכא ואיטלולא", "לבי נקרע לגזרים ל"ע", "הישמע כזאת? מה אומר ומה אדבר". המכתב משקף את בעיית ההתבוללות באירופה בראשית המאה העשרים, ואת המחלוקת בין סמכות רבנית מקומית לבין הנהגה רבנית כלל-עולמית ["לפי דעת דעתם של חשודי קונסטנצא... הוא הרב הראשי וגאון עולם ובודאי יותר מכל הרבנים מחוץ למדינה"]. לגודל חשיבותו נדפס המכתב במלואו בספר "אוצרות ירושלים" (ירושלים, תשט"ז), חלק ו', סימן קל"ב – למעט השורה האחרונה העוסקת בעניין אישי, שאינה מופיעה בדפוס. [1] דף, שני עמודים כתובים, 27 ס"מ. הכל בכתי"ק, חתימה וחותמת. מצב; טוב מאוד. כתמי זמן. סימני קיפול. נקבי תיוק.

מחיר פתיחה: \$800

הערכה: \$1,200 - \$1,500

מכתב שו"ת מהגאון רבי עובדיה הדאיה בעל "ישכיל עבדי" – ירושלים, תשכ"ו. מכתב על גבי אגרת דואר, מאת הגאון רבי עובדיה הדאיה. ירושלים, תשכ"ו [1966]. מכתב שו"ת בעיני הלכה שונים, שנשלחו לארה"ב כמענה לשאלותיו של הגאון רבי אפרים גרינבלט בעל ה"רבבות אפרים", שניהן ברבנות בעיר ממפיס, טנסי. המכתב כתוב במכונת כתיבה, עם חתימת כתב ידו: "עבדיה בכמהר"ש הדאיה", ועם תיקונים, הוספות ומחיקות בכתב-ידו. הגאון המקובל רבי עובדיה הדאיה - (תר"ן-תשכ"ט), מגדולי הדיינים והפוסקים בארץ ישראל. נולד בארם-צובה לאביו הגאון המקובל רבי שלום הדאיה (תרכ"ד-כסלו תש"ה), ובשנת תרנ"ח עלה עמו לארץ ישראל. בשנת תרפ"ג היה מהר"מים הראשונים בישיבת "פורת יוסף" ומסר בה שיעורים בנגלה ובנסתר. כיהן כרב ראשי וראב"ד פתח תקוה. בשנת תש"י בערך חזר לירושלים, וכיהן בה כחבר בית הדין הגדול בירושלים. בשנת תשי"א הקים מחדש את ישיבת המקובלים "בית-אל" בעיר החדשה. בעל שו"ת "ישכיל עבדי" שמונה חלקים, וספרים נוספים בנגלה ובנסתר. [1] אגרת אויר.

18*28 ס"מ. מצב; טוב מאוד, סימני קיפול.

מחיר פתיחה: \$400

מכתב ברכות מהאדמו"ר רבי יעקב יוסף מסקווירא – כסלו תשכ"ד. מכתב רצוף ברכות מאת האדמו"ר מסקווירא רבי יעקב יוסף טברסקי, כתוב וחתום בידי המשב"ק רבי ישעי' יואל אונגער. [ניו סקוור, מדינת ניו יורק] "ג' מקץ" [כ"ד] כסלו תשכ"ד [1964]. המכתב על נייר מכתבים רשמי של האדמו"ר רבי יעקב יוסף בלאאמו"ר הרה"צ מוהרה"ר דוד זצוקללה"ה טווערסקי מסקווירא, כתוב וחתום בידי משמשו בקודש הגבאי רבי ישעי' יואל אונגער – "הכותב בפקודת כ"ק אדמו"ר שליט"א". נשלח אל "ידידנו ואנ"ש איש איש לפי מהללו" – "פתקא כללי בחתימת ידם מיומא דהילולא ט"ו כסלו.. של כ"ק אדמו"ר הרה"ק מסקווירא אביו רבי דוד] נתקבל ליד כ"ק אדמו"ר הרה"צ שליט"א – וברכם שבזכותו יגן עלינו ועליהם להתברך בברכת ברהנוה"ג [בריאות הנפש והגוף] – להצלחה בכל"ע [בכל ענינם] – לשפע ברכה והצלחה תענוג ויודיש נחת, רפואות וישועות לפרנסה טובה לשמירה בכ"ע [בכל ענינם] -וכל משאלות לבם לטובה - ולהודיענו בשו"ט [בשורות טובות]...". מתחת לזה נרשמו כל התורמים שהוזכרו לברכה אצל הרה"צ. האדמו"ר הגה"ק רבי יעקב יוסף טברסקי מסקווירא (תרנ"ט-תשכ"ח), מגדולי האדמו"רים בארה"ב. בן האדמו"ר רבי דוד טברסקי מסקווירא וחתן האדמו"ר רבי פנחס טברסקי מאוסטילא. קודם המלחמה כיהן באדמו"רות בקאלאראש (בסרביה) וביאס (רומניה). לאחר השואה הגיע לניו יורק, ובהמשך הקים את קהילתו ברובע מבודד בניו יורק, "ניו-סקוור" – הרחק מהעיר הסואנת ומהשפעות התרבות החיצונית; הקהילה ידועה עד היום באופיה השמרני ומשמרת צורת יהדות-חסידיית אותנטית כדוגמת העיירות החסידיות באירופה שלפני השואה. המשב"ק רבי ישעי' יואל אונגער (תרפ"ד-תשע"ד), בן הגה"ק רבי אברהם צבי אונגער אב"ד קאפאוואר, שימש בקודש בהיכלי אדמו"רי בית סקווירא במשך למעלה משישים שנים. [1] דף, נייר מכתבים רשמי. 28*21 ס"מ. מצב; סימני קיפול. כתמים, שיקום עם חסר בטקסט.
מחיר פתיחה: \$400

מכתב ארוך ונאה - מאת הגאון רבי חיים יהודה עהרענרייך אב"ד הומענע. מכתב מאת הגאון רבי חיים יהודה למשפחת עהרנרייך בחתימת יד קודשו - עורך הירחון המפורסם אוצר החיים - ממוען אל חברת תומכי תורה - הוּמְנָה כ"ג ניסן תרצ"א | 1931. הרב עהרענרייך היה המו"ל והעורך של הירחון החשוב אוצר החיים, שהיה הירחון התורני, החרדי והקנאי ברומניה. במכתבו מודה לשעבר ומבקש רבינו לעתיד, על סיוע מחברת תומכי תורה, כדי שיוכל להוציא את הירחון. המכתב נכתב בלשון חכמים, ומליצות נאות - "מפני קדושת החג וטרדות שונות בימים אלו.. הנני.. לאשר קבלת הטשעק של עשרים דאללאר, אשר שלחתם אלי להגדיל תורה ולהאדירה, לא יאומן כי יסופר המצוה הגדולה שקיימתם בטוב לבכם להקים את התורה הזאת. כי לולא עזרת אוהבי ושוחרי תורתי לא אוכל קום.. דווקא בזמן הזה.. חוב קדוש על כל ישראל להחזיק התורה ולומדיה. יה"ר שתזכו לדרוש טובת לומדי תורה עד ביאת גואלנו במהרה וימינו אמן". ירחון "אוצר החיים", כתב עת חרדי-קנאי חשוב ומשפיע שיצא לאור בהונגריה בין השנים תרפ"ה-תרצ"ח [1925-1938]. את הירחון ערך והוציא לאור הרב חיים יהודה עהרענרייך אב"ד הומנא ומחסידי המנחת אלעזר ממונקאטש. [1] נייר מכתבים. מודפס במכונת כתיבה וחתומת יד קודשו. 26*21 ס"מ. מצב; טוב מאוד, סימני קיפול, שיקום קל בצד שמאל ללא חסר. הגאון רבי חיים יהודה עהרענרייך הי"ד (תרמ"ז - תש"ב) בן רבי קלונימוס קלמן עהרענרייך ובן דודו של הרה"ק משאמלוי. כיהן ברבנות בערים הולשוב, דעווא והומנה. חיבר ספרים רבים, בהם - מצווה תרי"ג, ישראל בין העמים, שלוש עשרה מדות ועוד. גולת הכותרת של חיבוריו התורניים, היה הירחון אוצר החיים, אשר היה הירחון התורני הכי חשוב ברומניה בימים ההם.
מחיר פתיחה: \$500

חמדה גנוזה! אוטוגרף! כתב יד קודש של מרן החיד"א, - תגלית, לא נדפס !
 אוטוגרף הכל בכתב-יד קדשו של רבינו החיד"א. כתב היד הוא למעשה חמדה שהיתה גנוזה עד היום. החיד"א פותח את דבריו בפתיחות לאגרות ומכתבים, טיוטות ומליצות לתחילת תשובות.. רבינו החיד"א הקדוש - רבי חיים יוסף דוד אזולאי - (תפ"ד-תקס"ו), מגדולי הפוסקים, מקובל אלוף, גאון מופלג, מחבר פורה ושד"ר מפורסם. נולד בירושלים לרבי רפאל יצחק זרחיה אזולאי, מחכמי ירושלים ונינו של המקובל רבי אברהם אזולאי בעל "חסד לאברהם". מנערותו יצק מים על ידיהם של גדולי החכמים והמקובלים בירושלים, ביניהם רבינו חיים בן עטר - ה"אור החיים" הקדוש. את לימודיו בחכמת הסוד החל בישיבת המקובלים "בית אל", אצל רבי שלום מזרחי שרעבי - הרש"ש הקדוש. יחד עם החיד"א למד אז אצל הרש"ש ש חברו המהרי"ט אלגאזי. בשנת תקי"ג יצא במסע שליחות ראשון כשד"ר [=שלוחא דרבנן] מטעם קהילת חברון, מסע שנמשך כחמש שנים בהן עבר בערי איטליה, גרמניה, הולנד, אנגליה וצרפת. בשליחות זו החל שמו להתפרסם. הופעתו עוררה תשומת לב רבה, ובמקומות רבים הכירו בגדולתו. בשנת תקל"ג יצא החיד"א לשליחות נוספת מטעם קהילת חברון. שליחותו השנייה הטביעה חותם עמוק בכל המקומות בהם ביקר. בסוף מסע זה השתקע בליוורנו שבאיטליה, בה כיהן ברבנות והוציא את רוב ספריו. החיד"א היה מגדולי מחברי הספרים בכל הדורות. הוא כתב למעלה מ-80 חיבורים בכל מקצועות התורה. ספריו התקבלו בכל תפוצות ישראל וזכו להערכה רבה. את רוב חיבוריו כתב תוך כדי טרדותיו ומסעותיו, כשבידיו ספרים מועטים, ומתוך כך משתקפת גאונותו האדירה וכוח זכרונו הבלתי מצוי. בכל מקום אליו הגיע נהג החיד"א לבדוק את אוצרות הספרים והספריות המקומיות, וחקר אחרי כתבי יד וחיבורים של גדולי ישראל שלא נודעו. בזכות הכבוד וההערכה להם זכה, קיבל אישורי כניסה לספריות גדולות ומוזיאונים, כדוגמת הספריה הלאומית בפריז, בה ישב שעות רבות והעתיק כתבי יד חשובים. גילוייו וידיעותיו הרבות בענייני ספרים, שרכש בביקורים אלה, משוקעים בכל ספריו, אך במיוחד בספרו הביבליוגרפי החשוב "שם הגדולים". בין ספריו מתבלט חיבורו הגדול "ברכי יוסף" - פירוש וחיידושים לשולחן ערוך, שהתפרסם ביותר ונודע בהשפעתו הרבה בתחום פסיקת ההלכה. את הספר התחיל לחבר בחברון אך הוסיף וכתב אותו גם בימי נדודיו. בראשית שליחותו השנייה, כשהגיע לליוורנו, בשנת תקל"ד, העלה אותו על מזבח הדפוס. הספר התפשט בכל תפוצות ישראל וכבר בחיי החיד"א נעשו ממנו קיצורים, האחד הוא ספר "משפט כתוב" לרבי אברהם ב"ר ישראל פינסו, והשני ספר "קמח סולת" לרבי יהודה ב"ר משה עלי (שני הספרים נדפסו בשאלוניקי, בשנת תקנ"ח). מפרט: [1] דף, כתוב בעצם כתב-יד קדשו של החיד"א, אוטוגרף. 13 שורות בכת"ק. 25*18.5 ס"מ. מצורף אישור מאת הרב יצחק ישעיה וויס שליט"א. על זיהוי כתב היד ככתב יד קודשו ושלא נמצא בדפוס. מצב; טוב, דף איכותי, משוקם מקצועית, כתמי זמן.

מחיר פתיחה: \$5,000

הערכה: \$8,000 - \$10,000

כתב יד רבי ישראל סולובייצ'יק – אודות הדפסת כתבי דודו הגר"ח מבריסק – יוהנסבורג, תש"ט-תש"י. דף בכתב-ידו של רבי ישראל הלוי סולובייצ'יק – תלמידו ובן-אחיו של הגר"ח הלוי סולובייצ'יק אב"ד בריסק. יוהנסבורג (דרום אפריקה), תש"ט-תש"י. נשלח ללונדון אל הגאון רבי יחזקאל אברמסקי גאב"ד לונדון, שהיה מתלמידיו של הגר"ח מבריסק. הנושא העיקרי של כתב היד הוא כתבי חידושי התורה שהיו בידיו של רבי ישראל סולובייצ'יק, מתורת דודו הגאון רבי חיים סולובייצ'יק אב"ד בריסק. נושא כתב היד - רשימות להכנת הספר לאור, בהם כותב בין היתר, על חידושי הגר"ח האמורים להכלל בספר: סימן "בדיני חצר, כתוב בכתב ידו של חותנו הגאון ר' ישראל יהונתן ירושלימסקי, בהיותו עוד מתלמידי ואלאזין", ועל תשובות שכתב הגר"ח אל הגאון ר' זלמן סענדר ואל ר' יצחק אייזיק רבינוביץ בעל "דורות הראשונים". הגאון רבי ישראל סולובייצ'יק, מרבני דרום אפריקה - (נפטר סיון תשי"א), בנו של הגאון רבי אברהם ברוך סולובייצ'יק אב"ד סמולנסק, אחיו הגדול של הגר"ח אב"ד בריסק. לאחר המהפכה ברוסיה הגיע רבי ישראל לוויילנא ועסק שם בצרכי ציבור, והיה חבר ב"ועד הקהילה". בשנות התר"צ נשלח לאנגליה ולדרום אפריקה, ע"י ה"חפץ חיים" והגאון רבי חיים עוזר, כדי לפעול לטובת רבני רוסיה הנאנקים תחת עול השלטון הבולשביקי. בדרום אפריקה כיהן כרב וחבר בד"צ בעיר יוהנסבורג, ובשנת תשי"א היגר לארה"ב, שם נפטר באותה שנה. רבי ישראל למד אצל דודו הגר"ח, בעת שכיהן כמשנה לראש ישיבה בוולוז'ין, והעתיק באותה תקופה חידושים רבים ממחברות ה"טאג בוך" שהיה הגר"ח רושם בהם את חידושיו, בכתביהם הראשונית. במחברות אלו היו חידושים רבים שלא נתפרסמו בספר "חידושי רבנו חיים הלוי" על הרמב"ם שנדפס בבריסק בשנת תרצ"ו. כפי הנראה מהמכתבים שלפנינו, בנו הגר"ח אב"ד בריסק לא הסכים להדפסתם בלא בדיקה מדוקדקת של הרב אברמסקי. הרב סולובייצ'יק מדרום אפריקה שלח את הכתבים אל הרב אברמסקי כדי שיערכם וידפיסם, ובהמשך שלח את הכתבים לארץ ישראל אל בן-דודו הרב מבריסק הגרי"ז סולובייצ'יק. הרב אברמסקי נתן בשעתו, לידידו הדיין רבי אברהם רפופורט להעתיק את הכתבים, והורה לו לעשות מהן שני העתקים, אחד לו ואחד לעצמו. מהעותק שנותר בידי משפחת הרב רפופורט, נדפס הספר "מגנזי הגר"ח", שנדפס בשנת תשמ"ט, ע"י "ועד מוקירי זכרו של הרב ישראל סאלאווייצ'יק" ביוהנסבורג, דרום אפריקה. בשנת תשע"ח נדפסו מחדש כתבי ה"טאג בוך" של הגר"ח, ע"י נכדו של הגרי"ד הלוי מבוסטון, מתוך עצם כתב ידו של הגר"ח הלוי, שהובא לארה"ב ע"י בנו הגאון רבי משה סולובייצ'יק, בספר "כתבי רבנו חיים הלוי – מכתב יד קדשו (טאג בוך)", ירושלים תשע"ח. [1] דף. נייר שורות. מצב; כתמים, חתכים וקרעים ללא חסר בטקסט.

מחיר פתיחה: \$800

הערכה: \$1,000 - \$1,200

מכתב בכתב יד וחתומת רבי אברהם דובער כהנא שפירא אב"ד קובנא – קובנא, תרצ"ח. מכתב בכתב ידו וחתומתו של הגאון רבי אברהם דובער כהנא שפירא, אב"ד קובנא, בעל ה"דבר אברהם". "קאוונא" [קובנא], אדר א' תרח"ץ [1938]. נשלח ללונדון, אל ידידו "הרב הגאון הגדול, אוצר סגולה ויקר" רבי יחזקאל אברמסקי גאב"ד לונדון. המכתב עוסק בענייני ספריו וספרי הרב אברמסקי, ועוד נושאים. הוא כותב כי קיבל את "מנחתו היקרה ספרו הנכבד 'חזון יחזקאל' על חולין, והנני בתודה וברכה. את ספרי [דבר אברהם] ח"א הוצאה שני' שלחתי לו... נאומי ל"טהרת המשפחה" שהדפיסה ח' [ברת] 'בית יעקב' ישולח להדר"ג על ידה". בתוך הדברים הוא מגיב להערה שכתב הרב אברמסקי על דברי חותנו של ה'דבר אברהם' ["הגדול ממינסק", רבי ירוחם ליב פרלמן, בעל "אור גדול"]: "ע"ד דברי מו"ח הגאון זצ"ל לא הספיקה לי עתה השעה לעיין, ואי"ה עוד חזון למועד". הגאון רבי אברהם דובער כהנא שפירא - (תרל"א-תש"ג), בעל "דבר אברהם", מגדולי רבני דורו המפורסמים, בנו של הגאון רבי זלמן סנדר כהנא שפירא וחתנו של "הגדול ממינסק" רבי ירוחם יהודה ליב פרלמן. תלמיד ישיבת וואלוז'ין. כיהן ברבנות בסמילוביץ, ובשנת תרע"ד התקבל לרבנות העיר הגדולה קובנא (על מקומו בסמילוביץ נתמנה הרב אברמסקי, שכיהן קודם לכן כאב"ד סמוליאן). ספרו הלמדני "דבר אברהם", שחלקו הראשון נדפס לראשונה בשנת תרס"ו, הוציא לו שם עולם וכבר בדורו פלפלו בדבריו גדולי הרבנים. שמו נודע כאחד ממנהיגיה הגדולים של היהדות ו"אגודת הרבנים" במדינת ליטא, ובשנת תרפ"ד יצא לארה"ב למסע הרבנים המפורסם, יחד עם ה"כלי חמדה", הגראי"ה קוק והגרמ"מ עפשטיין. בפרוץ השואה שהה בביקור בשווייץ, אך הוא חזר לקובנא, באמרו כי קברניט לא נוטש את הספינה בעת סערה. נפטר בגטו קובנא, כשאליפי יהודים ליוו את מיטתו לקבורה. מקבל המכתב, הגאון רבי יחזקאל אברמסקי גאב"ד לונדון - (תרמ"ו-תשל"ו), עמד בקשרי ידידות עם בעל ה"דבר אברהם" עוד לפני מלחמת העולם הראשונה, כאשר עלה על כס רבנות סמילוביץ, במקומו של ה"דבר אברהם" שעבר אז לכהן בקובנא. לאחר שנתמנה לגאב"ד בית הדין הראשי בלונדון, עמד הרב אברמסקי בקשר רב עם גדולי ליטא, בנושאים רבים בענייני ציבור, ארגון "ועד הישיבות" ופעולות שונות למען רבני אירופה ושמירת ההלכה, יחד עם מורו ורבו הגר"ח"ע גרודז'נסקי מווילנא ועם ה"דבר אברהם". [1] דף. נייר מכתבים רשמי. 29.5 ס"מ. מצב טוב-בינוני. כתמים וסימני קיפול. קרעים קלים בסימני הקיפול. מחיר פתיחה: \$1,200 הערכה: \$1,500 - \$1,600

כתב יד ארוך וחשוב בלימוד בכת"ק רבי פישל זוסמן סופר ראב"ד בודפסט, לא נדפס! כתב יד ארוך מאוד, חידושים ופולפולים בנושא תקיעת שופר בר"ה וחידושים במסכת ראש השנה, כולו בכתב יד קדשו של הגאון רבי פישל זוסמן סופר ראב"ד בודפסט ומגדולי רבני הונגריה. לא נדפס! הגאון רבי מרדכי אפרים פישל זוסמן-סופר ראב"ד בבודפסט [תרכ"ז-תש"ב], ממשפחת סופר הענפה מהונגריה - בעל "עטרת פז", מגדולי רבני הונגריה. אב"ד בקאסטאלאן וטשוס ומשנת תרע"ד ראב"ד בודפסט. חתן רבי קאפל רייך אב"ד בודאפעסט. ובנו של רבי בנימין וואלף זוסמן-סופר אב"ד זאלהסנטגרוט ובעל "חליפות שמלת בנימין" - משושלת משפחת הרבנים לבית זוסמן-סופר, השושלת החשובה בהונגריה לאחר שושלת החת"ס. [2] דף. 14X23 ס"מ. כתובים משני צידיו. נייר מכתבים רשמי. כולו [87 שורות!] הכל בכת"ק. מצב; טוב מאוד, כתמים קלים. מחיר פתיחה: \$900 הערכה: \$1,200 - \$1,400

לא נדפס! מכתב בכתב יד וחתימת הגאון הקדוש רבי יוסף הכהן שווארץ בעל הוילקט יוסף. הנה מלאים כל הספרי שו"ת בזה - מכתב מיוחד בין הני תרי צנתרי דדהבא - הגאון רבי יהוסף הכהן שווארץ ואחיו רבי אברהם ליב הכהן שווארץ בני הגאון רבי נפתלי הכהן בעל בית נפתלי. תשובה בהלכה - כולו בכתב יד קודשו וחתימתו של הגאון רבי יהוסף הכהן שווארץ בעל הוילקט יוסף - ממוען אל אחיו רבי אברהם ליב הכהן שווארץ עורך "פני הנשר" - גרוסווארדיין תרח"צ | 1938. חמשה ארזים נטע בעל הבית נפתלי בכרם ה', כולם גאונים מופלגים ומחברי ספרים מפורסמים. את המכתב אשר לפנינו כתב הוילקט יוסף לאחיו במענה לשאלתו על לקיחת חתן לבתו איש אשר שמו אברהם אריה כאשר גם שמו אברהם. רבינו פותח ברוב ענוותנותו "הנה כבר נלאים כל הספרי שו"ת בזה, ואין כל חדש תחת השמש..." בהמשך מפלפל רבינו בדברי בעל הספר חסידים בעניין וכן מביא מספרו של אביו הק' בעל בית נפתלי, ומסיים "והנלע"ד כתבי בחפזון, וה' יהיה בעזרתנו שיתרומם קרן משפחתנו לטובה ותראה נחת מכל יו"ח..." 32*21 ס"מ. נייר ירקרק, כתמים, מצב טוב, משוקם מקצועית. הגאון החסיד רבי יוסף הכהן שווארץ זלה"ה - (תרל"ה - תש"ד) בנו של הגאון הקדוש רבי נפתלי הכהן שווארץ אב"ד מאד ומחבר הספר בית נפתלי. חתנו של הגאון האדיר רביאליעזר דייטש בעל תבואות השדה ויד ימינו בהנהגת התורה בעיר, בניהול הישיבה ובעריכת ספריו. כיהן כמו"צ בעיר מאד ולאח"מ כיהן כרב בעיר גרוסווארדיין והיה חביב מאד על אדמו"ר הק' בעל האהבת ישראל. חיבר ספרים רבים בהלכה ובאגדה וערך את הקובץ התורני וילקט יוסף.

מחיר פתיחה: \$900
הערכה: \$1,200 - \$1,500

80

מכתב בכתב יד המשגיח רבי משה שוואב זיע"א. מכתב בכתב יד קודש המשגיח הגאון הצדיק רבי משה שוואב אל אחיו רבי יצחק. תשכ"ד. מכתב משפחתי ארוך מהמשגיח לאחיו רבי יצחק יו"ר ה'חברא קדישא' בבני ברק. המשגיח הגאון הצדיק רבי משה שוואב - (תרע"ז-תשל"ט), משגיח ישיבת גייטסהד ומגדולי המוסר באנגליה. נולד בפרנקפורט שבגרמניה ובגיל ט"ז נסע לליטא ללמוד בישיבת קמניץ. בהמשך עבר ללמוד בישיבות ברנוביץ ומיר, ובשנת תרח"צ שב ללמוד בישיבת קמניץ. אחר תקופה קצרה הוכרח לצאת מתחומי המדינה עקב היותו נתין גרמניה, אז הפליג לאנגליה לבית הוריו, ונכנס לישיבת רבי משה שניידר בלונדון. בשנת תש"ב נשא את בת רבי דוד בדיל ממייסדי קהילת גייטסהד, והצטרף אל גרעין המייסדים של "כולל האברכים" שייסד הרב דסלר באותה שנה בגייטסהד. בשנת תש"ז הצטרף להנהלה הרוחנית של ישיבת "בית יוסף" בגייטסהד, והעמיד הרבה תלמידים בקרן אורה של יראה ומוסר. משיחותיו יצאה לאור סדרת הספרים "מערכי לב". אגרת אויר. מצב; טוב. סימני קיפול, כתם קל.

מחיר פתיחה: \$500

81

כל גדולי ישראל על שולחן אחד!!! - מכתב תמיכה בלימוד השו"ע - בחתימותיהם של ארבעה עשר גדולים פוסקים ואדמו"רים מהדור האחרון. קריאה קדושה - לתמיכה במפעלו של רבי נפתלי הירץ מנדלוביץ, ללימוד ושינון רצוף של השו"ע והרמ"א בלבד - עם חתימותיהם של ארבעה עשר! אדמו"רים מקובלים ופוסקים מהדור האחרון - בני ברק סביבות תש"ס. הכרוז קורא לתמיכה במפעלו של הרב מנדלוביץ, לשינון כל חלקי השו"ע מדי שנה, ע"י לימוד דברי מרן הבית יוסף והרמ"א בלבד ללא הנושאי כלים "וכפי רצון המחבר זיע"א בדברי הקדמתו... למען תהיה תורת ה' תמימה שגורה בפי כל איש ישראל...". בראש המכתב חתום, זקן המקובלים רבי יצחק כדורי זצוקללה"ה. ועמו - - אדמו"ר רבי ישראל מרדכי טווערסקי מרחמסטריווקא זיע"א. - אדמו"ר בעל האמרי מנחם מאלכסנדר זיע"א. - אדמו"ר רבי יוסף לייפער מנדבורנה טעמשוואר זיע"א. - אדמו"ר רבי יוחנן סופר מערלוי זיע"א. - הגאון הפוסק רבי נתן גשטטנר זלה"ה בעל להורות נתן. - הגאון הפוסק רבי בנימין יהושע זילבר זלה"ה בעל אז נדברו. - הגאון הפוסק רבי יצחק שלמה אונגר זלה"ה ראש ישיבת חוג חתם סופר. - מרן רבי שלום כהן זלה"ה ראש ישיבת פורת יוסף ומנהיג העדה הספרדית באה"ק. - הגאון הפוסק רבי שמעון בעדני זלה"ה. - הגאון רבי ישראל אריה זלמנוביץ זלה"ה אב"ד עכו. - הגאון רבי ברוך דוב פוברסקי שליט"א ראש ישיבת פונוביז'. - הגאון רבי מאיר מאזוז זצוק"ל ראש ישיבת כסא רחמים. פריט ייחודי ביותר, היכול לפאר כל אוסף אוטוגרפים מכובד! 18X22 ס"מ. סימני קיפול, מצב טוב.

מחיר פתיחה: \$1,800
הערכה: \$2,500 - \$3,000

82

"יתברכו ממעון הברכות וכו" - מכתב המלצה וברכות מהרמ"א פריינד וגדולי הדיינים. כשם שגוזרים בבית דין של מטה - כך יגזרו בבית דין של מעלה תעודת המלצה מאת בית דין צדק של העדה החרדית בירושלים, בחתימת גאב"ד ירושלים הגה"ק רבי משה אריה פריינד ישראל משה דושינסקי, ושלושת דייני בית הדין. ירושלים, תשנ"ד [1994]. גדולי דייני ארץ ישראל והדור כולו, חותמים את מכתבם החשוב בברכות מפורשות: "ויתברכו בכל הברכות, בכל מילי דמיטב, בשפע ברכה והצלחה וכוח"ט וכל מיני ישועות...", ולאחר מכן מופיעות חתימות יד קדשם של הדיינים בתוספת המילה הרשמית "נאום" כמעשה בית דין: "נאם ישראל משה בלאאמו"ר הגה"ק מהרי"צ צוק"ל דושינסקי; נאם בנימין ראבינאוויטץ; נאם ישראל יעקב פישר". ובסוף רבי משה אריה פריינד. לצד חתימות הדיינים [2] חותם הבד"צ: "בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים בעיה"ק ירושלם תובב"א, ע"י העדה החרדית... ועד העיר דקהל אשכנזים". וחותם רמ"א פריינד. מלבד חשיבותו של המכתב ככתב יד קדשם של ארבעה מענקי הדור הקודם "מרי דארעא דישראל" שהעניקו חמה בקומתם, רבה עד מאוד חשיבותו הסגולית של המכתב, הכתוב על גבי בלאנק בית הדין של העדה החרדית, וחתום בעצם כתב יד קדשם של חברי הבד"צ ובחותם הבית דין, ועשוי בצורה של פסק דין רבני, ובוודאי סגולתו רבה לכל העניינים וביתר שאת לרפואה ולפרנסה שבהם עוסק המכתב. וכשם שגוזרים בבית דין של מטה - כך יגזרו בבית דין של מעלה! [1] דף נייר, 27X22 ס"מ. תעודה נדירה יחסית, על גבי נייר מיוחד. מצב; טוב מאוד. סימני קיפול. הגאון הקדוש רבי משה אריה פריינד גאב"ד ירושלים - [תרס"ד-תשנ"ו], נכד הרה"ק רבי אברהם יהושע פריינד שהיה רב ואדמו"ר באונטרדם ונאסד (חתן הגה"צ רבי מרדכי יהודה לעוו אב"ד אונטרדם) שימש כרב וראש ישיבה בהונגריה ומשעלה ארצה התלכדו סביבו חסידי סאטמאר וקיבלוהו כראש החבורה. הרה"ק מסאטמאר מינה אותו כראש ישיבת סאטמאר, בראשה עמד כ-40 שנה והעמיד תלמידים הרבה. קשר מופלא שרר בין רבנו לתלמידיו, כאשר שימש לכל אחד כאב רחום וחנון. תחילה נתמנה כמו"ץ בבד"ץ של העדה החרדית, אח"כ נתמנה כחבר הבד"ץ, משנת תשל"ט כיהן כראב"ד, ומשנת תשמ"ט כיהן כגאב"ד העדה החרדית. נודע בצידוקות הרבה והנהגותיו הקדושות. גדולי ישראל העריצוהו מאוד, הרה"ק רבי אהרן מבעלזא התבטא שהוא מטה את כל העולם לכף זכות! הגרי"ז סגלאווייטשיק מבריסק שלח את תלמידיו לשאול את רבנו דעת תורה בהלכה. האדמו"ר רבי בנימין רבינוביץ "בנימין הצדיק" [תרע"ב-תשס"ב], בעל אמרי בנימין. רב ודיין, ראש ישיבת תולדות אהרן וחבר הבד"ץ של העדה החרדית, מייסד והאדמור של חסידות "משכנות הרועים". אביו היה נכד של האדמו"ר רבי יהושע מפוריסוב, בנו של "היהודי הקדוש" מפשיסחה. בי"ג באלול תרצ"ד נשא את רוחמא ליבא הכהן, נכדתו של הרב עקיבה יוסף שלזינגר. שהה עשרה ימים במעצר עם עמרם בלוי ואחרים. באחת ההפגנות על חילולי השבת ספג מכת אלה בראשו שממנה סבל כאבים כמה שנים. היה נוהג לומר: "מחאה עוצרת גזירות רעות, מחאה מסירה חרון אף, מחאה מסירה את הקיטרוג מעלינו כאילו מסכימים לחילול שמו יתברך המחאות אינם מיועדים כדי לפעול ולנצח, עלינו לעשות את המוטל עלינו והמצוה המוטלת עלינו היא חובת המחאה". הגאון הקדוש רבי ישראל משה דושינסקי [תרפ"ב-תשס"ג], האדמו"ר וראש ישיבת דושינסקיא, וראב"ד וגאב"ד העדה החרדית בירושלים. בן המהרי"צ דושינסקי, בז' באלול ה'תרצ"ג עלה לארץ ישראל יחד עם אביו, שהגיע לכהן כגאב"ד העדה החרדית בירושלים. לאחר פטירתו של אביו התמנה לכהן בראשות הישיבה והקהילה של אביו. בתקופתו התבססה הקהילה סביבו כחצר חסידית לכל דבר, ונוסדו לה מוסדות ובתי מדרש בישראל ומחוצה לה. בשנת ה'תשכ"ח התמנה כדיין בבד"ץ של העדה החרדית. בשנת ה'תשמ"ט מונה לראב"ד. לאחר פטירת קודמו בתפקיד, הגה"ק רבי משה אריה פריינד, החל לכהן בשנת ה'תשנ"ו כגאב"ד העדה החרדית, עד לפטירתו בשנת תשס"ג. נקבר ליד קבר אביו בבית הקברות הקטן הסמוך למבנה הישן של בית החולים שערי צדק. על מצבתו נכתב: "ממשה ועד משה לא קם כמשה בישראל". הגאון רבי ישראל יעקב פישר - [תרפ"ה-תשס"ג], ראב"ד העדה החרדית ורבה של שכונת זיכרון משה בירושלים. מגדולי הפוסקים בדורו. בעל שו"ת אבן ישראל. בעל הסגולה הבדוקה והמנוסה להתפלל 40 יום רצופים בכותל המערבי. רבנותו: בשנת ה'תש"ך התמנה על ידי הרב פנחס אפשטיין לרב שכונת בתי הורודנא הקטנה מטעם העדה החרדית. בשנת ה'תשכ"ג החל לכהן כרב שכונת זיכרון משה בירושלים מטעם העדה החרדית למשך כארבעים שנה, וכדיין בבד"צ העדה חרדית. בסוף ימיו נתמנה לראב"ד של הבד"צ. הרב פישר נחשב לאחד מחשובי הפוסקים בדורו. פסיקותיו נאספו בתשעת כרכי שו"ת "אבן ישראל". מפסיקותיו הידועות: אישה בחודש התשיעי להריונה פטורה מלצום ביום הכיפורים והיתר לפתוח בשבת פקקים של בקבוקי פלסטיק וזכוכית. פועל ישועות: רבים שיחרו לפתחו לעצה

ולברכה בכוח התורה. הרב פישר נהג להמליץ לאנשים המצויים במצוקה להתפלל בכותל המערבי. ידועה הנחייתו להתפלל 40 יום ברציפות בכותל. מחיר פתיחה: \$400	
סור מרע ועשה טוב - לובלין, תרע"ב - העותק של נכדו האדמו"ר הרה"ק בעל ה'צבי לצדיק' מבלאז'וב זיע"א. ספר סור מרע ועשה טוב, מאת האדמו"ר רבי צבי הירש אייכנשטיין מזידיטשוב. לובלין, דפוס נחמה הערשענהארן, שלמה שמעון שטרייזבערגער ומנחם מענדיל שניידמעססער, תרע"ב 1912. העותק של האדמו"ר מבלוז'וב, רבי צבי אלימלך שפירא. בגב דף המגן נרשם: "זה הספר שי"ך להרב הצדיק הגאון הקדוש מרן רבי צבי אלימלך דבלאזשאוו שליט"א". הגהות ותיקונים בכתב-יד במספר דפים (על פי המהדורה המתוקנת שנדפסה במונקאטש, תרס"א). האדמו"ר רבי צבי אלימלך שפירא מבלאז'וב - (בערך תר"א-תרפ"ד), בן האדמו"ר השני מדינוב רבי דוד שפירא, ונכדו של בעל ה"בני יששכר". התפרסם מנעוריו כעילוי בלתי רגיל. למד אצל גדולי החסידות, ביניהם רבו המובהק רבי חיים מצאנז. בשנת תרמ"ג התמנה לאב"ד בלאזוב ובה הקים את חצרו. נודע על שם ספרו "צבי לצדיק" (אנציקלופדיה לחסידות, ג, עמ' תקפא-תקפד). 80 עמ'. 21.5 ס"מ. מצב; בינוני. כתמים, בהם כתמי רטיבות. בלאי. קרעים, בהם קרעים חסרים בשולי דף השער ודפים נוספים, עם פגיעה קלה במסגרת השער. רישומים בכתב-יד וחותמות. כריכה חדשה. מחיר פתיחה: \$2,800 הערכה: \$3,500 - \$4,000	84

דפוס ראשון ונדיר: זאת חקת התורה לרבי אברהם חזקוני. ויניציאה תי"ט [1659]. העותק של הגה"ק רבי שמואל העללער אב"ד צפת. זאת חקת התורה ונציה תי"ט [1659] הספר כולל קיצור של כוונות האר"י, בנושאים מרכזיים שונים. האות הראשונה של כל נושא יוצרת באקרוסטיכון את שם הספר: "זאת חקת התורה" – זיכור הנפש, אכילה, תענית, חצות לילה, קריאת שמע, תלמוד תורה (ותפלה), הכנת שבת, תקיעת שופר, ונטילת לולב, ראש חדש ורגלים, הבדלה – הובא לדפוס ע"י רבי משה זכות – הרמ"ז. המחבר, רבי אברהם חזקוני – (נולד שפ"ז), חכם ומקובל אשכנזי, יליד קראקא ותלמיד ר' יום-טוב ליפמן הלר, בעל התיו"ט, בנגלה. נחשב למקובל בעל שם בעיני המקובלים ר' אליעזר נחמן פואה ור' משה זכות. אביו ר' יחזקיה הנקרא ר' פייבל, היה שמש בית הכנסת הישן בקראקא. (תפקיד ש"רק למדן מצוין, איש השם, רב הערך והחשיבות, זכה לו) [מתוך תולדות ישראל וחכמיו בפולין]. גדול היה כוחו של רא"ח בתלמוד ובפוסקים, בפלפול בחריפות ובבקיאות ובייחוד בחכמת הקבלה, והרביץ בקראקא תורה וחסידות, נגלה ונסתר כאחד. בהיותו בן שלוששים ושתים חיבר את ספרו "זאת חקת התורה" (ונציה תי"ט), שהוא קיצור ספר הכוונות לאר"י. זכה להערכה רבה מפי המקובלים הנ"ל בהסכמותיהם שם, וכן מפי ר' בנימין הלוי, מגורי האר"י, רבו של ר' משה זכות. הספר נקרא "זאת חקת התורה" משתי סיבות [מתוך הקדמת המחבר]. א. עיקר תכלית ביאת האדם מהעולם העליון לזה העולם השפל כדי לתקן ולחבר חיבור הנפרדים בחטא של אדם הראשון הם ת"ת ומלכו"ת זי"ן אשר הם רמזים בסוד זא"ת חק"ת הוא מלכות התורה הוא ת"ת. ב. לסימנא מילתא הוא רמז רמז לתכלית ענייני מהות הספר: ז – רומז לזיכור הנפש; א – רומז לעניין אכילה; ת – תענית; ח – מצוות; ק – קריאת התורה". בדף האחרון חתימת הגה"ק רבי שמואל העללער אב"ד צפת. הגאון הקדוש רבי שמואל העליר – [תקס"ג – תרמ"ד] נולד בשנת תקס"ג. רבה ומנהיגה של הקהילה האשכנזית בצפת במשך למעלה מארבעים שנה. רבי שמואל סיפר, שראה בילדותו את החוזה מלובלין בעת עריכת סדר פסח והעיד שראה את כל אבריו הפנימיים כמו היו גופו ובגדיו שקופים. יש הטוענים שמאז קיבל ידע רב ברפואה עד שמכל האזור היו באים אליו חולים לרפואה, גוים כיהודים. כמו כן קיבל תורה מפיו, אשר הטביעו בו חותם עמוק. לאחר מותו של רבו הרב הקדוש רבי אברהם דב מאוורוטש בעל הבת עין בשנת ת"ר, נהיה לרבה ומנהיגה של הקהילה האשכנזית בצפת, מגדולי מנהיגי החסידים בארץ ישראל, ר' היה שמואל העליר לדמות המובילה בהנהגת היישוב עד לפטירתו. כמו"כ היה מקורב לגדולי הצדיקים שבגולה אשר נתנו בו אמון רב בהנהגת הקהילה בצפת. מחבר הספרים: 'טהרת הקדש', 'דברי משפט' ו'שברי לוחות', ועוד. נפטר בשנת תרמ"ד ונקבר בבית העלמין העתיק של צפת סמוך לרבני צפת האר"י ורבי משה קורדובירו. ספר נדיר במהדורה ראשונה. במקור 8, פח, 2 דף, לפנינו חסרים 2 דפים שאחר השער, ודפים, ד, פה, מהספירה השניה, ו-2 דפים אחרונים של לוח הטעויות. ס"ה חסר 6 דף. 15 ס"מ. מצב; כללי טוב, במספר דפים פגעי עש לא רבים, כתמים וקרעים קטנים בחלק מהדפים, 2 דפים הראשונים הושלמו כנראה מעותק אחר, כריכה חדשה.

מחיר פתיחה: \$800

הערכה: \$1,200 - \$1,500

ספרי - עמק הנצי"ב העותק של הפני מנחם מגור זיע"א. ספרי עם – ביאור עמק הנצי"ב, חלק שני. [שלח-מסעי] ירושלים, תש"כ [1960]. העותק של הפני מנחם רבי פנחס מנחם אלתר מגור זיע"א. מספר חתימותיו ומספר חותמותיו (כ-115!) לאורך הספר הגהות רבות בכתב יד קדשו. אדמו"ר רבי פנחס מנחם אלתר – [תרפ"ו-תשנ"ו], גאון וצדיק נשגב. האדמו"ר השישי בשושלת גור ונשיא מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל. נולד כבן זקונים לאביו הרה"ק ה'אמרי אמת' מגור צוק"ל. בשנת תשי"ז החל לכהן כראש ישיבת 'שפת אמת', ועמד לימין אחיו הגדולים בהנהגת העדה. בשנים אלו כיהן כחבר מועצת 'ויו"ר' 'אגודת ישראל'. לאחר פטירתו של ה'לב שמחה' עלה לכהן על כס האדמו"רות, היה נערץ מאוד בקרב כלל הציבור ונודע בגאונותו וצדקותו. נקרא בעל ה'פני מנחם' על שם ספרו. נהג להאריך בתפילתו, בליווי תנועות של התלהבות. בשנת תשנ"ו נפטר בפתאומיות במוצאי חג הפורים, ונקבר בחצר ישיבת שפת אמת בשכונת מחנה יהודה שבירושלים, בסמוך לקבר אביו הרב אברהם מרדכי אלתר בעל ה'אמרי אמת'. [4], דף, שנח, [2] עמ' כולל לוח תיקוני טעות. מצב; טוב מאוד, כתמי זמן. מחיר פתיחה: \$1,500

הערכה: \$2,000 - \$3,000

קיצור ראשית חכמה העותק של הרה"ק רבי אברהם אביש (אביש'ל) הורוויץ אב"ד קראלי. ספר קיצור ראשית חכמה לרבי אליהו די וידאש. יארוסלב, תרס"ט | 1909. חותמת רבי "אברהם אביש הורוויץ בהה"צ ממעליץ" ורישומים בכתב-ידו. הרה"ק רבי אברהם אביש (אביש'ל) הורוויץ אב"ד קראלי - (תרנ"ז-נספה בשואה תש"ד), בנו של האדמו"ר רבי נפתלי הורוויץ ממעליץ (תר"ה-תשרי תרע"ו) וחתנו של האדמו"ר מספינקא רבי יצחק אייזיק ווייס (תרל"ה-תש"ד, אנצ'י לחסידות עמ' שעט-שפ), בעל ה"חקל יצחק". בזמן מלחמת העולם הראשונה מילא את מקום חמיו כאב"ד ספינקא. בשנת תרצ"ד נבחר לרב בעיירה קראלי (Carei , Careii Mari), בה כיהן לפניו האדמו"ר רבי יואל מסאטמאר (מינוי זה גרר אחריו פולמוס בין חסידי סאטמאר לחסידי ספינקא). רבי אביש'ל הקים ישיבה גדולה שמנתה כמאה בחורי ישיבה, רובם מאזור מארמאראש. בנו הרה"ק רבי שמואל צבי הורוויץ (תרפ"א-תשנ"ז) כיהן באדמו"רות ספינקא בארה"ב ונודע בשם "ר' הערש'לי מספינקא", וחתנו הרה"צ רבי יעקב יוסף ווייס (תרע"ו-תשמ"ח) כיהן באדמו"רות ספינקא בעיר בני ברק. ראה תולדותיו בארוכה בספר החדש הנפלא זרע אברהם (ברוקלין תשפ"ד). חסר דף השער. [1] פח דף. כריכת עור חדשה. מצב; נייר יבש ושביר, נקבי עש, כתמים, מחיר פתיחה: \$1,500 הערכה: \$1,800 - \$2,000

ספר סגולה - נתיב מצוותיך ואוצר החיים לעמברג תרי"ח - עותק תלמידי מרנא החתם סופר. "נתיב מצוותיך" ו"אוצר החיים" (קומרנא) - לבוב, תרי"ח - העותק של תלמידי ה"חתם סופר" - ספר סגולה עם הבטחת המחבר: "והתומכים אותנו... ישמרם צורם מכל מחלה ונגע ויתרומם קרנם ומזלם בברכה ועושר וכבוד ושמחה מזל בני חיי ומזוני". ספר נתיב מצוותיך, הקדמות וביאורים בענייני אמונה, עבודת ה' וייחודים, עם ספר אוצר החיים "חלק ראשון בראשית" - על תרי"ג מצוות בדרך פרד"ס (עם שער נפרד), מאת האדמו"ר רבי יצחק אייזיק יהודה יחיאל ספרין מקומרנא. למברג (לבוב), דפוס Michael F. Poremba, תרי"ח 1858. מהדורה ראשונה. שני הספרים בכרך אחד. שער מיוחד לחלק אוצר החיים. כאן נדפס רק חלקו הראשון של החיבור "אוצר החיים" - קיצור תרי"ג מצוות, והפירוש על המצוות לפרשיות בראשית וישלח. מאוחר יותר שולב החיבור במלואו בחומשי היכל הברכה, שהדפיס המחבר בשנים תרכ"ד-תרל"ד. בראש הספר הקדמה ארוכה ומעניינת מאת המחבר, בסופה הוא מבטיח למסייעים להדפסת הספר ולחסידי: "...והתומכים אותנו החפצים בדבקות אהבת נפשנו, ובפרטות אנשי שלומנו שבמדינות אונגריין ועיר מונקאטש ישמרם צורם מכל מחלה ונגע ויתרומם קרנם ומזלם בברכה ועושר וכבוד ושמחה מזל בני חיי ומזוני". בספרו "זוהר חי" (פרשת פנחס, דף רא) כותב המחבר על חיבורו זה: "...על כל אני העני חברתי חיבור על כל תרי"ג מצות בפשט, רמז, דרש, סוד. והלומד בו בעיון רב, יהיה בטוח שינוח בעולם הבא בלי גלגול, ואני ערב לו". העותק של תלמידי ה"חתם סופר", רבי יעקב ברוך פרנקל מקאלוב ובנו רבי יעקב ענגלנדר מקאלוב. בשער הראשון רישום בעלות ארוך של רבי יעקב ענגלנדר תלמיד ה"חתם סופר": "זה הספר הקדוש מאת הרב הגאון רבשכב"ה... מקאמרנע, נשאר לי מאמא"ו הרב המאה"ג המפורסם פאר האדם... מו"ה ראובן יעקב ברוך ב"מ [בעל מחבר] מליץ יושר זצ"ל. אני בנו ותלמידו יעקב הק' ענגלענדער פה קאללא שנת 'לראות' בנחמת ציון וירושלים לפ"ק". הגאון רבי ראובן יעקב ברוך פרנקל מב"ח [=מבית חלפון] בעל ה"מליץ יושר" - (תקנ"ב-תרכ"ד; "החתם סופר ותלמידיו" עמ' רל-רלב) תלמידים של אחיו הגדול רבי יצחק פרנקל-מב"ח אב"ד קראלי ושל רבי צבי הירש העליר. לאחר נישואיו למד אצל רבו ה"חתם סופר" בישיבת פרשבורג בשנים תקע"ג-תקע"ד. משנת תקפ"א גר בעיר קאלוב ותורה וגדולה התאחדו על שולחנו. התכתב בשו"ת עם רבו ה"חתם סופר" ועם גדולי דורו. בשנת תרכ"ב הדפיס בפראג קונטרס "מליץ יושר". מלבד זאת השאיר כמה כרכים בכתב יד עם חיבורים שונים: "חבל יעקב", "ברכת יעקב", "שופריא דיעקב" ועוד (ראה אודותיו ואודות כתבי-ידו במאמר המקיף של רמא"ז קינסטליכער, "רבי ברוך פרענקל מבית חלפון זצ"ל", צפונות, קובץ טו, עמ' פט-צד; קובץ טז, עמ' עט-פט). הכיתוב "שיל"ת" [=שיית' ה' לנגדי תמיד] שבראש השער שלפניו, הוא כפי הנראה בכתב יד האב, שהיה רגיל לכתוב כן. בנו, הגאון רבי יעקב פרנקל-ענגלנדר - (תקע"ג-תרמ"ד; "החתם סופר ותלמידיו" עמ' רכז-רכח), נולד בפרשבורג בתקופה בה למד אביו בישיבת ה"חתם סופר". למד אצל דודו רבי יצחק פרנקל-מב"ח אב"ד קראלי ואצל רבי שמלקא קליין אב"ד סעליש בעל "צור החיים", ובשנים תקפ"ח-תק"צ למד אצל ה"חתם סופר" בישיבת פרשבורג. המחבר, האדמו"ר המקובל האלוקי רבי יצחק אייזיק יהודה יחיאל ספרין - (תקס"ו-תרל"ד) אב"ד זידיטשוב וקומרנא, מגדולי מעתיקי השמועה של תורת הבעש"ט. בן-אחיו ותלמידו המובהק של "שר בית הזהר" האדמו"ר רבי צבי הירש מזידיטשוב. חביב היה על גדולי החסידות: החוזה מלובלין (שהיה אף שדכנו), ה"אוהב ישראל" מאפטא, רבי משה צבי מסווראן, דודו רבי משה מסמבור, רבי ישראל מרוז'ין ועוד. מחבר ספרי חסידות וקבלה רבים, ובהם גם הפירוש "היכל הברכה" על חמשה חומשי תורה, על פי סודות האר"י והבעש"ט. חומשי "היכל הברכה" הנם מספרי היסוד של ההגות החסידית ותורת הקבלה. חביבות מיוחדת הייתה לחיבוריו אצל אדמו"רים מכל החוגים (בית זידיטשוב, ה"דברי חיים" וצאצאיו, ה"צמח צדק" מליובאוויטש ועוד) ששיבחו את מעלת דברי הסוד שבפירושיו ואת קדושתם. [1], ב-לב, [1], ל-ד, מ, [1] דף; [2], ג-ה, [1], ז-כו, [1] דף. 25.5 ס"מ. מצב; בינוני-טוב. כתמים, בהם כתמי רטיבות גדולים. בלאי רב. הדבקות נייר בדף האחרון. דפים רופפים. מעט סימני עש. כריכה מקורית (מחופה בנייר צבעוני) קרועה וחסרה, עם מעט שרידים משדרת העור.

מחיר פתיחה: \$2,400

הערכה: \$3,000 - \$4,000

שולחן ערוך הרב
חלק ראשון.
זיטאמיר תרי"ט
[1859]. העותק של
פוסק הדור הגאון
רבי עובדיה יוסף

שולחן ערוך הרב חלק ראשון. זיטאמיר תרי"ט [1859]. העותק של פוסק הדור הגאון רבי עובדיה יוסף. בראש דף השער נכתב בכתב יד ב"ה בית עקד ספרים של הגאון ר' עובדיה יוסף. בדף הפורץ חותמת של הגאון רבי עובדיה יוסף. שולחן ערוך הרב מאת האדמו"ר הזקן רבינו שניאור זלמן מלאדי "בעל התניא". דפוס האחים רבי חנינא ליפא ורבי יהושע העשיל שפירא. זיטאמיר תרי"ט. שולחן ערוך אורח חיים הינו כלי העבודה המרכזי של רב בישראל, היות ומרבית השאלות המגיעות לפתחו עוסקות בחיי היום יום, שהלכותיהם מרוכזות בחלק אורח חיים שבשולחן הערוך. והדבר אכן ניכר בסימני השימוש שבכל דף ודף. לפנינו אם כן פריט היסטורי נדיר, לא רק של פעם בדור אלא של פעם בדורות רבים! כלי העבודה המרכזי של מנהיגי יהדות המזרח וגדולי הפוסקים הספרדיים בתקופת תקומת עם ישראל בארצו, שאף כיהן במשרות הממלכתיות הרשמיות החשובות ביותר בנושא הפסיקה היהודית, כראשון לציון, וכרב ראשי, וראש אבות בתי הדין במדינת ישראל. שני שערים הראשון בדיו אדום. [3], קסט דף. 21.5 ס"מ. מצב; כללי טוב, שיקומים, כתמים, נקבי עש בודדים, דפים רופפים.
מחיר פתיחה: \$1,800
הערכה: \$2,500 - \$3,000

אוצר כלי חמדה!
סט תלמוד
ירושלמי שלם
ומושלם. דפוס
שפירא - זיטאמיר
תרכ"ז - תרכ"ז

אוצר כלי חמדה! סט תלמוד ירושלמי שלם ומושלם. דפוס שפירא - זיטאמיר תרכ"ז - תרכ"ז. כולל השער הנדיר. סט תלמוד ירושלמי שלם ומושלם! זיטאמיר, תרכ"ז-תרכ"ז 1860-1867. מהדורה יחידה של תלמוד ירושלמי בהוצאת זיטאמיר. תלמוד ירושלמי, סדרי זרעים, מועד, נשים, נזיקין ונדה. דפוס השותפים הרבנים חנינא ליפא ויהושע העשיל שפירא נכדי הרב מסלאוויטא, זיטאמיר, תרכ"ז-תרכ"ז 1860-1867. ההדפסה המפוארת ארכה כ-8 שנים. אודות מהדורה זו, ראה: רבינוביץ - הברמן, מאמר אודות הדפסת התלמוד עמ' 207-208; ישכר תמר, עלי תמר, זרעים חלק א, תל אביב תשל"ט, הקדמה, עמ' 8. בתחילת כרך סדר זרעים: הסכמות גדולי הרבנים למהדורה זו בין ההסכמות הגדולים: רבי מרדכי זאב סגל איטינגא. "שואל ומשיב", המלבי"ם. התפארת ישראל. "הערוך לנר" ה"כתב והקבלה", בית הדין בוויילנא. רבי יצחק אלחנן מקובנא ועוד הסכמות רבות. חלק מההסכמות ניתנו למדפיס יהושע העשיל לעווין מוויילנא אולם הוא מכר את זכויות ההדפסה למדפיסי זיטאמיר, בין ההסכמות "העתק שטר מכירה על הדפסת הירושלמי" למדפיסי זיטאמיר מיום י"א ניסן תר"ך, על השטר חתומים יהושע העשיל הלוי ויצחק אייזיק בן יעקב, הנ"ל תכננו להדפיס תלמוד ירושלמי עם "פני משה" ו"מראה הפנים" ופרסמו חוברת לדוגמא בשם "מבשרת ירושלים" ווילנא תרי"ט, ואח"כ מסרו את הפירושים וההסכמות שבידם למדפיסי זיטאמיר. דפוס זיטאמיר - לספרים שנדפסו בדפוס סלאוויטא וזיטאמיר, "נודעת קדושה מיוחדת", ואף כלי הדפוס והאותיות הוטבלו במקווה לפני תחילת המלאכה. כמו"כ הקפידו להדפיס אך ורק ספרי קודש ולא ספרי חול ומכ"ש שלא להדפיס ספרי השכלה וכדומה. גם העובדים היו שומרי תורה ומצוות ויראי ד'. גדולי הצדיקים והאדמו"רים וחסידים ואנשי מעשי עיינו ולמדו רק בספרים מדפוס זה ושמרו עליהם כבבת עינם מחמת חשיבותם הרבה. כן חסידים ונגידים שרצו להעניק ספרים לרבותיהם, היו קונים עבורם מספרי סלאוויטא כסידורים, חומשים, תיקון ליל שבועות, סליחות, תהלים, וספרי השו"ע והש"ס וחלקם אף בהוצאה מיוחדת עם נייר "ריגל" ושוליים גדולים ונאים בכריכות מפוארות בהזמנה מיוחדת. מפורסם, שהחזקת ספרים מדפוס סלאוויטא וזיטאמיר, יש בה סגולה לשמירת הבית ולהצלחה. מפרט - זרעים - תרכ"ו, 1866. מסכתות ברכות, פיאה, דמאי, כלאים, שביעית, תרומות, מעשרות, מעשר שני, חלה, ערלה, בכורים. [5] ס, ל, לא, לג, מב, יח, כד, יח, לג, יד, ט, דף. כריכת חצי עור מנותקת ופגומה. מעט נקבי עש. כתמים. דף שער בדיו אדום. בדף המגן רישומי בעלות. [מועד] שבת - תרכ"ך, 1860. [2] נב, לד דף. שער בדיו אדום כריכה ישנה. כתמים - שני דפים ראשונים מצהיבים, מעט נקבי עש בעיקר בתחילת וסוף הכרך. מסכתות עירובין ופסחים - נה, סא, דף. מועד - תרכ"ג, 1862. שער נוסף בדיו אדום. מסכתות יומא, שקלים, סוכה, ר"ה, ביצה, תענית, מגילה, חגיגה, מועד קטן. [באותו כרך] [1], לט, לא, כג, כ, כא, כג, לב, כ, יז, דף. נשים - תרכ"ז, 1867. יבמות סוטה, כתובות, נדרים גיטין, נזיר וקידושין. [2] עט, מה, סד, לד, נו, נא, מא. דף. שער בדיו אדום. כריכת עור מקורית מנותקת עם בלאי, כתמים, נקבי עש. נזיקין - [ומסכת נדה]. תרכ"ה, 1865. [2], לג, ב-כט, מב, לא, יז, יז-כו, ו, טו, נדה: ט דף. שני חלקי מועד נכרכו יחד, עם השער הנדיר בתחילת החלק השני שאינו בכל העותקים! כ-38 ס"מ. מצב; כללי טוב מאוד. מפורט בכרכים עצמם.
מחיר פתיחה: \$1,500
הערכה: \$2,000 - \$3,000

מעין הישועות: ספר תהלים מפואר ובו הבטחה בכתיב גדולי הדורות לקבלת התפילות! "יהי רצון שיתקבלו התפילות בְּרָצוֹן" ספר תהלים סגולי וחשוב עד מאוד, ועליו רשומה בעצם כתב יד קדשם ברכתם/הבטחתם המשותפת של שלושת רועי העדה שהנהיגו את עם ישראל כולו בדורות האחרונים בזה אחר זה: רשכבה"ג מרן הגראי"ל שטיינמן, שר התורה מרן הגר"ח קניבסקי זצוקללה"ה, ויבדלחט"א מנהיג הדור מרן הגר"ד לנדו שליט"א, המתחייבים: "יהי רצון שיתקבלו התפילות בְּרָצוֹן"! לפנינו שיק פתוח, לא פחות! מעין שטר למוכ"ז ובו ברכתם/הבטחתם של ארבעת גדולי הדורות האחרונים, לא שלושת מגדולי הדור, אלא שלושת גדולי הדור האחרון במלוא מובן המילה - רבותיהם של כל בני הגולה צווק"ל ושיבלחט"א, המברכים את המתפלל, כל מי שרק יהיה, ללא הגבלת שם מסוים וללא הגבלת זמן וכמות התפילות - שהקב"ה יקבל את תפילתו שיתפלל מתוך ספר התהלים המקודש שלפנינו. לא ידוע לנו על איזה רקע נתנו גדולי הדור את התחייבותם הנדירה עד מאוד והבלתי חוזרת, אולם זה בהחלט לא משנה. לפנינו ספר תפילות נדיר מאין כמותו, המגובה בחתימת יד קדשם של גדולי הדור, המבטיחים ומתחייבים שכל המתפלל בספר תהלים זה תפילתו תתקבל. המסמך חתום כדת וכדין ותקף משפטית והלכתית ומשפך גם 'סגולית', שהרי נאמר (מסכת ברכות, דף נח ע"א): "מלכותא דארעא קעין מלכותא דרקיעא" [סדרי המלכות בארץ דומים ומקבילים לסדרי המלכות אצל הקב"ה]. כך שלרוש קיימת עילה משפטית והלכתית, לדרוש ולתבוע בפה מאת גדולי הדור את קיום הבטחתם, והם, צדיקי הדור, שכידוע עומדים בדיבורם, וגם אין כל ספק שיש להם את היכולת ואת הכוחות הדרושים בכדי לעמוד בדיבורם, הגר"ד לנדו שיחיה לאורך ימים טובים בכח תורתו ובכח הנהגתו, ועל אחת כמה וכמה הגראי"ל והגר"ח קניבסקי זצ"ל העומדים ומשמשים למעלה. שהרי נאמר (תענית כג, א): "צדיק גוזר והקב"ה מקיים" ונאמר (חולין ז, ב): "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם"! ניזכר נא לרגע בתורים הארוכים שהיו משתרכים לאורך רחוב רשב"ם, בפרט בזמנים מסוגלים כימי הפורים וערבי יום הכיפורים, במאות והאלפים שחיו במשך שעות בשמש הקופחת, בכדי לזכות לברכה חטופה של שנייה אחת. נדמיין לעצמנו אילו הייתה ניתנת רק עוד הזדמנות אחת, לקבל ברכה אחת אחרונה, ולו "בו"ה" קטנה, הרי שמאות אלפים היו באים במרצה מכל קצוות העולם והיו מוכנים גם ללון כמה לילות תחת כיפת השמים בכדי לזכות בה. והנה לפנינו, לא בברכה חד פעמית, ולא לאדם מסוים, אלא מעין בלתי פוסק, שרק הולך וגובר מדור לדור, מעין מפתח אישי לדירה ברחוב רשב"ם 23, לדירה בחזון איש 5, ולדירה ברחוב הרב שר 15. עם זכות כניסה תמידית להתברך מתי שרק חפצים - פשוט פותחים את התהלים שבראשם מופיעה ברכתם המפורשת של הצדיקים שהתפילות יתקבלו, ומתפללים, זה הכל! שהרי גדולי הדורות מחילים את ברכתם על כל מי שיתפלל ומתי שיתפלל - ללא הגבלה. מפורסם המשל על אותו אדם עשיר שהיה לו כלי קריסטל יקר, יום אחד נשבר הכלי והעשיר התחיל לבכות מאוד, שאלו בנו, אבא והרי אתה עשיר, מדוע שלא תקנה לך כלי חדש כזה? בכה האב וענה, בני היקר, המפעל שמייצר את הכלים הללו נסגר ואין יותר אפשרות לקנות כזה כלי בעד כל הון דעלמא - אכן המפעל הקדוש נסגר, הגראי"ל והגר"ח קניבסקי כבר בעולם העליון והם לא יברכו ולא יחתמו יותר על ספר תהלים מעין זה. אולם בתוך ספר תהלים קדוש זה, ימשיך המפעל להתקיים לדורות רבים, שהרי נאמר (תענית כג, א): "צדיק גוזר והקב"ה מקיים" ונאמר (חולין ז, ב): "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם"! מלבד מזמורי התהלים מופיעות בספר עוד תפילות רבות וחשובות: תפלה על החולה מהחיד"א, סגולה לרפואה, לחש לעין הרע, תפלה למציאת זיווג, סגולה ללידה קלה, סגולה למקשה ללדת, בקשה על ציונו של הצדיק, תפילה לפני הכותל המערבי, סגולה לשלום בית, תפלת אשה על בעלה, תפלת השל"ה על הבנים ועוד, ועל כל התפילות כולם מרחפת הבטחתם-ברכתם של ענקי הדורות: "יהי רצון שיתקבלו התפילות בְּרָצוֹן"! מפרט: ספר תהלים מפואר, באותיות מאירות עיניים ובכריכת עור מהודרת. כלי מחזיק ברכה לחול עליו ברכתם והבטחתם הנדירה עד מאוד בעצם כתיבת וחתימת יד קדשם של גדולי הדורות. 17 ס"מ. מצב; מצוין. נתון בתוך נרתיק קרטון ייעודי.

מחיר פתיחה: \$12,000

הערכה: \$14,000 - \$15,000

נדיב: סדור תפלה עם לקוטי תורה - בעריכת רבי יהושע זעליג ז"ק - ווילנא תרע"ב [1912]. סדור תפלה עם לקוטי תורה - לקוטים מספרי אדמו"ר הזקן, תורה אור, לקוטי תורה ותורת חיים. עם פסקי הדינים והמנהגים כפי אשר הכריע אדמו"ר הזקן, סדר ברכת הנהנין, והגהות הצמח צדק לסדור הישן. הסדור יצא לאור ע"י הרב יהושע זעליג ז"ק מהאמעל בהסכמתו של האדמו"ר רבי שלום דב בער מרעציצא - מהדורה שניה ווילנא תרע"ב. שני שערים, 720 עמ'. נכרך יחד עם סדור תורה אור ושערי תפלה חלק שני "כולל כל הענינים שלא נדפסו בסדור הראשון שנדפס בח"י הרב אדמו"ר הזקן...". נדפס בדפוס האלמנה והאחים ראם ווילנא - ללא ציון שנה בשער, ככל הנראה נדפס אחרי תר"ן (1890). מט, [8], סה, [7] דף. כריכה ישנה. מצב; כתמים, נייר מצהיב, חתכים בשולי הדפים ללא חסר בטקסט. מחיר פתיחה: \$400

סדור תורה אור ושערי תפילה נוסח האר"י - רבי אברהם דוד לאוואוט - ווילנא תרנ"ב [1891]. סדור תורה אור ושערי תפלה - סדר תפלות לכל השנה על פי נוסח האר"י "אשר הפליא לעשות כ"ק אדמו"ר מו"ה שניאור זלמן מלאדי זי"ע בעל השו"ע והתניא - בעריכת רבי אברהם דוד לאוואוט - ווילנא תרנ"ב. סדור תורה אור, יצירתו של רבי אברהם דוד לאוואוט רבה של ניקולייב וסבו של הרבי מליובאוויטש. שני חלקים בשערים נפרדים, חלק ראשון סדור בעל התניא עם הגהות הצ"צ כפי אשר נדפס בהוצאות הראשונות עם תוספת תורה אור - מקורות לפסוקי התנ"ך שהובאו בסדור, חלק ב' תפלות שונות אשר לא הופיעו בסידורים הראשונים, עם חיבור שערי תפילה, לבאר פרטי ומקורות הדינים של האדמו"ר הזקן אשר הופיעו בחלק הראשון. 378, [4], 56, 120, 140 עמ'. כריכה חדשה. חתכים וקרעים בשערים ראשונים, כתמים, דפים מנותקים, מצב; טוב - בינוני. מחיר פתיחה: \$400

ספר התניא. דפוס ווילנא, תרס"ט; המהדורה בה נחתם חוזה מכירת זכות-ההדפסה מ'דפוס ווילנא' לאדמו"ר הרש"ב! מן שמיא זכו להוצאת האלמנה והאחים ראם, אשר התניא שנדפס בדפוסם נקבע לדורות במתכונתו ובצורת הדף, ומאד הוא לא עבר שינויים כלשהם, והוא ונדפס עד ימינו אנו באותה המתכונת ובאותו הגופן. למעשה ישנם שני תקופות בדפוס ראם. בתחילה הדפיסו ומכרו בני ראם את התניא בעצמם ובשנת תרס"ט רכש חזרה אדמו"ר הרש"ב את זכויות ההדפסה מידי דפוס ראם ומכאן ואילך שימשו בני ראם רק כקבלנים לביצוע עבודת ההדפסה. לקוטי אמרים תניא שער היחוד והאמונה, עם אגרת התשובה ואגרת הקדש ובסופו קונטרס אחרון, מאת "האדמו"ר הזקן" רבינו שניאור זלמן מלאדי. בסופן נדפס קונטרס אחרון. ווילנא, תרס"ט 1909. עותק נאה ושמור. בשנה זו - תרס"ט, רכש האדמו"ר הרש"ב מליובאוויטש את זכויות ההדפסה של מהאלמנה והאחים ראם. כנדפס כאן במהדורתנו זו [ווילנא תרס"ט] בדף ב. "מודעה רבה" מתאריך: "כה לחודש תמוז תרס"ט פה ווילנא" בה מודיעים האלמנה והאחים ראם, כי מוכרים הם את זכות ההדפסה הקנויה אצלם לרבי הרש"ב לטובת המוסד "תומכי תמימים". "מכרנו את זכות הדפסת ספר התניא תוצאה חדשה ומתוקנת דשנת חמשת אלפים ושש מאות וששים לבריאת העולם... לכבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הרב רבי שלום דוב בער... מליובאוויטש... ומעתה אין אנו רשאים להדפיס את ספר התניא, לא אנחנו ולא באי כוחנו, או גם מגירא דילן עד סוף העולם... נאום האלמנה והאחים ראם". קסג דף. 19 ס"מ. מצב; טוב מאוד. כתמים. כריכה חדשה בדף פא, פב, קרע קל בשול תחתון משוקם, דף אחרון מנותקת. מחיר פתיחה: \$400

ספר התניא. דפוס ווילנא, תרע"ב; חוזה מכירת זכות-ההדפסה מ'דפוס ווילנא' לאדמו"ר הרש"ב! לקוטי אמרים תניא עם אגרת התשובה ואגרת הקדש, מאת "האדמו"ר הזקן" רבינו שניאור זלמן מלאדי. בסופן נדפס קונטרס אחרון. שני שערים. ווילנא, תרע"ב 1912. עותק נאה ושומר. מן שמיא זכו להוצאת האלמנה והאחים ראם, אשר התניא שנדפס בדפוסם נקבע לדורות במתכונתו ובצורת הדף, ומאד הוא לא עבר שינויים כלשהם, והוא ונדפס עד ימינו אנו באותה המתכונת ובאותו הגופן. למעשה ישנם שני תקופות בדפוס ראם. בתחילה הדפיסו ומכרו בני ראם את התניא בעצמם ובשנת תרס"ט רכש חזרה אדמו"ר הרש"ב את זכויות ההדפסה מידי דפוס ראם ומכאן ואילך שימשו בני ראם רק כקבלנים לביצוע עבודת ההדפסה. במהדורה זו נדפסה בתחילת הספר דף ב' "מודעה רבה" מתאריך: "כה לחודש תמוז תרס"ט פה ווילנא" בה מודיעים האלמנה והאחים ראם, כי מוכרים הם את זכות ההדפסה הקנויה אצלם לרבי הרש"ב לטובת המוסד "תומכי תמימים". בשנת תרס"ט, רכש האדמו"ר הרש"ב מליובאוויטש את זכויות ההדפסה של מהאלמנה והאחים ראם. כנדפס כאן במהדורתו זו [ווילנא תרע"ב] בדף ב'. "מודעה רבה" מתאריך: "כה לחודש תמוז תרס"ט פה ווילנא" בה מודיעים האלמנה והאחים ראם, כי מוכרים הם את זכות ההדפסה הקנויה אצלם לרבי הרש"ב לטובת המוסד "תומכי תמימים". "...מכרנו את זכות הדפסת ספר התניא תוצאה חדשה ומתוקנת דשנת חמשת אלפים ושש מאות וששים לבריאת העולם... לכבוד קדושת אדונו מורנו ורבנו הרב רבי שלום דוב בער... מליובאוויטש... ומעתה אין אנו רשאים להדפיס את ספר התניא, לא אנחנו ולא באי כוחנו, או גם מגירא דילן עד סוף העולם... נאום האלמנה והאחים ראם". קסג דף. 19 ס"מ. מצב; טוב מאוד. כריכה חדשה, עם תבליט שם הספר. נייר מצהיב ושביר. מחיר פתיחה: \$400	95
תניא עם מהדורה יחידה של 'תולדות התניא'. מונקאטש, באמצע השואה! ספר ליקוטי אמרים - תניא לרבינו האדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי. עם קונטרס "תולדות התניא" מאת רבי צבי אלימלך קאליש. מונקאטש תש"ג 1943. מונקאטש, דפוס Grafia של רבי אליעזר יחיאל קאליש, [תש"ג 1943]. שער ראשי מאויר (בגוון צהוב) ושער מפורט: "...נתעורר הרבני... מו"ה צבי אלימלך קאליש [ב"ר חיים] מפה"ק מונקאטש להו"ל מחדש, עם כל ההשלמות וביופי הדפיס... שבסוף הספר סיפח קונטרס מיוחד...". בסוף הספר מופיע קונטרס מיוחד – "קונטרס תולדות התניא" - יב פרקים הכוללים צד סעיפים: "ליקוטי סיפורים מתולדות וחיי אדם הגדול בענקים... מרן שניאור זלמן... הנקרא הרב מלאדי... לקטתי מספרים ומסופרים, וספחתים... לתועלת התלמידים והלומדים, החסידים והישרים, המתמידים בדברי רבינו... המלקט ומסדר: צבי אלימלך קאליש". שער נפרד לקונטרס. למהדורת מונקאטש תש"ג נוספו גם ההסכמות שנדפסו במהדורת זאלקוויי תקנ"ט (שלא הופיעו במרבית ההוצאות האחרות), ונוספה עליהן הסכמה חדשה מאת חברי בית-הדין של מונקאטש: רבי מאיר זאב הכהן זאלצער, רבי מנחם ווייס, רבי חיים סופר ורבי נטע שליטעל. [1] קעו דף. 20 ס"מ. מצב טוב. מחיר פתיחה: \$400	96
מכתב ברכות נפלאות מהרבי מליובאוויטש, בתאריך מסוגל. מכתב ברכות נפלאות לשנה טובה ומתוקה, בחתימת יד קדשו של האדמו"ר רבי מנחם מנדל שניאורסאהן מליובאוויטש. ברוקלין, ניו-יורק. שלהי אלול, תשכ"א [1961]. נשלח אל הרב חיים יוסף טרייטל מבני ברק. המכתב נשלח בשלהי אלול - ימי הרחמים והסליחות, בהם 'המלך בשדה - וקרובים התפילות והברכות להתקיים' (כמאמר אדמו"ר הזקן). הזמנים המסוגלים הללו מעצימים את ברכתיו הנפלאות של הרבי המופיעות בהמשך המכתב: "לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע לו ברכתי, ברכת כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות". בשולי מכתב הברכות החשוב, הוסיף הרבי בברכה לת"ת ביראת שמים - וחתימת יד קדשו, בברכה, מ. שניאורסאהן". כאשר נדקדק במילות הרבי נראה שהרבי כלל במילותיו הספורות את כל הברכות הנצרכות, בין בגשם ובין ברוח, למתברך ולכל בני ביתו, שהרי מה טוב ומתוק יותר מ"שנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות"? מפרט: [1] נייר מכתבים רשמי, 21X14 ס"מ. בחתימת יד קדשו של הרבי. מצב; טוב-טוב מאוד. סימני קיפול. כתמי זמן, שוקם מקצועית. מחיר פתיחה: \$700 הערכה: \$1,800 - \$2,000	97

חידושי תורה בכתי"ק גדול הדור הגאון האדיר רבי דוב לנדו. דף חידושי תורה בכתב יד קדשו של גדול הדור הגאון האדיר רבי דב לנדו ראש ישיבת סלבודקא, בעניין "ירושת בכור". [בני ברק], ללא ציון מקום ותאריך הכתיבה. כתב יד אותנטי מקורי, עם תיקונים, מחיקות והוספות. בראש כתב היד רשם מן הגרא"ד "דף קמ"ב ב' [בבא בתרא] בפרטי דינים בירושת בכור ובמיעוט בחלקו". לאחר מכן מפלפל ראש הישיבה בעומק הסוגיות, למשל בשאלה הרעיונית האם בן יחיד נחשב גם לבכור? ואילו נפק"מ יצאו לנו מזה ועוד. הגאון האדיר רבי אפרים דוב לנדו 'גאון ישראל' - [נולד בז' בניסן ה'תר"ץ עמו"ש], ראש ישיבת סלבודקה בבני ברק, מרבני חוג חזון איש, וחבר נשיאות ועד הישיבות. רבים רואים בו את גדול תלמידי החכמים בדורנו! שורשיו של הגרא"ד לנדא נטועים בחצרות החסידות בהיותו נכד האדמו"רים מסטריקוב, אולם הגרא"ד רואה את עצמו כתלמידו המובהק של החזון איש והוא אחד מראשי רבני הליטאים, אולם הוא עדיין משמר חלק ממנהגי אבותיו. עם פטירת הרב שטיינמן היו שראו בו את ממשיכו בהנהגת הדור אך הגרא"ד בצניעותו התנער מכך. אולם לאחר פטירת מרן הגר"ג איידלשטיין, הוא מנהיג הלכה למעשה את הציבור הליטאי. מפרט: [1] דף דפדפת שורות, 17 ס"מ. מצב; טוב מאד. הגר"ד העביר קוי מחיקה על החידושים, כנראה לאחר שהעתיקם. מחיר פתיחה: \$200	98
לא נדפס! כתב יד ארוך מהגאון הקדוש רבי בנימין זאב וואלף זוסמן סופר זלה"ה תלמיד החת"ס - תרמ"ג. לא נדפס! 15! עמודים כתב יד קודש גדול - חיבור בעניין מצות צריכות כוונה ובל תוסיף כולו בעצם כתב יד קודש אבי משפחת הסופרים הגאון הקדוש רבי בנימין זאב וולף זוסמן סופר בעל חליפות שמלת בנימין - פעסט תרמ"ג. על פני 15 עמודים כתובים בצפיפות ובבהירות רבה, פורש רבינו את דברי תורתו ומשנתו בעניין מצוות צריכות כוונה ובל תוסיף. את כתב היד כתב רבינו בתקופת מגוריו בבודאפעסט לעת זקנותו. פריט מיוחד! לא נדפס מעולם! הגאון הקדוש רבי בנימין זאב וואלף זוסמן סופר (תקפ"ו - תרנ"ח) בן הגאון רבי דוד צבי סופר זלה"ה. בצעירותו הספיק עוד ללמוד אצל מרן החת"ס זיע"א ולאחר מכן דבק בבנו ממשיך דרכו מרן הכתב סופר, כמו כן למד רבינו חמש שנים אצל המהר"ם שיק זלה"ה. כיהן כאב"ד במספר ערים בהונגריה - נאדי-וואשאן, אדאנד, סענטגרוד ולעת זקנתו רב דחברה ש"ס בודאפעסט. חיבר את הספר המפורסם "חליפות שלמת בנימין" על התורה והגדה של פסח. בנו הרב מרדכי אפרים פישל סופר ראב"ד בודפשט, חתנו הרב אפרים פירטה אב"ד קראלי. את רבנותו בעיר סענטגרוד עזב בעקבות הוראתו של רבו המהר"ם שיי"ק, ומעשה שהיה שהקהילה העבירה את הבימה ממרכז הביכנ"ס למול ארון הקודש. רבינו שאל את המהר"ם שיק כדת מה לעשות, והוא השיבו, שאם אין בידו לבטל החלטתם אזי יעזוב את העיר. וכך עשה!!! [15] עמ' כתובים. 17*21 ס"מ. מצב; טוב מאוד. כתמים, שוקם מקצועית. מחיר פתיחה: \$2,800 הערכה: \$4,000 - \$5,000	99

כתב-יד יקר המציאות! חידושי גאוני אשכנז - רבי יהונתן אייבשיץ וגדולי דורו. מגנצא המאה שמונה עשרה - לא נדפס. כתב יד חשוב ונדיר, הכולל חידושי תורה מגאוני אשכנז – הגאון רבי יהונתן אייבשיץ בעל ה'אורים ותומים'; הגאון רבי טעבלי שייאר רבו של החת"ס, וחידושיהם של עוד ממאורי הדורות שאת מימיהם אנו שותים. מיינץ – מגנצא, שנות ה'ת"ק [המאה ה-18]. כתב-היד לא נדפס. בין הרבנים שחידושיהם מעטרים את כתב היד: גאון הדורות רבי יהונתן אייבשיץ אב"ד מיץ, בעל 'אורים ותומים' ו'יערות דבש'; הגאון הקדוש רבי טעבלי שייאר אב"ד מיינץ ורבו של החת"ס; בנו הגאון רבי מיכאל שייאר אב"ד מנהיים; הגאון רבי לייב שייאר אב"ד דיסלדורף ועוד. כתב היד נכתב במהלך שנות ה'ת"ק, על ידי גאון צעיר בשם רבי י[א]עקב בן ראובן, מתלמידי הישיבה המפורסמת במגנצא, שכתב את השיעורים עובר לשמיעתם. לא הצלחנו לגלות פרטים אודותיו, אולם מסגנון הכתיבה והתוכן, ניכר שמדובר בגאון עצום – מגדולי תלמידיהם של מאורי האומה: גאון הדורות רבי יהונתן אייבשיץ, הגאון הקדוש רבי דוד טבלי שייאר [רבו של החת"ס] ושאר הגאונים המנויים לעיל, שחידושי תורתם ממלאים את דפי כתב היד, מתחילתם ועד סופם. רובם של גדולי הדור שחידושיהם מופיעים בכתב היד, לא הותירו אחריהם ספרים מודפסים ורק בשנים האחרונות יצאו לאור מעט מזעיר מחידושיהם. לכן חלק הארי מהחידושים שלפנינו ככל הנראה לא נדפס מעולם. ייתכן שחלק קטן מהחידושים מופיע בספרי תלמידיהם המודפסים; כמו החת"ס סופר שמצטט רבות בחידושו את רבו הגה"ק רבי טעבלי שייאר. תאריך הכתיבה של כתב היד - הינו במחצית הראשונה של שנות ה'ת"ק [המאה ה-18]. הגאון רבי יהונתן אייבשיץ [שנפטר בשנת תקכ"ד] כבר מוזכר בכתב היד בברכת הנפטרים "צ"ל"; ואילו הגאון רבי טעבלי שייאר שנפטר בשנת תקמ"ג עדיין מוזכר בברכת החיים. כך שכתב היד נכתב בין תקכ"ד לתקמ"ג בערך. גאון הדורות הרב רבי יהונתן אייבשיץ - [תנ"ד-תקכ"ד], מגדולי הדורות המפורסמים שקמו בישראל. פוסק ההלכה באשכנז בדורו. מקובל, וראש ישיבה. כיהן כרבן של פראג, מיץ וקהילות אה"ו. חיבר את ספרי הלכה המפורסמים: 'כרתי ופלת' על שולחן ערוך יורה דעה, ו'אורים ותומים' על חושן משפט. גם ספר דרשותיו, 'יערות דבש', זכה לתפוצה רבה. הגאון הקדוש רבי יעקב משה דוד טבלי שייאר - [תע"א-תקמ"ג], אב"ד במברג ומיינץ. למד אצל רבי יעקב פופרש, בעל "שב יעקב". כיהן כדיין בפרנקפורט בזמן כהונת ה"פני יהושע". בשנת ה'תקכ"ח מונה לרב וראש ישיבה במיינץ. בין תלמידיו המאחרים היה בעל החתם סופר המזכירו פעמים רבות בחידושו [פסחים כב ע"א, מו ע"ב; ביצה יב ע"א, קמא ג ע"א, תניא ד ע"א; חולין ריש פרק אלו טריפות ועוד]. שם הוא מכנה אותו תמיד "א'דוני מ'ורי ו'רבי"; או "מורי הגאון מו"ה טעבלי שייאר אבד"ק מענץ צ"ל"; בדרשות חת"ס (קלוז' תרפ"ט, ח"א דף ע"ז, ג) כותב עליו החת"ס: "הגאון המפורסם בעולם מהו' טעבלי שייאר צ"ל". הגאון רבי יהודה לייב שייאר - [תצ"ג-תקפ"א], נחשב לגדול בדורו ונשלחו אליו שאלות מגדולי דורו כרבי נתן אדלר [רבו של החת"ס]. הרב חיד"א כתב לו "פני ארי' פני להבים פניו נר ישראל עמוד הימיני פטיש החזק הגאון המפורסם ר' ארי' לייב שייאר". והנודע ביהודה כותב אליו "המאור הגדול". נמנה בין המסכימים על ספר צ"ח לנודע ביהודה (פראג, תקנ"ט). הכשיר במשך עשרות שנים תלמידים רבים שחלקם נשאו בעול הרבנות. היה נציג הדת היהודית במשלחת אל נפוליאון בונאפרטה. לאחר פטירתו יצא לאור הספר 'שלוש יבבות' לרבי יהודה לייב קארלבורג (מגנצא 1886) ובו ההספדים שנישאו אודותיו. בשנים האחרונות נדפסו מעט מדברי תורתו. הגאון רבי מיכאל שייאר אב"ד מנהיים - [תצ"ט-תק"ע], בן הגאון רבי דוד טעבלי שייאר "גאון מופלא מפורסם בדורו בחריפותו... רב בוורמייזא, מנהיים" (אוצר הרבנים 13148). בדרשות חת"ס [שם] נדפס הספד שהספידו: "אלוף נעורי מה"ו מיכל שייאר צ"ל אב"ד דק"ק מנהיים המפורסם בחריפותו, ובשנת תקל"ו ותקל"ז עמדתו לפניו בהיותו ראש ישיבה בק"ק מענץ". מפרט: [46] עמ' כתובים. 17*21.5 ס"מ. מצב: כללי טוב, נייר עבה ומשובח, כתמים, פגמים בשוליים כרוך בכריכת עור חדשה.

מחיר פתיחה: \$5,000

הערכה: \$6,000 - \$7,000

חיבור שלם 48 עמודים! אוטוגרף תורני בעצם כתב יד קודשו של הגאון האדר"ת – פוניבז' תרל"ב. כתב-יד מחיבור 'תשובה מיראה' בכתב יד קודש האדר"ת. פוניבז', תרל"ב [1872]. מחיבורו המונומנטלי 'תשובה מיראה' – מכתב למדני ארוך ורווי חידושים אל אחיו התאום הגאון רבי הירש ליב תאומים. פוניבז', תרל"ב [1872]. עם שינויי נוסח משמעותיים מהנדפס! רקע ותוכן החיבור: החיבור, שנכתב בשנת תרל"ב - בהיות האדר"ת כבן 29 בלבד!!! הוא למעשה תחילתו של מכתב תורני ארוך כאורך גלות, ששיגר האדר"ת אל אחיו ורעו לתורה – הגאון רבי צבי הירש ליב תאומים (אב"ד ליגעם ורוגולי שבליטא). לב החיבור: "ראה לי" להרמב"ם - הסוגיה המרכזית העוברת כחוט השני לאורך עשרות עמודי כתב היד היא מחקר למדני מעמיק וחסר תקדים סביב המקומות שבהם השתמש הרמב"ם בספרו 'משנה תורה' בלשון "יראה לי" – ביטוי המציין כידוע את פסיקותיו המקוריות והעצמאיות של הנשר הגדול. האדר"ת, בבקיאותו הפנומנלית ובחריפותו הנודעת, מנתח את שיטות הרמב"ם ומשרטט קווים ליסודות פסיקותיו. מכתב זה נדפס לימים כסימן בשו"ת 'אהלי דוד', ויצא לאור כחיבור עצמאי בשם 'תשובה מיראה' בירושלים בשנת תרס"ו [1906] (שנה לאחר פטירת המחבר). בדיקה מדוקדקת מעלה כי בין כתב יד מקורי זה לבין הנוסח המודפס (עמ' א-טז) קיימים שינויי נוסח, השמטות ותוספות רבים, דבר המעניק לכתב היד ערך מחקרי עצום לההדרה עצמית של החיבור. לפנינו פריט תורני ראשון במעלה: אוטוגרף שלם ורחב היקף מאחת התקופות המוקדמות יותר בחייו של מרן האדר"ת – שנות רבנותו הראשונות בעיר פוניבז'. כתבי יד של האדר"ת בהיקף כזה [קרוב ל-40 עמודים בפורמט כה גדול], המהווים חיבור שלם, כמעט ואינם בנמצא. שולח המכתב רבי אליהו דוד רבינוביץ' תאומים – האדר"ת (תר"ג-תרס"ה, 1843–1905), מגדולי וחסידיו גאוני ליטא וארץ ישראל בדורו. ניחן בזיכרון פנומנלי ובכוח כתיבה נדיר, והותיר אחריו למעלה מ-100 חיבורים בכל מקצועות התורה, רבים מהם חלוציים וייחודיים (כגון 'זכר למקדש' על מצוות הקהל, אותו הדפיס בעילום שם ואף צירף לו הסכמה נלהבת... של עצמו). כיהן ברבנות בערים פוניבז' ומיר, ובשנת תרס"א עלה לירושלים לכהן כראב"ד לצידו של הגאון רבי שמואל סלנט. חתנו הגדול והנודע הוא מרן הגראי"ה קוק זצ"ל, הרב הראשי לארץ ישראל. מקבל המכתב רבי צבי יהודה (הירש ליב) רבינוביץ' תאומים - (תר"ג-תרמ"ח, 1843–1887), מאריות התורה בליטא. אחיו התאום של מחבר המכתב, האדר"ת. השניים גדלו כאחד, למדו יחד בחברותא מגיל ינקות, וכבר בגיל 13 חיברו יחד ספרים וכללים בש"ס וברמב"ם. האדר"ת העיד עליו ביומנו: "אהבת עולם אהבתיו ממש כנפשי". כיהן פאר כאב"ד בליגום ולאחר מכן ברוגולי שם מילא את מקום אביו, הגאון רבי בנימין רבינוביץ'. נפטר בדמי ימיו בן 44. לאחר פטירתו, גידל האדר"ת את ילדיו היתומים. בתו, הרבנית רייזא רבקה, אשר נישאה בזיווג שני למרן הגראי"ה קוק זצ"ל. בנם, הרב צבי יהודה הכהן קוק זצ"ל (ראש ישיבת 'מרכז הרב'), נקרא על שמו. [39] עמ' (20 דף). גודל הדף: 22.5*35 ס"מ. כרוך בכריכת עור מהודרת. בחלק מהדפים קרעים, בלאי, והדבקות מקצועיות במספר דפים ללא חיסרון בטקסט. מצב; כללי טוב. מחיר פתיחה: \$8,000 הערכה: \$9,000 - \$10,000

101

נדיר מאוד! כתב-יד – כוונות ותיקונים נגד מגפה – ארץ ישראל, המאה ה-18. כתב-יד, תיקונים נגד מגפה, עם סדרי ייחודים וכוונות. [ארץ ישראל, חברון? המאה ה-18]. כתיבה ספרדית רהוטה – כפי הנראה כולו בידי אותו כותב, החתום באחד הדפים: "אברהם פיריה ס"ט". בחלקו הראשון של כתב-היד (כתיבה רהוטה), מופיע תיקון "מס' חמדת ימים... זה סדר הלימוד אשר תהגה בו יום יום בזמן המגפה ב"מ", ואחריו מזמור "ויהי נועם" בראשי תיבות, בצורת מנורה. אחריו בכתיבה שונה, עניין פיטום הקטורת בזמן המגיפה וכוונות נוספות "מועתק מס' הכוונות למוהר"ר חיים ויטאל זצוק"ל" (בראש אחד הדפים נכתב השם "טפטפיה" באותיות מוזהבות, על פי הוראת מהרח"ו המועתקת שם, לכונן את השם מתוך כתיבה "בצבע זהב"). הכותב מסיים בסוף ההעתקה: "א"א [=אמר אברהם] המעתיק מצאנו במקום אחר...", ומסיים בחתימה מסולסלת: "אברהם פיריה ס"ט". בשולי הדפים שתי הגהות מהמעתיק: "א"א לעד"ן שהנקוד כך...", "א"א אני מניתי אותם ועלו...", [32] עמ' כתובים. 16 ס"מ. מצב; בינוני. כתמים, בהם כתמי רטיבות. סימני עש, עם פגיעות בטקסט. קרעים בשולי הדפים. כריכה חדשה. מקור: אוסף משפחת גרוס, תל אביב, El.011.017. מחיר פתיחה: \$3,000 הערכה: \$3,500 - \$4,000

102

נדיר מאוד ואינו
בנמצא! כתב-יד –
פתרון חלומות, קמיעות
וסגולות ועוד – ירוואן,
ארמניה, תרע"ג –
כתב-יד יהודי יחיד
מעיר זו!!

נדיר מאוד ואינו בנמצא! כתב-יד – פתרון חלומות, קמיעות וסגולות ועוד – ירוואן, ארמניה, תרע"ג – כתב-יד יהודי יחיד מעיר זו!!! כתב-יד, "מג'ומא" – קובץ קמיעות, סגולות, מזלות, גורלות, פתרון חלומות, ועוד. ירוואן (Yerevan), ארמניה, טבת תרע"ג [1912]. קולפונים של הכותב, עם שמו, שם עירו ותאריכי הכתיבה מופיעים במספר מקומות לאורך כתב-היד. בדף הראשון (עמוד 2) בסוף התפילה לאשה היושבת על המשבר: "תם ונשלם... היום יום ב' י"ג לירח טבת שנת תרע"ג הכותב אברהם בן פינחס בעיר עירוואן יצ"ו...". קולפונים נוספים: "...ונשלם הדבר אני אברהם בן פינחס כתבתי זה מג'ומא בישביל חולים... ניכתבה חודש טבת ט' בו שנת תרע"ג לפ"ק..." (דף 6א); "...והשי"ת יצילנו ברחמיו... אותי אברהם בהכ"ר פינחס עירוואן וכל זרע ישראל... תם ונשלם שנת תרע"ג ר"ח שבט ו' בו" (דף 32א); "נשלם זה ענינין אני אברהם בכה"ר פינחס כתבתי את זה מג'ומא שים ועד שלום" (שם); "אני אברהם בכה"ר פינחס אתחיל לכתוב ספר ענף רפרוף אברים..." (דף 47א). בדפים 31, 44, 85, 109, מופיעות חותמות הכותב: "עבדא דרבנן חכם רבי אברהם בכ"ר פינחס עירוואן [=ירוואן]...". במרכז החותמת סמל מגן דוד, והמילה "ציון". בדף 62א חותמת נוספת של הכותב, באותיות קיריליות, עם שם העיר ירוואן. בראשי רוב העמודים כותרת ראשית "מג'ומא", עם פירוט העניין שהועתק בדפים אלה. הקובץ כולל בין היתר: סגולות וקמיעות לעניינים שונים, "ספר רפואות", "סממנים", "גורל שמואל", "גורל שלמה", "גורל עקרה", "גורל גבריאלי", "ספר בלעיי", "פתרון חלומות", "ספר הפרכוס", "חולי ילדים", "מזל חולי", "מזל השדים", "ספר מזלות – מזלות אשה", ועוד. ללקוטים אלה נלוו סימנים, איורים ותרשימים קבליים. בדפים 59-61 עיגולים (חותמות) גדולים עם שמות וצירופים לשמירה. בדף 61א איור חמסה עם נוסח לשמירה. בדף 6א נוסח כתובה, בו נכתב בין היתר: "...כסף קידושין סך הכל כך וכך מטבע של אדונינו המלך הקייסר[!] אליכסנדרוביג' פב"פ...". בסוף כתב-היד (דפים 97-126) הועתקו ליקוטים בענייני שחיטה ובדיקה. [126] דף. 22 ס"מ. מצב; בינוני. כתמים, בהם כתמי רטיבות וכתמים כהים. בלאי רב, פגמים וקרעים, בעיקר בשולי הדפים, עם פגיעות בטקסט. כריכה חדשה. כתב היד היהודי היחיד הידוע מהעיר ירוואן שבארמניה. מקור: אוסף משפחת גרוס, תל אביב, AR.011.001.
מחיר פתיחה: \$2,800
הערכה: \$4,000 - \$5,000

כתב-יד, קמיעות,
רפואות ועברונות
– סלמס
(כורדיסטאן),
המאה ה-19

כתב-יד, קמיעות, רפואות ועברונות – סלמס (כורדיסטאן), המאה ה-19. כתב-יד, סגולות, קמיעות, רפואות, גורלות ועברונות. [סלמס (כורדיסטאן), המאה ה-19]. כתיבה מזרחית. תרשימים ואיורים קבליים. כולל סגולות וקמיעות לעניינים שונים, ספר גורלות לאבן עזרא, גורל דניאל הנביא, מזלות, "ספר הסגולות", ועוד. במספר קולפונים וברישומים נוספים בסוף כתב-היד ובמקומות נוספים, מופיע שמו של הסופר "אברהם בן יצחק סלמאסנא", ומוזכרות השנים תרכ"ח-תרנ"ו. בדף 8 משנת תרכ"ח, ללא שמות, ומוזכרת בו העיר "מתא סלמאס דעל נהר דריך". סופר זה גם כתב, יחד עם אחיו, את כתב-יד ירושלים, הספרייה הלאומית 7706, בין השנים תרמ"ה-תרס"ב. רישומי בעלים של הסופר ושל בנו מרדכי, מהשנים תרס"ג-תרס"ה. רישום בעלים: "לרחמים וישנקה מתלין לר"ח תשרי כ"ו בו שנת תרפ"ה" (דף 132ב). [147] דף. 21.5 ס"מ. מצב בינוני-טוב. כתמים, בהם כתמי רטיבות. סימני עש, עם פגיעות קלות בטקסט. קרעים וקרעים חסרים, עם פגיעות בטקסט בדף האחרון. הדף הראשון מנותק. רישומים. כריכה חדשה. מקור: אוסף משפחת גרוס, תל אביב, PS.011.009.
מחיר פתיחה: \$2,800
הערכה: \$4,000 - \$5,000

חידושי תורה 4 עמודים גדולים שלא נדפסו בכתב יד הגאון המופלא רבי משה בן הסבא מסלבודקא. "שהיה המיועד למלא מקום אביו וחותנו הן בתורה והן במוסר" (שער 'חדושי בתרא') 4 עמודים גדולים! כתובים בצפיפות ובבהירות, מלאים וגדושים בחידושי תורתו של הגאון המופלא רבי משה פינקל בנו בכורו של הסבא מסלבודקא ומראשי ישיבת סלבודקא, שבעל ה'משך חכמה' העיד עליו שאלמלא נפטר צעיר לימים היה מגיע לדרגתו של ה'קצות החושן'! נדיר. לא נדפס! החידושים שלפנינו עוסקים בסוגיות הישיבתיות העמוקות שבמסכת גיטין. [ספיקו של אילפא האם ידיים טהורות לחצאין או לא] יצוין כי חידושי תורתו של הגאון רבי משה פינקל לא נדפסו באופן מסודר, חלקם כונסו בסדרת ספרי 'חדושי בתרא' ומעט מזעיר נדפסו ושובצו במאספים תורניים ובספרי בני משפחתו. למיטב בדיקתנו החידושים שלפנינו לא נדפסו והרוכש יזכה להפיצם בישראל (מלבד קטעים בודדים שנדפסו בספר 'חדושי בתרא', ירושלים תש"נ, עמ' נ"ה). לפנינו חידושי העמוקים של הגר"מ פינקל שגדולי דורו הפליאו את עומק למדנותו (הגר"ח מבריסק אמר עליו שלא ראה מימיו עילוי שכזה). אין כל ספק שהחידושים האותנטיים מקולמוסו של נסיך אסכולת סלבודקא - ה'קצות' של דורו (ראה הרחבה), חידושים בהבנת עומק הסוגיות הישיבתיות שבמסכת גיטין והם בוודאי יתקבלו בשקיקה בעולם התורה בכלל ובישיבות חברון (וגרורותיה) בפרט, בה כיהן הגר"מ פינקל כראש הישיבה. הגאון רבי משה פינקל - [תרמ"ד-תרפ"ו], בנו בכורו של 'הסבא מסלבודקא' רבי נתן צבי פינקל, וחתנו של ראש הישיבה הגאון רבי משה מרדכי אפשטיין. רבי משה נודע כאחד המופלגים שבעילויי ולמדני ישיבות ליטא, וכונה 'עילויי שבעילויים'. הגאון רבי משה שמואל שפירא סיפר כי רבי חיים בריסקער התבטא אודות רבי משה במילים האלו: 'עילויי כזה - מעודי לא פגשתי! החברותא שלו, הגאון רבי יחזקאל סרנא אמר, כי הוא יכול להעיד שבעת לימודם כשנתיים ימים בישיבת סלבודקא, היה ר' משה מכוון מעצמו לכל חידושיהם של רבותינו האחרונים בסוגיא, מבלי שעדיין בדבריהם! רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק שהתפעל מלמדנותו, צפה לו עתיד מזהיר בעולם התורה, ואמר כי הוא עתיד להיות ה'קצות החושן' של הדור הבא. המשגיח רבי ירוחם ליבוביץ כתב עליו את הביטויים המבהילים: "ארון ה'", "נר ישראל", "באור נראה אור". בשנת תרע"ג החל להשמיע שיעוריו בישיבת סלבודקא. בחודש אדר תרפ"ה עלה לארץ ישראל, ונמנה בין ראשי ישיבת 'כנסת ישראל' - סלבודקא בעיר האבות חברון. נפטר בחול המועד סוכות תרמ"ו, בשנת המ"ב לימי חייו, ובחיי אביו הגדול. מסורת היא במשפחתו כי לצד גאונותו המופלגת בנגלה היו לו מהלכים בתורת הנסתר ועמד בקשר עם הגאון המקובל בעל ה"לשם". מפרט: [4] עמודים, דף שורות. 21.5 ס"מ. הכל בכת"ק רבי משה בן הסבא. מצב: טוב מאוד. כתמים, מריחת דיו.

מחיר פתיחה: \$800

הערכה: \$1,200 - \$1,500

כתב-יד, חידושי סוגיות מאת רבי יהודה סג"ל, עם חידושים מרבו "החתם סופר" - עיר חדש. כתב-יד, חידושי סוגיות, מאת רבי יהודה סג"ל, כולל חידושים מרבו ה"חתם סופר". [פרשבורג ו"עיר חדש" (נוישטאדט, נאוואמעסטא, Nové Mesto), תקצ"ט-תר"ג]. חידושי סוגיות, על מסכתות ביצה, כתובות, יבמות, חולין ועוד, שנכתבו בעת לימודיו של הכותב בעיר הולדתו "עיר חדש" ולאחר מכן בפרשבורג, בשלהי ימי חייו של ה"חתם סופר" ובתחילת כהונתו של ה"כתב סופר". הכרך מכיל שני חלקים, בכתיבות שונות, שניהם מאותו כותב (בראש הכרך רשם תוכן עניינים לשני החלקים, עם מספור דפים רציף בכל הכרך). החלק שנכרך שני הוא מתקופת צעירותו, ובראשו (דף סה/1) הוא רושם את שמו: "זה הפנקס שייך לי לשמי הצעיר יהודה סג"ל, רבונא דעלמא כולו תן לי פרנסתי וצרכי הק' יהודה סג"ל". כפי הנראה, מדובר ברבי יהודה סג"ל (נפטר תרל"ו), יליד "עיר חדש". היה תלמיד החתם סופר ולאחר מכן תלמיד בנו הכתב סופר, ובהמשך כיהן בעיר הולדתו כדיין (בנו הוא רבי משה שמעון סג"ל אב"ד יאקא ופרויקירכען, בעל "ישמח לב"). מרבית החידושים הם של הכותב עצמו מתקופת לימודיו בפרשבורג ומתקופות מוקדמות יותר, אך במספר מקומות הוא מביא דברים בשם רבותיו, בהם חידושים מרבו החתם סופר - אותו הוא מכנה: "אמ"ו מהרמ"ס" [=אדוני מורי ורבי מן הרב רבי משה סופר]. חידושים אלו נדפסו בנוסח שונה בספרי ה"חתם סופר" (חידוש בדף ו/2, על דברי הרמב"ם במסוכנת, נדפס בנוסח שונה בחידושי חת"ס על חולין לג ע"א; חידושים בדף סג על ביצה דפים ג-ד, נדפסו בנוסח שונה בחידושי חתם סופר לביצה דף ג ע"ב ודף ד' ע"ב ובתורת משה לפר' וישב). כאמור, החלק השני בכרך נכתב בנערותו, בעירו עיר-חדש. במפתח העניינים שבראש הכרך הוא מפנה לקטעים בחלק השני כשהוא מציין כי כתב או אמר זאת "בילדות", או "בילדותי". לעומת זאת, החלק הראשון נכתב מאוחר יותר, כאשר למד המחבר בישיבת פרשבורג, וכפי שעולה מן החידושים לאורך החלק הראשון, הנפתחים לרוב בציון העיר פ"ב [=פרשבורג], לצד התאריכים תקצ"ט-תר"א. לדוגמה, בראש בדף א (המשמש כעין שער לחידוש הראשון) נכתב: "מה שחנני ה' פ"ב שנת תקצ"ט בקיץ ובתחילת שנת ת"ר לפ"ק". מרבית החידושים נושאים תאריכים המאוחרים לתחילת שנת ת"ר, כלומר אחר פטירת ה"חתם סופר". בדף ו/1: "בסוגי' דפסח פסוח(!) כתובת דף ט ע"ב... והקשה אמ"ו כאן ג' קושיות... ודוק היטב כי נכון הוא זו מה ששמעתי מהרב הגאון אב"ד ק"ק ע"ח" [באותן שנים כיהן בעיר רבי אלעזר שטראסער (תק"נ?) - תר"ט], תלמיד רבי אלעזר לעוו בעל ה"שמן רוקח". הוא התמנה לרב בעיר חדש בשנת תקצ"ד ונפטר שם בשנת תר"ט; ראה אודותיו: אישים בתשובות חתם סופר, עמ' עז]. אישים נוספים שחידושיהם מובאים בכתב-היד הם: "מאמ"ו דק"ק שאכטיץ מו' מאיר סאבטיש... איזה דברים נחמדים מ"ש ממנו בילדות כשלמדתי" [אצלו ברבוצה" (תוכן העניינים, בהפניה לדף 10) - רבי מאיר סאבטיש (נפטר תקצ"ח), מחכמי קהילת עיר-חדש בשנת תקע"ט בקירוב, ומשנת תקפ"א אב"ד שאכטיץ (נזכר בשו"ת חת"ס, סי' פז; שם, אה"ע ח"א, סי' קמו; החתם סופר ותלמידיו, עמ' שז); "שיל"ת יום ג' י"ט מנחם תר"ג לפ"ק. מה שלמדתי הל' יו"ט עם הגאון מו"ה זלמן באנהארד... - רבי שלמה זלמן באנהארד (נפטר תרי"ח), תלמיד רבי מאיר א"ש אב"ד אונגוואר. דיין בפרשבורג החל משנת תקצ"א. לאחר פטירת רבי דניאל פרוסטיץ ראב"ד פרשבורג, בשנת תר"ו, מילא את מקומו בתפקיד זה (החתם סופר ותלמידיו, עמ' תכט-תל). החידושים מתוארכים בכתב-היד לשנים תקצ"ט-תר"ג, מלבד מקום אחד בו מופיעה תוספת מאוחרת (בראש הכרך, בדף השני שלאחר המפתחות), בראשה נכתב: "שיל"ת... עש"ק פ' מקץ תרל"ה לפ"ק... כ' לי גיסי הצדיק מו"ה דוד שפיגלר...". רבי דוד שפיגלר אב"ד דיאנדיאש, נפטר תרנ"ח (ראה אודותיו: שם הגדולים מארץ הגר, מערכת גדולים, דף כו ע"א). [13] דף רובם ככולם כתובים משני צדדים. 21 ס"מ. נייר תכלכל/ירקרק. מצב; טוב טוב מאוד, כתמים. דף מנותק. כריכה ישנה, פגומה ומנותקת בחלקה.

מחיר פתיחה: \$2,800

הערכה: \$4,000 - \$5,000

קמיע קודש יחודי! בכתב יד קודשו של 'הסבא קדישא', הגאון הקדוש רבי שלמה אליעזר אלפנדרי. פרשת העקידה ותפלות - ברכות הבוקר, תפלת רבי ברכות התורה, בכתב יד קודשו של הסבא קדישא, הגאון הקדוש רבי שלמה אליעזר אלפנדרי זיע"א. הסגולות הטמונות באמירת פרשת העקידה - כותב הזוהר הקדוש: "וטוב לישראל להזכיר בגלות בכל יום פרשת העקידה, שתגן עליהם מכל מקרים רעים, ובת קול יוצאת ואומרת 'אל תעש לו מאומה'". בתיקוני הזוהר מובא כי "גודל מעלת אמירת העקידה... שמבטל מיתה מבני אדם ומגן מכל חולאים ומכפר עוון". במדרש תנחומא (וירא, כג) מובא כי כאשר ישראל יהיו בצרה, יפדה אותם ה' מצרתם בזכות עקדת יצחק. כה נאמר: "כשיהיו בניו של יצחק חוטאים ונכנסים לצרה, תהא זוכר להם עקידתו של יצחק, ותחשב לפניך כאילו אפרו צבור על גבי המזבח ותסלח להם ותפדם מצרתם". בבראשית רבה (נו, י) מובאים דברי רבי יוחנן: "אמר (אברהם) לפניו, 'ריבון העולמים, כיוון שכבשתי רחמי לעשות רצונך, יהי רצון מלפניך ה' אלוקי, בשעה שיהיו בניו של יצחק באים לידי עבירות ומעשים רעים, תהא נזכר להם אותה עקידה ותתמלא עליהם רחמים'". את פרשת העקידה מותר לומר אפילו בשבת, כאשר ה"מגן אברהם" בשם רבינו בחיי מציין ש"אין די באמירה, אלא להבין הפרשה וכיר נפלאות ה'". כלומר: בעת האמירה יש לשים לב לחד הגדול שעשה ה' בכך שהסכים להחשיב את הקרבת האיל כאילו יצחק אכן הוקרב, ובכל פעם שנקראת פרשה זו - מתעוררים רחמיו של בורא עולם האוהב עלינו. בטור סימן א': "וטוב לומר בכל יום פרשת העקידה, כדי להזכיר זכות אבות לפני הקב"ה, וגם להכניע היצר לעבוד השם יתברך, כמו שמסר יצחק את נפשו (בית יוסף). סגולת ה"סבא קדישא". הרב שלמה אליעזר אלפנדרי זצ"ל, שהיה מגדולי המקובלים והפוסקים נודע בחיבורו העמוק לפרשת העקידה. ההתמדה שבקריאה: נאמר בשמו כי הקפדה על קריאת פרשת העקידה בכל יום (כחלק מברכות השחר) היא סגולה לשמירה עליונה ולביטול גזירות קשות. עצירת מגפות וצרות: מסופר כי בתקופות של גזירות או חולאים, היה ממליץ לציבור לקרוא את הפרשה מתוך הכתב ובכוונה גדולה, שכן "זכות העקידה" עומדת לישראל בכל דור ודור להגן עליהם. הכנעה וביטול הגאווה: הרב אלפנדרי הדגיש שהקריאה צריכה להביא את האדם לידי ענווה – כפי שיצחק אבינו ביטל את רצונו בפני רצון ה'. כסגולה לפרנסה: בספרים הקדושים מובא שקריאת העקידה בבוקר מסייעת לפתיחת צינורות השפע, שכן היא מבטאת את האמונה שהכל מאת השם יתברך. ה"סבא קדישא" המקובל האלוקי רבי שלמה אליעזר אלפנדרי - [תקע"ג לערך – תר"ץ 1813-1930] נולד בשנת תקע"ג בערך, ונפטר בשנת תר"צ (1813-1930), מגדולי רבני טורקיה. ה'חכם באשי' של דמשק במשך 25 שנה, ולאחר מכן של צפת. התכתב בצעירותו בהלכה עם הגאון רבי עקיבא אייגר [שנפטר בתשרי תקצ"ח 1837]. רב ראשי בקושטא ובדמשק. לעת זקנתו המופלגת, בגיל קרוב ל-100 עלה לארץ ישראל וכיהן ברבנות צפת. בשנותיו האחרונות עלה להתגורר בירושלים, בה נפטר בזקנה מופלגת. בתקופת מגוריו בירושלים המעיט להתערב בנושאים ציבוריים, ועסק בביתו בתורה בדברי הלכה ובחכמת הנסתר יחד עם מתי מעט מקדושי עליון "נקיי הדעת שבירושלים", שהיו מבאי ביתו. בשנתו האחרונה הגיע האדמו"ר בעל "מנחת אלעזר" ממונקטש לארץ ישראל, באופן מיוחד, כדי לבקרו והמתיקו סוד יחד בעניני קבלה נסתרים. [מסופר, כי כשנשאל האדמו"ר אודות נסיעתו זו, התבטא ואמר בשם הבעש"ט, כי בכל דור יש גדול אחד שהוא בחינת משיח בן יוסף, והסבא קדישא היה משיח בן יוסף של הדור. [ישורון, ל', עמ' תקיד]. נהג לשלב בפסיקתו את דברי הראשונים עם הכרעותיהם של גדולי המקובלים מבית מדרשו של האר"י והרש"ש. זכה לזקנה מופלגת ומעולם לא נזדקק למשקפי ראייה על אף שנהג ללמוד בספרים עתיקים בדפוס קטן. מחיבוריו שו"ת מהרש"א, שו"ת הסבא קדישא ועוד. [2] עמודים הכל בכתב יד קודשו. נייר ירקרק. 13*21 ס"מ. מצב; טוב מאוד, כתמים ומריחת דיו, שוקם מקצועית. מחיר פתיחה: \$2,800 הערכה: \$4,000 - \$5,000

כתב יד קבלי מאת הצדיק הנסתר 'הסנדלר' הקדוש. כתב יד קבלי (קרוב ל-300 מילים) העוסק בפרשת ואתחנן בעשרת הדברות. כולו בכתב יד קדשו הברור והקריא של הצדיק הנסתר רבי משה יעקב רביקוב, הידוע בכינויו 'הסנדלר'. פריט קבלי נורא וקדוש. כתב היד שלפנינו עוסק בשתי הדברות הראשונות 'אנכי ה' ולא יהיה לך אלהים אחרים על פני' בכתב היד מסביר בדברי קבלה עמוקים בעצם כתב יד קדשו של הצדיק הנסתר הסנדלר הקדוש: 'ישראל שמעו התורה מפי הגבורה ונמצא הם למעלה מכל משרתי עליון'. המקובל רבי יעקב משה רביקוב [תרל"ג-תשכ"ז] למד קבלה מפי בעל ה'לשם שבו ואחלמה'. רבי אריה לוי זצ"ל העיד עליו: "שמעתי מפיו הקדוש של הרב קוק כי רבי יעקב הוא בלי ספק בין ה'ל"ו צדיקים!". לאחר שמרן בעל החזו"א עודדו לצאת מד' אמותיו, נודע לציבור, ורבים נושעו מברכותיו. גם גדולי החסידות, ה'בית ישראל' מגור והרמ"מ מלעלוב דיברו רבות בשגב גדולתו וקדושתו. מפרט: [2] עמ', כ 16*11 ס"מ. מצב; טוב מאוד. נקבים בודדים. מעט כתמי זמן. מחיר פתיחה: \$800	כתב יד קבלי מאת הצדיק הנסתר 'הסנדלר' הקדוש 108
כת"י ארוך/קמיע לרפואה, בכת"י המקובל האלוקי רבי יהודה פתייה. בעניני קבלה וסוד ה'. ידוע ומפורסם בכל תפוצות ישראל ממזרח ומערב, כי כתבי-ידם של גדולי ישראל - בכל הנושאים - שימשו לאורך כל הדורות כקמיעות לשמירה ולהצלחה. על אחת כמה וכמה כתב יד קדשו של גדול מקובלי דורו שנודע בשימוש הנרחב בקבלה מעשית ובכתיבת קמיעות (כמופיע בספריו בהרחבה). אמנם כל כתבי ידם של הצדיקים שימשו כקמיעות (אפילו רישום סתמי של כתובת או מספר טלפון), אך בפרט כאשר הנושא המדובר בכתב היד הוא סוד 'צלם' האדם, שעניינו רמ"ח האיברים הרוחניים, הפועלים על האיברים הגשמיים. הרי שסגולתו של כתב היד שלפנינו רבה עד מאוד, ובפרט לרפואה למחלות חשוכות מרפא, שרפואתם היחידה תלויה בכוח הרוחני הפועל על האיברים! רבי יהודה פתייה - [תרי"ט-תש"ב], מגדולי המקובלים, תלמידו של ה'בן איש חי', כונה בפי חלק מהמקובלים 'הארי מבבל'. הוא השתדל להסתיר את ידיעותיו בקבלה, אך בעקבות מעשה שאירע - מנהג מסוים שמקורו מן הגויים שנתפשט בין נשות בגדד, ולאחר שכל רבני בגדד ניסו ללא הועיל להפסיק ולאסור את המנהג הנ"ל, פרסם הרב פתייה שכל מי שיש לה חולה בביתה ותקבל על עצמה לחדול מהמנהג הנ"ל תבוא אליו והוא יתפלל על החולה שיבריא. רבים עשו כדבריו וכאשר ראו כי החולים מיד מבריאם התפרסם כפועל ישועות. הוא הוא עסק רבות בפתרון חלומות, בתיקונים ובקמיעות עפ"י הקבלה, ובמשך שנים טיפל בהוצאת דיבוקים ורוחות רעות, כמופיע בספר 'רוחות מספרות'. בשנת תרצ"ד עלה לארץ ישראל ובתקופת מלחמת העולם השנייה חיבר תפילות ותיקונים עפ"י הקבלה, וארגן טקסי תפילה של גדולי המקובלים להצלת יושבי ארץ ישראל מידי הצר הצורר. מחבר הספרים 'בית לחם יהודה', 'מתוק לנפש' 'אפיקי מים' 'יין הרקח' וספרים נוספים. [1] דף כתוב משני צידיו. 21*17 ס"מ. חותם בן הרב פתייה. מצב; כללי טוב. שביר מעט בצדדים ללא חסר בטקסט. מחיר פתיחה: \$800	כת"י ארוך/קמיע לרפואה, בכת"י המקובל האלוקי רבי יהודה פתייה. בעניני קבלה וסוד ה' 109

48 עמודים בכתב-יד קודש, פנקס הזכרונות של המקובל רבי יצחק כדורי זיע"א – ירושלים, שנות התש"י בקירוב. פנקס רשימות בכתב-ידו של המקובל רבי יצחק כדורי. [ירושלים, שנות התש"י בקירוב – 1950–1960 בקירוב]. פנקס שלם בכתב-ידו של הרב כדורי, בו תיעד את בקשות האנשים שבאו לפניו לברכה, לעצה, לפדיון נפש, אבחושים של בעיות שונות, וכן עצות או קמיעות שנתן. בכמה מן הרשימות הוסיף הרב כדורי רישום, שהטיפול ע"י סגולה: "הועיל". בראש העמוד הראשון נכתב "זכרונות". לאורך הפנקס מאות פסקאות, בכל אחת פירוט שמות הפונים אליו בשמם ושם אמם, עם אבחון הבעיה וההמלצה, לדוגמה: "ח' ציון בן מזאל (ח' ציון אטון) תהלים לרפואה והצלחה"; "... נתלמד להיות נהג ונתנו לו סמ[נ]י] כה ונסע באותו ונתהפך ונזק זרועו והילדים אשר עמו יצאו בריאים"; "... יש לו נפח בבטן והרופאים אומרים אולי יש לו תולעים הנוקבים המעים וכתבנו לו מ"ש אצלינו והועיל קצת"; "... חולה אין לה שינה בלילה, מבוהלת ופחד... ונתתי לה לעשן והועיל לשינה ובוכה". בכמה מקומות חישובים של גורלות וגימטריות של שמות (בספרות ערביות). בחלק מהמקומות מופיעות מסקנות כדוגמת: "רוח ומים שלום יהיה ביניהם ויצליחו בכל ענין"; "לא ראיתי שגאה ביניהם"; "לא ישאנה ואם ישאנה אין זוגם עולה יפה"; "מזלם עולה יפה ויצליחו בכ"ד וילידו בנים ובנות כי חמה כוכבם". הפנקס כולל גם רשימות של פדיונות נפש, לדוגמה: "פד"נ [=פדיון נפש], הכסף הזה נתנדב צדקה בעד פד"נ כללות עם ישראל זרע היהודים שבכל העולם כלו ובפרט בא"י וירושלים למקטן ועד גדול מעולל ויונק עד איש שיבה כל ופרט מזרח ומערב צ"ד מ"מ נפש לא נעדרת, שהשם יזכה אותנו כלנו כאחד להתתקן תקון גמור ומוחלט לתקן נרנ"ח ולזכות בתשובה שלמה אמתית מיראה ואהבה לכל מצות התורה ולהסיר ממנו לב האבן ולתת לנו לב בשר ולזכות לחיים טובים ארוכים ומתוקנים בתורה ומצות ובראת שמים ולא נצטרך לשום גלגול עוד ולזכות להחיות ולראות בהתגלות מלכותו יתברך בבנין בית המקדש למען שמו יתברך אכ"ר". בין הדברים כתב הרב כדורי רשימות שונות, לדוגמה (מהעמוד האחרון): "הביא לי צבע שחור ואמר צריך לערב עמו מין אבקה נמכרת בבית המרקחת נק' אמוניק"; "בס' לדוד אמת להרב חיד"א מזכיר... כתבתי למזכרת כי בספרו שם הגדולים ציין עניין ולא מצאתי וכנראה כיון לס' [פר] זה"; "אלו הספרים שנאבדו בעיר העתיקה שלח' נסים, שו"ת מהר"י קולון ד' וינציאה רע"ט, שו"ת תרומת הדשן..."; "בשנת שלשת אלפים ותשעים ושלוש לבריאת עולם, והיא שנת חמשים וחמש לחרבן בהמ"ק יבנה ויכון בב"א מלך אחשוורוש בשושן בס' מעשיות אסתר ושם אמר עשרת אלפים ככר כסף הנק' בערבי קנטאר הוא ששים מליון מת'קאל כסף". הגאון המקובל רבי יצחק כדורי - (תרנ"ט בערך–תשס"ו), נולד בשלהי המאה ה-19 בבבל (עירק), קיבל תורה וקבלה מחכמי בבל ומחכמי ירושלים, אליה עלה בשנת תרפ"ב (1922). בשנותיו הראשונות בירושלים התפרנס מכריכת ספרים וכתבי יד ולמד בישיבות "בית אל" ו"פורת יוסף". עם השנים התפרסמה חכמתו כגדול הבקאים בכל מרחבי חכמת הסוד. רבים עלו לביתו לקבל את ברכתיו, עצותיו וקמעותיו, שכן הוא נחשב מהיחידים בדורו שידעו את חכמת הקמיעות עפ"י הקבלה. עם פטירתו בשיבה טובה, למעלה מגיל מאה (107 לערך!!), נערכה לו לווייה בה השתתפו מאות אלפי בני אדם. [48] עמ' הכל בכתב יד קודשו. 17 ס"מ. מצב; טוב–בינוני. כתמים, בהם כתמי רטיבות. מעטפת קרטון מקורית, פגומה. מקור: אוסף משפחת גרוס, תל אביב, EI.011.020.

מחיר פתיחה: \$5,500

הערכה: \$6,000 - \$7,000

"אשר בחר בנביאים טובים". סימני פסקי נו"ך. בגדאד, תר"צ. עותק המקובל רבי יהודה פתיה זיע"א. קונטרס סימני פסקי נו"ך [נביאים וכתובים], סדר קריאת ההפטרות בכל שבתות השנה [איזו הפטרה קוראים בכל אחת משבתות השנה]. כולל ההפטרות עצמן של פרשות שמות ובא. דפוס אלישע שוחט, בגדאד, [תר"צ 1930]. העותק האישי של גדול מקובלי דורו, המקובל האלוקי רבי יהודה פתייה. על גבי כריכת המעטפת הקדמית מתנוססות חתימת יד קדשו "הצעיר יאודה משה פתייה יצ"ו" וכן חותמת בעלות נדירה שלו הנושאת את התואר "הרב הראשי". מלבד ערכו ההיסטורי של הספר כחפץ צדיקים של גדול מקובלי דורו, גם ערכו הסגולי רב לאין שיעור. על פי הקבלה עליית המפטיר מרמזת על ספירת המלכות. לפנינו ספר סידור ההפטרות האישי של גדול המקובלים. בראש הכרך מופיעה הפטרת פרשת שמות המסתיימת בפסוק הברכה "ותעדי זהב וכסף ומלבושך שש ומשי ורקמה, סלת ודבש ושמן אכלת ותיפי במאד מאד ותצליחי למלוכה". המקובל האלוקי רבי יהודה פתייה [תרי"ט-תש"ב], מגדולי המקובלים שבכל הדורות, תלמידו של ה'בן איש חי', כונה בפי חלק מהמקובלים 'הארי מבבל'. התפרסם כפועל ישועות. הוא הוא עסק רבות בפתרון חלומות, בתיקונים ובקמיעות עפ"י הקבלה, ובמשך שנים טיפל בהוצאת דיבוקים ורוחות רעות, כמופיע בספר 'רוחות מספרות'. בשנת תרצ"ד עלה לארץ ישראל וכאן התפרסם עד מהרה כגדול המקובלים. המקובל רבי מרדכי אליהו בהקדמתו הנ"ל לספר בית לחם יהודה (ירושלים תשס"ו) תולה בכוחו של הרב פתייה את הצלת עם ישראל בארץ ישראל, פעמיים, וז"ל: "במלחמת העולם השניה, כאשר היטלר ימח שמו וזכרו והנאצים שר"י חשבו לאבד את זרע ישראל ח"ו, שכבשו חלקים רבים מן העולם והגיעו קרוב למצרים, מספר ימים נותר להם להגיע לארץ ישראל ולירושלים עיר הקודש ורצו להפיק את זממם ולכלות שארית עם הקודש בארץ ישראל... הרב המחבר לא נח ולא שקט והיה עושה תפילות והקפות עם שבעה כורתי ברית, סליחות ותעניות להסיר את רוע הגזירה. באחד הלילות בליל שישי ישב עם תלמידיו בבית הכנסת אוהל רחל ולאחר תיקון חצות עשה את התפילה של שבעה כורתי ברית המוזכרת בספרו אסירי התקוה כשכולם בוכים בדמעות שלישי ואחר כך ישבו על הארץ לבכות ולהתחנן כשבידיהם צלחות מלאות בדמעות שנזלו על לחיהם. בשעת התפילה עבר במקום הגאון האדמו"ר מגור האמרי אמת זצוק"ל ושמע קול בכי וקול נהי בחצות לילה נכנס וראה שיושבים ומתפללים בדמעות שלישי, יצא ואמר "בטוח אני שהתפילות האלו ימנעו מהצבא הגרמני לבוא לארץ, הם יכשלו והיתה הרווחה ליושבי ארץ ישראל" הוסיף ואמר "אם היו רבנים כאלה באירופה לא היתה שואה" ואכן בכח תפילותיו הוא ושליחיו, נסוג גנרל רומל ימח שמו וזכרו ממצרים ושמחה ליהודים אבל לגויים" עכ"ל. עוד הוא כתב שם: "במלחמת יום הכיפורים היה עם ישראל מצוי במצב קשה מאוד. אויבים צרו עלינו מדרום ומצפון וחשבו לכבוש את הארץ משני הכיוונים. תלמידיו של המקובל הרב המחבר זצוק"ל עלו לקברו עם הספר אסירי התקוה ועשו שם את התפילות כמו שהוא עשה ובלשון זה אמרו "רבנו, עם ישראל נמצא בצער וגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחיהם, עמוד נא בתפילה על עם ישראל וארץ ישראל". מיד לאחר שסיימו את התפילה, התקבלה ידיעה שחל מהפך וחיילי ישראל חצו את תעלת סואץ כולם ידעו שזה בכוחו של הצדיק זיע"א" עכ"ל. ז דף, 20 ס"מ. כריכת מעטפת. מצב; בינוני-טוב. כתמי זמן. קרעים ללא חיסרון. בשער קרע מודבק, ללא חיסרון. מחיר פתיחה: \$2,000 הערכה: \$2,500 - \$3,000	 אשר בחר בנביאים טובים. סימני פסקי נו"ך. בגדאד, תר"צ. עותק המקובל רבי יהודה פתיה זיע"א 111
קבלה. רפדוני בתפוחים. ברלין, תע"ב 1722 - דפוס ראשון. ספר רפדוני בתפוחים - פירוש על דרך הדרוש והקבלה, לאגדות רבה בר בר חנה שבפרק המוכר את הספינה, ועוד אגדות חז"ל. מאת רבי אליקים גץ אב"ד הילדסהיים. הסכמות רבי דוד אופנהיים, רבי נפתלי הכהן כ"ץ ועוד. ברלין, תע"ב 1722 - מהדורה ראשונה. ל דף. 19 ס"מ. מצב; כללי טוב, יש דפים עם נקבי עש, כתמי חלודה, כריכה עתיקה. מחיר פתיחה: \$800 הערכה: \$1,200 - \$1,500	 קבלה. רפדוני בתפוחים. ברלין תע"ב 1722 - דפוס ראשון 112

חמדת ימים: כתב יד קבלי סגולי - מאת המקובל האלוקי הרש"ש - רבי שלום שבזי זיע"א. שני עמודים סגוליים בענייני קבלה, בכתב יד קודשו של הרש"ש הראשון, המקובל האלוקי רבי שלום שבזי, גדול משוררי תימן ושעל פי המסורת התימנית היה זוכה מדי ערב שבת לקפיצת הדרך מתימן לארץ ישראל. מהדורה ראשונה שלא נדפסה. תימן, שנת ה'ת' [1640] לערך. כתב היד שלפנינו הינו מתוך ספרו הנודע של הרש"ש על התורה 'חמדת ימים', ולמרות שכתב היד ערוך בעיצוב טיפוגרפי מושלם ומוכן לדפוס, כולל הביאור 'ת"ט' [תוספת טעם] בצדי העמודים, מופיעים בו קטעים שלא נדפסו בספר. כנראה שלפנינו דף נדיר מתוך ה'מהדורא קמא' לספר חמדת ימים, שלא נדפסה מעולם. אותה סיים הרש"ש לכתוב בשנת ה'ת"ו [1646] ושהייתה ידועה עד היום רק על פי המסורת! (הנוסח שנדפס בסופו של דבר הינו מתוך ה'מהדורא בתרא' של כתב היד אותה כתב הרש"ש בשנים מאוחרות יותר; ראה 'קובץ מאמרים' במלאת 350 שנה להולדתו, בהוצאת הועד הכללי לקהילת התימנים, ירושלים תשל"ב, עמ' י'). מלבד ערכו ההיסטורי (והכלכלי) של כתב היד ככתב יד קדשו של גדול משוררי ומקובלי תימן, הרי שגם ערכו הסגולי רב לאין שיעור. כידוע כתבי ידם של גדולי הדורות מכל העדות החוגגים שימשו ועדיין משמשים בכל תפוצות ישראל כקמיע בדוק ומנוסה לשמירה ולהצלחה. בעצם כתב יד קדשו של אחד משני הענקים שהצמיחה גולת תימן מיום גלותם מעל אדמת ארץ הקודש. אגב, שמם של שני הענקים היחידים שהצמיחה גלות תימן, זהה - שניהם מכונים "הרש"ש": המקובל ר'בי שלום ש'בזי שכתב ידו מופיע לפנינו והמקובל שפעל כמאה שנים אחריו ר'בי שלום ש'רעבי, והוא פלא! המקובל האלוקי רבינו שלום שבזי - הרש"ש [שע"ט-תנ"ה], מכונה בפי יהודי תימן "אבא נשלם שבזי". גדול משוררי תימן, צדיק בעל מופת, חכם ומקובל, והאישיות הנערצת ביותר על יהדות תימן. רבי שלום שבזי היה בקי עצום בכל חלקי התורה, בנגלה ובנסתר ועסק בקבלה מעשית. בעיקר נתפרסם בשיריו ובפיוטיו הרבים, שהגיעו ליותר מאלף ומהם ידועים כיום למעלה מחמש מאות, אשר בהם טמונים סודות ורמזים עמוקים מחכמת הקבלה. שיריו ופיוטיו מלווים את יהודי תימן בשבתות ובחגים, בסעודות מצוה, ובכל תחנות וטקסי החיים. בקרב יהודי תימן נפוצים אודותיו סיפורי נפלאות ומופתים. האגדה מספרת כי בכל ערב שבת נעשה לו נס "קפיצת הדרך", והיה מגיע לארץ ישראל לשבות בה, פעם בירושלים, פעם בטבריה, פעם בעכו או בחברון, ובמוצאי השבת היה שב אל ארצו. רבי יעקב ספיר שביקר בתימן כותב כי ראה באחד מחיבוריו של רבי שלום שבזי כי כותב על כך במפורש: "הייתי בירושלים וראיתי מחזה כך וכך, ובצפת כך וכך...". באחד משיריו כותב: "לבי בתימן, רק נשמתי פרחה ארץ צבי, הומה כמו אילת". ידועים מעשי נסים שפעל לישועת הכלל, ועל כוחותיו המופלאים ברפואת חולים, בפקידת עקרות, ועוד. הרש"ש חיבר ספרים רבים בהלכה, אגדה וקבלה. בין היתר כתב ספר בשם "גורל החול" בקבלה מעשית. קברו בעיר תעז ידוע כמקום קדוש אליו נהגו יהודי תימן לעלות לרגל מדי שנה בשנה. מפרט: [2] עמ', 21X15 ס"מ. נייר עבה ואיכותי. מצב: טוב-טוב מאוד. כתמים, מעט נקבי עש.

מחיר פתיחה: \$900
הערכה: \$1,200 - \$1,400

ספר שמירה!! שער היחודים להאריז"ל. מהדורה חסידית, במצוות הרה"ק מסדיגורא. לעמברעג תרט"ו. ספר סגולה המכיל קמיעות עוצמתיים ששמשו את גדולי החסידות! "אתמחי גברא ואתמחי קמיע לכל מקרה רעה לשריפה ומגיפה ... מרבינו האר"י הקדוש" (נוסח השער). "הרב הצדיק... מסאדיגערע צוה עלי להדפיס ספר הקדוש... גם לקח הקמיעות עבורו, וגם אביו הצדיק הקדוש [מרוז'ין] לקח ג"כ הקמיעות, גם כל אחיו הצדיקים שיחי' לקחו אותם מאתי" (הקדמת הספר). כתבי האר"י: ספר שער היחודים, הנבואה, רוח הקודש, ותיקון עוונות; ספר צדיק יסוד עולם; וכן קמיעות עוצמתיים ששמשו את גדולי החסידות, שנדפסו כאן לראשונה. למברג [תרט"ו] 1855. מהדורה חסידית חשובה ביותר שנדפסה במצוות הרה"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורא. ספר שמירה להגנה משרפה ומגפה: "וגודל יקר היחודים והשמות הקדושים והנוראים האלה מגני ומצלי מכל פגע רע, וגם נמצא פה קמיעות חדשות לכל מקרה רעה, לשריפה, ומגיפה המרגשות לבא לעולם" (מתוך נוסח השער). הספר כולל גם קמיעות קבליים שנדפסו לראשונה במהדורה זו, אשר גדולי צדיקי החסידות באותו הדור כהרה"ק מרוז'ין וכל בניו הקדושים, והרה"ק רבי מאיר'ל מפרמישלאן השתמשו בהם עבור עצמם ובני משפחתם (כמופיע בהקדמה). המביא לדפוס רבי יהודה ליביש רפאפורט כותב בהקדמה: "ובשבטי ישראל אודיע נאמנה נ"י הרב הצדיק בנן של קדושים וכו' וכו' מו"ה אברהם יעקב נ"י בן רבינו הצדיק המפורסים מופת הדור אור ישראל וקדושו בוצינא קדישא חסידא ופרישא מו"ה ישראל זצלה"ה מסאדיגערע צוה עלי להדפיס ספר הקדוש שער היחודים... גם לקח הקמיעות עבורו, וגם אביו הצדיק הקדוש הנ"ל לקח ג"כ הקמיעות, גם כל אחיו הצדיקים שיחי' לקחו אותם מאתי. גם הרב הצדיק.... המפורסים מופת הדור בוצינא קדישא חסידא ופרישא אור המאיר לארץ ולדרים מו"ה מאיר זלה"ה מפרמישלאן... קנה אצל מוכ"ז ג"כ הקמיעות ואמר שאמת וצדיק כי המה מסוגלים מאוד לכל חולה ופגע רע ר"ל". הרה"ק רבי יוסף סג"ל לנדא מיאסי, שלמד קבלה בחברותא עם רבי ישראל מרוז'ין כותב בהסכמתו שהספר הוא שמירה משריפה והצלה ממגפה ר"ל ומשאר צרות רבות "עלה לתרופה, שמירה משריפה, והצלה ממגפה רחמנא לצלן, ומשאר צרות רבות". ורבי ישעיה שור מחאטין כתב בהסכמה שהקמיעות הם בדוקים ומנוסים, והספר הוא שמירה גדולה בבית. בדף לב, ב נדפס על פני כל העמוד: קמיע זו למגיפה מהאר"י הקדוש, ובדפי בספר שרטוטים קבליים וקמיעות רבים. בשער: חלק ראשון, אבל לא נדפס יותר. [2] מד, מז-נח דף, כ 23 ס"מ. בסופו נדפס פירוש [מהר"י סרוק] על זמירות השבת שחיבר האריז"ל. מצב: טוב-טוב מאוד. כתמי זמן. כריכה מקורית רופפת. מחיר פתיחה: \$1,500 הערכה: \$2,000 - \$3,000

מבוא שערים העותק האישי עם הגהות בעצם כתב יד קודש המקובל הרב השד"ה! ספר מבוא שערים לרבינו חיים ויטאל, עם הגהות וביאורים מאת רבי מנחם מענכין בלא"א מו"ה שלום ז"ל היילפרין, על ידי ר' שלמה ברוך ורבי משה פנחס צופיוף הכהן. ירושלים, תרס"ד [1904]. שער מוזהב. העותק של המקובל האלוקי הרב השד"ה רבי חיים שאול דווין הכהן, לאורך הספר ישנם הגהות חשובות וקבליות בכתובת יד קדשו של הרב השד"ה. בדף הכריכה רישום בעלות שאלה על מנת להחזיר לבעליו משה דווין הכהן [נכד הרב השד"ה בן לבנו הר מאיר] שהוא בעל הספר הזה. אם כן כאמור לפנינו ספר קבלה מר' חיים ויטאל והעותק האישי בו הגה בקדושה ובטהרה, והגיה הגהות בכתובת ידו הטהורה גדול המקובלים רבינו חיים שאול דווין הכהן זיע"א, המכונה הרב השד"ה, רבו של הרב פתייה, ובעל 'כף החיים'. במקור [2] עו דף. לפנינו [1] עו דף. [חסר דף שאחרי השער]. שער מוזהב. 35 ס"מ. מצב; כללי טוב למעט דף השער מנותק וקרוע באמצעו עם הדבקה וחסר בחלקו העליון. דפים מנותקים, ללא כריכה אחורית וגב. המקובל האלוקי רבי חיים שאול דווין הכהן – 'הרב השד"ה' - [תרי"ח-תרצ"ג], מגדולי המקובלים. רבה הראשי של ארם צובה, וראש ישיבות המקובלים "בית אל" ו"רחובות הנהר". נולד בחלב לאביו הרב שאול עזרא הכהן דווין (נכתב גם דווין) שהיה רבה הראשי של ארם צובה ומחבר הספר אמת מארץ. בשנת תרמ"ז החל לשמש כרבה של חלב, ובשנת תר"ן הוא עלה לארץ ישראל עם קבוצת רבנים מחלב. בירושלים היה מראשי ישיבת בית אל-שבעיר העתיקה וכאשר נוסדה ישיבת רחובות הנהר, בשנת ה'תרנ"ח בשכונת הבוכרים בה למדו כ-60 חכמי קבלה והתפללו עפ"י כוונות הרש"ש, נקרא רבי חיים שאול דווין הכהן שהיה אז בצעירותו לעמוד בראשה. במשך כל ימות השנה עבר לפני התיבה בתפילות והיה עומד זמן רב ומתפלל עפ"י הכוונות ללא סידור בידו. בימים הנוראים, רבים מבני ירושלים נהגו להצטופף בבית הכנסת על מנת לזכות ולהתפלל עמו. בחזרת הש"ץ, כאשר הגיע לברכת 'המחזיר שכינתו לציון' היה פורץ בבכי, ומדי יום מצאו את הקרקע במקום שבו עמד רטובה מדמעותיו. היה בין המסכימים על פירוש 'הסולם' לספר הזוהר, לצד רבי יוסף חיים זוננפלד הכותב שם על רבינו: "האמת אגיד, שאני יודע מך ערכי, כי אפילו בפשט איני כדאי ליתן הסכמה, מכ"ש בדבר שלא בי הוא, אבל כולי עלמא מכירים את כבוד שר המסכים הנ"ל (הרב השד"ה), הכהן הגדול בלימוד הקבלה ומפורסם שמו". היה רבם ומאורם של חלק חשוב מחכמי ירושלים המקובלים, ספרדים ואשכנזים. כוחו היה בתפלתו, וברכתו עשתה פרי. גדולי הרבנים והאדמו"רים שביקרו בארץ היו באים אליו להתברך ממנו, ולשוחח אתו בדברים העומדים ברומו של עולם. חיבוריו: ספר "איפה שלימה" – פירוש על אוצרות חיים. "ספר ייחודים". "הערות הרב השד"ה" על דברי הרש"ש בספר נהר שלום. "שר שלום" ו"פירוש על שיר השירים". "פאת השדה" ועוד. עוד בהיותו בארם צובה נהג לרשום חידושיו בחכמת הקבלה בגליונות ספריו, לאחר שכבה מאור עיניו היו התלמידים היושבים לפניו רושמים את דבריו על הגליונות. (רבי יהודה פתייה ה"בית לחם יהודא", רבי יעקב חיים סופר ה"כף החיים", רבי סלימאן אליהו, רבי אליהו מערבי ואחרים). מחיר פתיחה: \$2,900 הערכה: \$3,500 - \$4,000

ראשית חכמה – להמקובל האלוקי רבי אליהו וידאש תלמיד הרמ"ק. קושטאנדינא, תצ"ו (1736). מהדורה מפוארת ונדירה. ספר "ראשית חכמה", חיבורו הקבלי והמוסרי המונומנטלי של המקובל האלוקי רבי אליהו די וידאש, מתלמידי הרמ"ק וגורי האר"י בצפת. קושטאנדינא, [תצ"ו – 1736]. דפוס יונה בן יעקב אשכנזי. שער מפואר, מעוטר בפיתוחי עץ ומוטיבים טיפוגרפיים האופייניים לדפוס קושטא במאה ה-18. "הראש לכל הספרים הוא הסה"ק ראשית חכמה אשר חיבר איש צדיק וקדוש, אשר כל רואה בו יראה שהקב"ה משתעשע עמו בגן עדן, כי בודאי דבריו דברי רוח הקודש ושרתה עליו שכינה" (חיים וחסד להרה"ק רבי חיים חייקא מאמדור זיע"א). ספר "ראשית חכמה" הוא מנכסי צאן הברזל של ספרות המחשבה, המוסר והקבלה של חכמי צפת במאה ה-16. החיבור משלב ביד אמן את יסודות תורת הנסתר של רבי משה קורדובירו (הרמ"ק) עם הדרכות מעשיות לתיקון המידות, קדושה ויראת שמים. המהדורה שלפנינו נחשבת למהדורה חשובה ומדויקת במיוחד, אשר נדפסה באחד ממרכזי התורה והדפוס המרכזיים של יהדות ספרד והאימפריה העות'מאנית. ספרים שנדפסו בקושטא בתקופה זו מצטיינים ביופיים הטיפוגרפי ובאיכות הנייר שלהם, והם מבוקשים מאוד בקרב האספנים בשל שכיחותם הנמוכה יחסית כיום בשוק הספרים, רבים מהם אבדו בשריפות הגדולות שפקדו את רובעי היהודים בעיר במאות ה-18 וה-19. [1], שד, [20] דף. 21 ס"מ. נקבי עש קלים. כתמים. כריכה ישנה עם פגם. מצב; כללי טוב. מחיר פתיחה: \$400

שני עמודים בכתב יד קדשו של ה'בן איש חי' - מפורסם כקמיע מומחה. כתב יד ארוך המתפרס על פני שני עמ' [כ-250 מילים], כתוב בעצם כתב יד קדשו של גדול חכמי המזרח רבינו יוסף חיים בעל ה'בן איש חי'. בגדד, תרנ"ד [1894]. בכתב היד שלפנינו מזכיר הבן איש חי את האמרה המפורסמת בגמ' במסכת שבת [פ"ח:- פ"ט.] בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה בינינו.. ומסביר דבריו באריכות ובטוב טעם.. כתבי ידו של ה'בן איש חי' שימשו את יהדות המזרח בכלל ואת יוצאי בבל בפרט, כקמיע מומחה, בדוק ומנוסה לרפואה, להצלחה ולשמירה. בעקבות שימושם כקמיעות נמכרים כתבי ידו של הבן איש חי בדרך כלל בדפים בודדים ולעתים אפילו כשורות ספורות - לפנינו ששה עמודים שלמים כתובים בעצם כתב יד קדשו! רבינו יוסף חיים - [תקצ"ג-תרס"ט]. בעל ה'בן איש חי', מנהיגה של יהדות בבל וגדול חכמי המזרח בדורו. תלמידו של רבי עבדאללה סומך. בדרשותיו המיוחדות היו מתאספים אלפי איש לשמוע את דרשותיו שנמשכו במשך שעות ארוכות. מספרים שגם הרחובות שמסביב היו מלאים אדם שלא הצליחו להיכנס והמשטרה הייתה נערכת מדי דרשה בכוחות מתוגברים לשמור על הסדר הציבורי. הבן איש חי נחשב כגדול הדור בנגלה ובנסתר ונודע בקדושתו הרבה ובמופתים שחולל. בשנת תרכ"ט כאשר השתטח על קברו של בניהו בן יהוידע גילו לו מן השמים שהוא משורש נשמת בניהו בן יהוידע ולכן קרא את שמות עשרות חיבוריו בשמותיו וכינוייו של בניהו בן יהוידע הנקובים בתנ"ך: בן איש חי, בן איש חיל, בן יהוידע, רב פעלים ועוד. מפרט: [2] עמ', כ 11X13 ס"מ. כתב חצי קולמוס. כתיבה אוטוגראפית עם מעט תיקונים. הכל בכתב יד קדשו של הבן איש חי. מצב; טוב מאוד.

מחיר פתיחה: \$700
הערכה: \$1,500 - \$1,800

ספר תפילות ושירים שהיו בשימוש האישי רבות בשנים של המקובל האלוף רבי חיים פלאג'

ספר תפילות ושירים שהיו בשימוש האישי רבות בשנים של המקובל האלוף רבי חיים פלאג'. ספר שתי ידות, מאת "גדול הדור" [לשון החיד"א] המקובל רבינו מנחם די לונזאנו "הרמד"ל". הספר כולל את מרבית חיבוריו של הרמד"ל, שנדפסו ברבות הימים כספרים בפני עצמם. מהדורה ראשונה. וונציה, שע"ח [1618]. לפנינו העותק האישי של המקובל והפוסק הנערץ, רבינו חיים פלאג' בעל ה'כף החיים' (הראשון). מתוך עותק זה כתב ה'כף החיים' את ספריו, בהם הוא מזכיר את הספר שלפנינו עשרות פעמים! בראש דף השער מתנוססת חתימת יד קדשו "הצעיר חיים פלאג' ס"ט". צמוד לחתימתו של הגר"ח פלאג', מופיעה הקדשה ארוכה, התוחמת את החתימה מכל צדיה. כמו כן לאורך גיליונות דפי הספר מופיעים הגהות וסימוני הגהה רבים, חלקם בכתיבה איטלקית-יהודית קדומה, ויתכן שנכתבו בידי כמה כותבים. תוכן ההקדשה וההגהות לא נחקר על-ידינו. מתחת לחתימתו של הכף החיים מתנוססת חתימתו תלמידו רבי יעקב חזן מאיזמיר "הצעיר יעקב חזן"; שהגר"ח פלאג' מזכירו כמה פעמים בספריו (כפר לחיים, דף א; ראה חיים ח"ב, דף פח). בספרו "עיני כל חי" (ב"מ דף נב) כותב עליו הגר"ח פלאג': "בני ותלמידי הרב ועצום ונז"י כמוהר"ר יעקב חזן". בדף ג: מתנוססת חתימת תלמיד נוסף של הגר"ח, רבי אברהם שלום חי חמוי "מק"כ [מקנת כספ] לע"ק [לעבודת קונו] הצעיר הא"ח [הרב אברהם חמוי] .. ס"ט. מפרט: קעו דף. 19 ס"מ. נייר משובח. כריכת חצי עור מקורית, במצב טוב, עם הטבעת שם הספר בזהב על השדרה. מצב טוב-טוב מאוד; רישומי בעלות. מספר הגהות קצוצות. נקבי עש.

בספריו מזכיר הגר"ח פלאג' את
הספר שלפנינו לא פחות מ-27 פעמים (!) ובכל פעם שהכף החיים מציין את מספר הדף שבספר, הוא מפנה במספור-הדפים למהדורה הראשונה שלפנינו: לדוגמה: "וכתב הרב שתי ידות, באצבע דרך חיים, דף פ"ב ע"ב ומסתברא לי דבכל יום ויום עובר ועיין מ"ש שם" (ספר חיים, דף קז ע"א). זאת למרות שבדורו של הכף החיים כבר נדפסה המהדורה השניה והמורחבת משמעותית של הספר (ברלין, תק"ה), כך שוודאי שאת כל ספריו כתב בעל הכף החיים מתוך המהדורה הראשונה של השתי ידות, הלא הוא העותק הקדוש שלפנינו. ביוגרפיה: מחבר הספר המקובל רבי מנחם בן יהודה די לונזאנו [הרמד"ל; ה'ש"י - לפני ה'שפ"ו], מגדולי חכמי דורו. החיד"א מכנהו "גדול הדור" (פתח עינים מגילה ז ע"ב ד"ה ומריש). "גדול הדור הרב דכל בני הגולה" (שם הגדולים בערכו). הנודע ביהודה מכנהו בהקדמת ספרו "הרב דכל בני הגולה". "חכם אמיתי גדול דעה הרב העצום" (לשון רבי דוד פארדו, מזמור לדוד, דף נז ע"א). "עיר וקדיש" (טוב עין סי י"ח). "הרב הא-להי" (לשון רבי משה חאגיז בהקדמת מגן דוד אמ ד תע"ג). בעלי הספר הגאון והמקובל רבי חיים פלאג' [תקמ"ח-תרכ"ח], מגדולי חכמי ספרד בתקופת האחרונים. אב"ד איזמיר ורבה הראשי של האימפריה העותמנית. ספריו הרבים בהלכה, אגדה וקבלה הם ספרי יסוד בפסיקת ההלכה בכלל והספרדית בפרט. היה מגדולי המשיבים לשאלות שהגיעו אליו מכל העולם היהודי - סוריה, מרוקו, פולין, תוניסיה, גרמניה ושווייץ. היה נוהג לומר "לשם יחוד" לפני כתיבת תשובה. בגיל עשרים וחמש בלבד הוסמך על ידי זקנו רבי יוסף רפאל חזן זיע"א בתואר "החכם השלם", ולאחר פטירת אביו רבי יעקב פלאג' זיע"א הסכים להתמנות בגיל ארבעים לדיין. בהיותו בן חמישים ושבע הוא מונה לרב הראשי (החכם באשי) כלומר, "ראש החכמים", סגולת צ"א פרוטות: חלק מהסגולות שייסד התפרסמו בכל תפוצות ישראל, אפילו בארצות אשכנז. כגון הסגולה המפורסמת המובאת מספר פעמים בספריו: "ערב שבועות יפריש צ"א פרוטות וישלים על שיעור ב' פעמים ב"ן ויתנם לתלמיד חכם עני ועניו, והוא תיקון לעוון אדם הראשון ועוון העגל ולפגם הברית והוא סגולה לחשוכי בנים ומקרב הגאולה (מעשה הצדקה דף קט ע"ב)". ידועה גם הסגולה לעשירות המובאת בכף החיים: "אשרי אדם שיש לו בראש חודש תלמידי חכמים על שולחנו זהו דבר גדול שתהיה לו הצלחה והרווחה בכל החודש, ובחנוני נא בזאת. נודע דהמרבה בצדקה בראש חודש שכרו כפול משאר הימים.. ואין ספק דהיא עמדה להם יחד עשירים דגם ה' יתן הטוב" (כף החיים סימן ל"ד). חותם נוסף הגאון רבי יעקב חזן בעל 'ככב מיעקב'. תלמידו של הגאון רבי חיים פלאג' זלה"ה, בישיבתו בית יעקב באיזמיר. רבי חיים מזכירו בספרו עיני כל חי על מסבת בבא מציא דף נב בזה הלשון "בני ותלמידי הרב ועצום ונז"י כמוהר"ר יעקב חזן"; ראה גם בספרי החב"י קפר לחיים דף א, ראה חיים ח"ב דף פ"ה, שמתארו "החכם השלם". (אנציקלופדיה לחכמי טורקיה, ירושלים תשס"ו, עמ' 355; ארזי הלבנון, ירושלים, תשס"ו, עמ' 589) חותם נוסף הגאון רב אברהם שלום חי חמוי [כפי שחותם הא"ח]. (תקצ"ט-תרמ"ז) נולד בחלב בט' בכסלו תקצ"ט למשפחה שהשתייכה למעמד החכמים. אביו היה תלמיד חכם ומקובל. אמו, הייתה בתו של מהר"י ששון ומצד אמה נכדתו של הרב חאלפון כאסכי, אביהם של הרבנים שלום ועזרא כאסכי, שלושתם מחשובי הרבנים בעיר. את חינוכו קיבל בישיבות בעיר, ומלבד אביו קיבל

תורה גם מר' רחמים ענתיבי - שכינה 'מורי ורבי' - ומדודו ר' שלום כאסכי הנזכר. בתחילת שנות העשרים לחייו נסע הא"ח לאיזמיר שבתורכיה ולמד אצל רבי חיים פאלאג'י. בגיל 25 שב לחלב ונשא אישה, אך נישואיו הסתיימו במותה כבר לאחר שנתיים. מאז נותר הא"ח עירי בחייו. בעת שהותו בעיר מרקש שבמרוקו, חולל הא"ח נס הורדת גשמים וביטול גזירות שהוטלו על יהודי מרקש. חיבר למעלה מחמישים ספרים. (ראה עוד גרשם שלום, אסתר ליבס (ע), שדים, רוחות ונשמות: מחקרים בדמונולוגיה, ירושלים: מכון בן-צבי לחקר קהילות ישראל במזרח, 2004, עמ' 270, וראה האח נפשנו, ירושלים: יריד ספרים). מחיר פתיחה: \$8,000 הערכה: \$9,000 - \$10,000	
וריאנט! תהלים "עוללות יהודה" – סאטמר, תרפ"ז – הקדשה בכתב-יד רבי אברהם חנוך פרידמן דומ"ץ סאטמר. ספר תהלים, עם פירוש "עוללות יהודה", מאת הגאון רבי יהודה גרינוואלד אב"ד סאטמר בעל "זכרון יהודה", עם "אגרת מוסר מרמב"ן" ו"צעטיל קטן מרבינו אלימלך". סאטמר, דפוס מאיר ליב הירש, תרפ"ז [1927]. מהדורה ראשונה. העותק שלפנינו היה בבעלות אחיין-המחבר הגאון רבי אברהם חנוך פרידמאן דומ"ץ סאטמר, [בן-בתו של ה"חתם סופר" ואחיין המחבר], אשר נתנו במתנה כדורון דרשה לחתן ר' אברהם בן הנגיד ר' משה שימאן [הנגיד ר' משה שימאן נזכר ברשימת המתנדבים שבסוף הספר]. בראש דף השער הקדשה בכתב-ידו: "ד"ד [דורון דרשה] לכבו' הב' החתן תמים למו"מ [למצות ומעשים] טובים מופ' [מופלג] בתו"י [בתורה ויראת שמיים] מו"ה אברהם בן הנגיד ר' משה שימאן מפה ליום חתונתו ושמחת לבו ויה"ר [ויהי רצון] שיעלה זיווגם יפה ויזכה לבנות בית נאמן בישראל כיר"א [כן יהי רצון אמנו] – מידידו הק' אברהם חנוך פר"מ דומ"ץ דפה"; תחת ההקדשה מופיעה חותמתו: "אברהם חנוך פר"מ, דומ"צ פק"ק ארטה. סאטמאר יע"א". בראש הספר נדפסה הסכמתו של רבי אברהם חנוך פרידמאן הנ"ל, המעיד כי מסר למו"ל רבי חיים צבי צימענד, "תלמוד מובהק וחביב מאוד מאדמו"ר הגאון הקדוש החסיד מרן יהודה גרינוואלד", את כתב יד קדשו של המחבר על התהלים: "הנני נותן לו השורה הזאת לעד ולראי' בידו שמסרת לי בשמחה רבה העתקות מהפירוש 'עוללות יהודה' על תהלים שהשאיר אחריו ברכה בעל המחבר הקדוש". ברשימת "שמות החותמים" בעיר קראלי שבסוף הספר, מופיע שמו של האדמו"ר מסאטמר רבי יואל טייטלבוים: "הרב הגאון הצדיק מו"ה ר' יואל טייטלבוים אב"ד שליט"א", ושם חתנו הרה"ק רבי חנניה יו"ט ליפא מאייר-טייטלבוים. הגאון רבי אברהם חנוך פרידמן - (תרכ"ו- נספה בשואה תש"ד), בן-בתו של ה"חתם סופר", ותלמידו המובהק ונאמן ביתו של המחבר רבי יהודה גרינוואלד, שאמצו משחר ילדותו כבן והשיאו עם בת-אחיו. ערך והוציא לאור את כתבי רבו רבי יהודה גרינוואלד ואת כתבי סבו ה"חתם סופר". שימש במשך עשרות שנים כדיין ומו"ץ בעיר סאטמר (משנת תרס"ה), ניהל בה ישיבה גדולה וכיהן כרב בית הכנסת "מחזיקי תורה" נוסח אשכנז בעיר. היה בין אלו שפעלו למען מינויו של האדמו"ר רבי יואל טייטלבוים לרבה של סאטמר. [4], רנו, [10] דף. 22.5 ס"מ. מצב טוב. כתמים. קרע חסר בשולי דף פט, עם פגיעה בשולי הטקסט. חותמות. חיתוך שוליים מזהב. כריכת עור חדשה ומפוארת. וריאנט – בעותק שלפנינו נדפסו [10] דף! בסוף הספר, בהם נוספו שמות רבים נוספים לרשימות "המתנדבים" ו"החותמים"; במרבית העותקים נדפסו [4] דף בלבד. מחיר פתיחה: \$800 הערכה: \$1,000 - \$1,200	 וריאנט! תהלים "עוללות יהודה" – סאטמר, תרפ"ז – הקדשה בכתב-יד רבי אברהם חנוך פרידמן דומ"ץ סאטמר 119

תורת משה לאלשיך הקדוש העותק של הרה"ק רבי ניסן טייטלבוים נכד ה"ייטב לב" וחתן ה"קדושת יו"ט" מסיגט. תורת משה שהיה בבעלות הרה"ק רבי אברהם ניסן טייטלבוים מסיגט (בן הרה"ק רבי משה יוסף טייטלבוים מאוהעל וחתן דודו בעל ה"קדושת יו"ט" מסיגט): ספר תורת משה, פירוש על חמשה חומשי תורה וחמש מגילות, מאת רבי משה אלשיך. ווארשא, יהושע גרשון מונק, [תרנ"ה] 1895. שלושה שערים מאוירים בדמויות משה ואהרן. העותק שלפנינו הוענק כדורון-דרשה להרה"ק רבי אברהם ניסן טייטלבוים, בעת נישואיו עם הרבנית מרת העסא, בת-דודו האדמו"ר בעל ה"קדושת יו"ט" אב"ד סיגט. רישומי בעלות בדף השער: "זה הספר נתתי לדורן דרשה לכבוד [נ]דיד נפשי כבוד החתן מופלא ומופלג בתורה וי"ש וכו' וכו' שלשלת היוחסין כש"ת מו"ה ניסן] בן הרב הצדיק המפורסים מרן משה יוסף ט"ב זצ"ל אב"ד דק"ק איה[ל], חתן הרב הצדיק דפה ק"ק סיגעט יע"א] – הק' שמחה יוסף העניך"; בדף המגן רישום נוסף: "זה הספר תורת משה אלשיך הקדוש שייך להרב החריף ובקי בתורה וכו", חריף שנון זית רענן פ"ת בתורת ה' עושה ציצים ופרחים כש"ת מו"ה ניסן טייטלבוים נ"י יזרח כשמש בצהרים – אני הכותב לכבוד התורה ולומדיה הק' פלוני בן פלוני". בהמשך עבר העותק שלפנינו לגאון החסיד רבי אברהם מנחם מאניש סופר מסיגט (מחשובי חסידי ויז'ניץ, סופר סת"ם ידוע ביראת שמים, שאדמו"רי בית סיגט ובית ויז'ניץ היו מהדרין לרכוש תפילין, מזוזות וספרי תורה שנכתבו על ידו) – חתימתו בדף השער: "אברהם מנחם מאניש סופר סת"ם בסיגוט יצ"ו"; בדף המגן רישום בעלות שלו: "בעזהשי"ת מעתה שייך לי אברהם מנחם מאניש סופר בסיגוט יצ"ו". העותק היה גם בבעלות הגאון רבי חיים יוסף ב"ר אברהם גרינבוים אב"ד בלאזנדורף (גוטליב, אהלי שם, פינסק תרע"ב, עמ' 222) – חותמותיו בשער ובדף המגן: "חיים יוסף בלאזנאמ"ו ה"ה"ג מ"הר"א גרינבוים ז"צ"ל א"ב"ד דק"ק בלאזענדארף והגלילות"; "Josef" [1]. "Grunbaum – Ober Rabbiner Blasendorf, א-מח, נ-סח; א-נב; [1], א-כז, כט-לד; א-כח; א-מט; [1], א-יז; א-יא; א-יב; א-י; א-י דף. חסר דף כח מהספירה השלישית (פרשת בהר). 29.5 ס"מ. מצב; טוב. כתמים. פגמים קלים. כריכה חדשה. הרה"ק רבי אברהם (אלעזר) ניסן טייטלבוים מסיגט - (תר"ל בערך – חשון תרס"ה), בן הרה"ק רבי משה יוסף טייטלבוים אב"ד אוהעל (תר"ה-תרנ"ז), בן האדמו"ר רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים בעל ה"ייטב לב" מסיגט. אמו, הרבנית הינדה, בת האדמו"ר רבי דוד הלברשטאם אב"ד קשאנוב (בן ה"דברי חיים" מצאנז). כשהגיע לפרקו נשא את הרבנית העסא, בת-דודו האדמו"ר רבי חנניה יו"ט ליפא טייטלבוים אב"ד סיגט בעל ה"קדושת יו"ט". איש קדוש, צדיק וחסיד, רודף צדקה וחסד, סבל כל ימיו ייסורים וקבלם באהבה. נפטר בצעירותו ללא זש"ק, ונקבר לצד אביו בבית החיים בעיר אוהעל.

מחיר פתיחה: \$800

הערכה: \$1,200 - \$1,500

חפץ צדיקים קדוש ונורא, שלא נראה כמותו מעולם! התהלים של הרה"ק מסאטמר רבי יואל טייטלבוים זיע"א. אויסגעדאוונטע תהלים בו שפך את שיחו לפני קונו פועל הישועות הרה"ק רבי יואל טייטלבוים מסאטמר בהעתירו לישועת הכלל והפרט - תהלים נדיר מאד! תהלות חיים - מאת רבי חיים דוב מאסטראלענקא - ורשה תרס"ב | 1902. מעוטר בהסכמות וברכות נלהבות מאדמו"ר ורבי פולין. ספר תהלים זה היה שייך לגדול מנהיגי יהדות התפוצות בדור שלאחר החורבן - כ"ק מרן אדמו"ר רבי יואל טייטלבוים מסאטמר זצוק"ל, בעל ה"יואל משה" וה"דברי יואל". --- העותק האישי, המקודש בכל מיני קדושות של מרן רשכבה"ג האדמו"ר רבי יואל טייטלבוים מסאטמר, שמתוכו קרא הגה"ק תהלים והתפלל בעת יושו על מדין בערי רבנותו בהונגריה - קראלי וסאטמר ואף לאחר מכן. בדף המגן מתנוסס חותמו הק' של הגה"ק מסאטמר, בעת כהונתו כאב"ד קראלי [עד תרצ"ד לערך]: "יואל טייטלבוים אב"ד דק"ק קראל והגליל יע"א". לאורך התהלים ניתן להבחין בסימני השימוש הרבים הקדושים של האדמו"ר, שנחקקו בדפי התהלים לאורך השנים של עבודת הקודש של הרה"ק יואל משה, בתפילותיו המפורסמות בהן פעל ישועות לכלל ולפרט, לישועתם ולרווחתם של עם ישראל שכה אהב והם השיבו לו אהבה והיו מתדפקים על דלתותיו בהמוניהם, פשוטי העם ותלמידי חכמים, שועי ארץ, גדולי האדמו"רים, רבנים וראשי ישיבות. סימנים עתיקים וניכרים, סימנים אלו הינם ללא ספק כתוצאה של דפדוף בספר התהלים הקדוש. מי יכול לשער את גודל הסגולה הטמונה בדפים הקדושים, שמתוכם התפלל גדול הדורות ועימם השפיע שפע פרנסה וברכה לכל העולם? נדגיש כי למרות סימני השימוש הקדושים המופיעים בכל דף מדפי הספר, כתוצאה ממשמוש התכופ של מרן הקוה"ט מסאטמר, ניכר בהחלט במצבו הנדיר של הספר כי הוא נשמר על ידי האספן הנודע ר' יהודה ליב פרידמאן בצורה מקצועית, בטמפרטורה וברמת לחות מתאימים וכתוצאה מכך דפי הספר שלמים בתכלית, ללא סימני עש או קרעים האופייניים לספרים בני גילו [120 שנה]. גם כריכת העור המקצועית, העבה במיוחד, מגנה על הספר כמונח בתוך ארון. מפרט: 2, 244 דפים דף. כריכת עור מהודרת. מצב; טוב מאוד. סימני שימוש רבים וקדושים מתפילה ועבודת ה'. משוקם מקצועית, חותמו של הרבי. חותמת האספן ר' יהודה ליב פרידמאן. מקור העותק: אוסף הרה"ח יהודה ליב פרידמן. --- בעלי הספר הגה"ק רבי יואל טייטלבוים מסאטמר [תרמ"ז - תשל"ט], מגדולי האדמו"רים. בן הקדושת יום טוב ואחיו הצעיר של ה"עצי חיים". ממשיך דרך אביו בהנהגת החסידות. היה האדמו"ר הראשון של חסידות סאטמר. נודע בגדלותו כבר לפני השואה, וכבר כשהיה בן שבע עשרה, משך את תשומת לב החסידים שהחלו להתרכז סביבו. בניסן תרפ"ה עבר לכהן ברבנות העיר (קרול) קראלי במקומו של הרב שאול בראך שעבר לכהן ברבנות קאשוי, ובשנת תרצ"ד עבר לכהן ברבנות העיר סאטמר. מאז הנהיג עדה וכיהן כרב בקהילות חשובות למעלה משבעים שנה. ניצל מהשואה על ידי 'רכבת קסטנר', וחסיד סאטמר חוגגים מדי שנה את יום כ"א בכסלו כ"יום ההצלה" של האדמו"ר. עלה ארצה ולאחר מכן היגר לארצות הברית והיה ממקימי העולם החסידי. הקים את עטרת החסידות שאבדה את רוב בניה בשואה והפריח את השממה הרוחנית בקרב הניצולים, פעל ללא ליאות להקמת מוסדות תורה ותפילה ולשיקום היהדות אחר חורבן אירופה. נודע בשיטתו הקנאית וחסרת הפשרות נגד הציונות ונחשב ליריבם העיקרי והמר ביותר. מחבר הספרים 'יואל משה', 'אמרי יואל', 'דברי יואל', ועוד. ----- עוצמת סגולתם של חפצים שהיו בשימוש של הצדיק ידועה במסורת היהודית אלפי שנים. כבר בתלמוד הירושלמי במסכת נדרים, מסופר על אחד מחכמי ישראל שעלה בחמתו על כל חבריו וכששאלו אותו מניין קיבל את אותה חכמה? השיב: "מקלו של רבי מאיר היתה בידי והיא מלמדת לי דעה" (ירושלמי נדרים כט, ב). כלומר, עצם זה שהחזיק בידו חפץ של צדיק בשעת הלימוד, גרם לו להשכיל. רעיון זה חוזר ונשנה אצל גדולי הדורות, מכל החוגים והעדות. בשם הבעש"ט מובא שיש לחפץ ששימש את הצדיק כוח להשפיע על האדם המחזיק אותו, והוא מסוגל לישועות וז"ל: "נפש רוח ונשמה של האדם מעוטף... בחפצים שלו, מכיוון שחלקי נפשו מעוטפים בהם אין לך חיבור גדול מזה." (כתר שם טוב, חלק ראשון, קצד). כמו כן בשמו של האדמו"ר רבי מרדכי מנעשכיז זי"ע שאמר שבכלי שנתן לו רבו הרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זי"ע בזו הכלי יש לו כח לעשות נסים ונפלאות (דברי בינה, דף מז). כל חפץ הבא מיד אדם קדוש אם נושא אדם חולה רחמנא ליצלן, הכח החיצוני בורח מפניו וממילא מתרפא" (הרה"ק ר' משה מקאסוב בעל לקט עני) גם ה'חתם סופר' שאינו נמנה על החסידים כותב בספרו אודות מלבושי הצדיקים: "משמע בירושלמי דמלבושיו של אדם נאצלים מקדושתו של הלוּבש והלוּבש אותם אחריו יאצל עליו מאותו רוח לטוב ולמוטב, בסוד אשר ילבשם תחתיו מבניו" (חת"ס על התורה פרשת תולדות).

דברים דומים כותב ה'בן איש חי' בספרו 'בן יהוידע': "כל דבר גשמי שיהיה תשמיש

לדבר קדוש, מוכרח שיקנה אותו דבר הגשמי חלק קדושה שיהיה שורה עליו תמיד רוח קדושה, ולכן אמרו רז"ל אבן שהיה יושב עליה רבי אליעזר בן הורקנוס תמיד ועוסק בתורה דומה להר סיני, וכן המשענת של הנביא אשר הנביא נשען עליה תמיד בעשותו ייחודים הקדושים שסומך מצחו וראשו עליה יש בה רוח קדושה, ולכן אמר אלישע הנביא ע"ה לגחזי שייקח משענתו וישים אותה על פי הנער להחיותו בה. על כן חמורו של רבי פינחס בן יאיר שהיה מיוחד לו, שהיה רוכב עליו תמיד כשהוא נוסע ממקום למקום דרך המדבר, והיה ברוכבו עליו עושה ייחודים ועוסק בסודות התורה לעשות בירורים בהליכתו, לכך קנה החמור איכות קדושה שיהיה שורה עליו רוח קדושה תמיד" (בן יהוידע על סנהדרין צה, א). מחיר פתיחה: \$8,000 הערכה: \$25,000 - \$30,000	
---	--